

II.

C. 22924

f. 136

22924 II C.f.

šes

z

S. ALOJZI,

ali

**šestnedeljna pobožnost
v čast sv. Alojzja**

poleg nemškega.

Pridal je

MOLITVE ZA SLUŽBO BOŽJO

in življenje

sv. Stanislava Kostka

LJUBLJANSKI BOGOSLOVEC.

*Z dovoljenjem visokočastitljivega Ljubljanskega
škofijstva.*

V LJUBLJANI, 1856.

Založil in prodaja *Matija Gerber.*

Natisnil J. Rud. Milic v Ljubljani.

U V O D.

Češenje sv. Alojzja se je začelo že 30 let po njegovi smerti, ko je bil 1621 zveličanim prištet. Ko pa je bil od papeža Benedikta XIII. sv. Silvestra dan 1726 za svetnika razglašen, in mladini sploh, posebno pa učencam v zgled *bogoslужnosti* in *deviške čistosti* postavljen; se je začelo širiti češenje njegovo po vsim svetu.

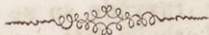
V spomin šestih let, ktere je preživel sv. Alojzi v samostanu (kloštru); so prejekali častitelji njegovi šest nedelj poversti sv. zakramente. Papež Klemen XII. pa so l. 1740 dovolili popolen odpustek za vsako teh šest nedelj vsakimu, kdor o njih vredno prejema presv. rešujo Telo, in opravlja v slavo božjo in čast sv. Alojzja še kake druge pobožnosti, molitve, premišljevanja, dobre dela i. t. d. To češenje sv. Alojzja je tudi obilen sad obrodilo. O vsih potrebah je pomagal ta ljubljeneč božji gorečim in stanovitnim svojim častiteljem. Posebno so se po njegovih prošnjah pokorili zastarani, terdovratni grešniki; obupne duše so se umirovale; stare, grešne razvade so se opušale; čistost se je skerbniši jela varvati; mladina

je postajala po ti pobožnosti bogaboječniši in nedolžniši; mlačni so se v nemali za svetejši življenje, ker jim je oči odperalo *večkratno sprašanje vesti*, in *pogostni sklepi* so jih spravili iz nesrečne mlačnosti; pobožni so vidno rastli in pribirali v dobrim in lepih čednostih. — Tudi v telesnih potrebah je pomagal Bog mnogokrat po prošnjah sv. Alojzja.

Kakor hasna in koristna je ta šest-nedeljna pobožnost vsakimu človeku, posebno pa mladini; naj vendar popraša vsak spovednika za svet, bi jo li opravljal ali ne. — To je gola resnica, da nikdar ne zabrede človek, ki *pogosto* pa *vredno* prejema sv. rešnje Telo, v take hudobije, v kakoršne se pögrevzvajajo mlačni in brezvestni opuščavci in zasmehovavci tega sv. Zakramenta.

Kdor tadaj želi sv. Alojzja častiti in posnemati lepe njegove čednosti (to je namreč svetnikom naj ljubši česenje); ima v téh bukvicah vodilo, kako zamore v čast sv. Alojzja opravljati od sv. cerkve poterjeno in z odpustki obdarjeno šest-nedeljno pobožnost.

Bog naj obudi z žarki milosti svoje obilno sadu!

I.

NAUK

o šestnedeljni pobožnosti sv. Alojzja.

Kdor želi sv. Alojzja goreče častiti in si pridobiti obilniga sadu za zveličanje, naj zvesto spolnuje te vodila:

1) Moli vsak dan skoz celih šest tednov v čast sv. Alojzja po 6 Očenašev, 6 češenih Marij in 6 čast Bogu...

2) Beri vsako nedeljo te pobožnosti prav serčno in zbrano nekaj življenja sv. Alojzja, ter se v tednu spominjaj, kaj si v nedeljo bral in prizadevaj si, da boš sv. Alojzja častil s posnemanjem tistih čednost, ki so ti bile v nedeljo pred oči postavljene.

3) Sprejmi prav goreče vsako nedeljo te pobožnosti sv. Zakramente,

ter ponavljaj čez teden v nedeljo storjene sklepe.

4) Varuj se skerbno greha, clo majhnih napak; begaj pred grešno priloznostjo, slabo tovaršijo, lenobo, praznimi pogovori, radovednostjo i. t. d.

5) Spominjaj se pogosto sv. Alojzja; izročuj se mu v varstvo, in zdihni k njemu pri vsakim delu; opravljaj z dobrim namenam Bogu v povelicanje in sv. Alojzju v čast dolžnosti svojiga stanu in druge dobre dela.

6) Tudi ne opušaj vnanjih spokornih del; krati si kaj jedi, in vsaj požljivosti svoji ne strezi. Ne gledaj in ne poslušaj iz radovednosti, govori prijazno in o potrebi, strezi rad bližnjimu, sosebno pa domačim.

7) Dela keršanske ljubezni o priloznosti vselej spolnuj; svari, uči zlasti otroke, daji dober zgled in za vse moli. Poskušaj tudi češenje sv. Alojzja širiti, ako govoriš o prilikah od življenja, in čednost njegovih.

Sporočila

sv. Alojzja do častiteljev svojih.

1) *Premišljuj Kristusovo terpljenje.*

Imej serčno pobožnost do terpljenja in smerti Jezusove; serce se ti bo otajalo in pri vsakim premišljevanji se bo topilo žarečih zdihljejev. Premišljuj skrivnosti Kristusoviga terpljenja od umivanja nog do groba; vsako uro se spomni ene skrivnosti, premisli jo nekoliko, potem zdihni k Jezusu, moli in prosi ga kake posebne milosti takole: „Češena mi bodi ura, o kateri je moj Zveličar noge umival svojim učencam — presveto Telo postavil — kervavi pot potil i. t. d. Zavolj tolike ponižnosti ob umivanji nog mi dodeli o Jezus! da svoj napuh ukrotim in ponižno živim; ali: Zavolj neskončne ljubezni svoje o postavljenji presv. Telesa te prosim, dodeli mi milost, naj bi te v tem sv. Zakramentu vselej prav goreče prejel; ali: Zavolj kervaviga pota na oljski gori, mi olaj-

šaj in oslajšaj smertno uro in me varuj satanovih sleparij i. t. d.“

Kdor ob vsaki uri D. Marijo in angelca varha časti, bo prav lahko tudi to premišljevanje opravljal. Stanovitno se derži te navade, in obilno sadu ti bo donesla, če tudi samo enekrati na dan premišljuješ. Premišljuj zvečer

- ob šestih: Jezus ves ponižen učencam noge umiva;
- ob sedmih: Jezus presv. Telo v spomin svoje smerti postavi;
- ob osmih: Jezus na oljski gori moli, kervavi pot poti, od Juda Iškariota je predan in potem vjet;
- ob devetih: Jezus je bil pred vikšim duhovnam od hlapca neusmiljeno za uho udarjen.

Preden zaspiš, premišljuj zasramovanje in pretepanje, ktero je Jezus čez noč terpel; in zjutraj zopet premišljuj

- ob štirih: Jezusa zvezaniga pred judovski zbor peljajo;
- ob petih: Jezusa Pilatu krivično tožijo;

- ob šestih: Herod Jezusa zasmehovaje
ko norca belo obleče;
- ob sedmih: Križaj ga! Baraba nam spu-
sti! kriči druhal;
- ob osmih: Rabeljni so razmesarili Jezusa
o kervavim bičanji;
- ob devetih: Jezusa so s ternjem kronali;
- ob desetih: Ponci Pilat Jezusa bičaniga
ljudstvu pokaže, in ga po nedolžno
v smert obsodi;
- ob enajstih: Jezus nese težki križ na
Kalvarijo;
- ob dvanajstih: Jezusa med tolovajema
križajo;
- ob eni: Jezus moli za križavce svoje
in obljubi raj skesanimu tolovaju;
- ob dveh: Jezus izroči žalostno svojo
mater Janezu in Janeza Marii: in
toži svojo zapušenost;
- ob treh: Jezus izroči svojo dušo Bogu
Očetu, glavo nagne in umerje;
- ob štirih: Jezusova stran je bila s su-
lico odperta;
- ob petih: Jezusovo telo v grob položé.

2) *Posnemaj Jezusa in Marijo.*

a) Greh je edino hudo, ker samo greh te v pekel pahne. Clo naj manji greh žalí Boga, zatoraj varuj se ga; rajši vse, tudi smert preterpi, kakor bi Boga žalil.

b) Da se greha obvaruješ, berzdaj vse počutke, oči, ušesa, ker skozi nje hodi smert v dušo. Ogibaj se vsake grešne priložnosti, slabih tovaršij, lenobe; govori samo o potrebi; imej v mislih Boga in svete reči, ti bodo pa vse slabe želje zginile.

c) Če te vender še skušnjave nadlegvajo, spomni se, da te božje oko povsod gleda in njegova milost te tudi podpéra govso, ako se češ bojevati zoper skušnjave.

d) Serca ne navezuj na svet, časno blago, veselje in druge stvari. Stvarjen si za Boga, ne za svet. Vse moraš enkrat pustiti, sam Bog ti ostane ve-komaj.

c) Zares spokorno naj bo tvoje

življenje; zatiraj lastno voljo, in ne strezi mesu po njegovi požljivosti. Res je spočetka zatajevanje težko; ali veselje presega vse grenkosti, če prvo zopernost premagamo.

f) Ne obupaj v stiskah in terpljenji. „Kdor Boga ljubi se mu vse v prid končuje.“ Neizrečeno plačilo je vsim obljubljen, ki zemeljske nadloge voljno terpe.

g) Iši svojiga veselja v Bogu; z Bogom ravnaj, Bogu zaupaj, Bogu vse dušne in telesne potrebe razodevaj. Bog se da najti vsim, ki ga željno išejo; Bog rad usliši, le serčno ga ljubi nad vse.

h) Oziraj se rad na križaniga Zveličarja; v njem gledaš neskončno ljubezen božjo in neskončno nehvaležnost svojo. Na križu boš spoznal hudobijo greha, pa tudi terpljenje, ki čaka nespokornikov po smerti.

i) Žareče ljubi Jezusa v presv. Zakramentu. Njega ljubezen do grešnikov je taka, da stanuje noč in dan v

prostovoljni ječi in hrepeneče pričakuje, kdaj ga bo prišel kdo kakih milost prosit. Obiskuj tadaj o vsaki priložnosti Kralja nebes in zemlje na tem prestolu usmiljenja in ljubezni.

k) Imej tudi serčno ljubezen in terdno zaupanje do Marije, prečiste Device, matere božje in tudi svoje matere in besednice pri Bogu. Ona ne zapusti nikogar svojih otrok.

l) Po ljubezni tvoji do bližnjiga se spoznava velikost ljubezni tvoje do Boga. Kdor bližnjiga ne ljubi, mu ne pomaga v potrebah z besedo in djanjem, pa vender pravi, da ljubi Boga, je gerd lažnik. Kako bo Boga ljubil, ki ga ne vidi, ker ne ljubi bližnjiga, ki ga vidi? „Kar ste revežem storili, ste meni storili,“ pravi Jezus.

Red,

po katerim naj kristjani živé.

(O. Fr. Neumayer-a.)

*Vse naj se zgodi spodobno in
po redu. Pavl. I. Kor. 14, 40.*

Splošne vodila.

1) Bog ne térja od nas posebnih del, samo greha se varujmo in natanko spolnujmo vsakdanje opravila.

2) Bog hoče, da vsakdanje dela pametno in zavedno opravljamo, ne pa samoglavno in poveršno.

3) Bog ne gleda toliko našiga djanja, kakor naše serce. To je pred Bogam storjeno, kar si kdo storiti prizadeva.

Te vodila spolnuj, in boš rastel v dobrim. Po njih preiskuj vsak mesec vsaj stan svoje duše, da zveš ali greš proti nebeškim planjavam ali v peklen-

sko brezno. Po tih vodilih naj napeljavajo k dobri mu tudi gospodarji in gospodinje otroke in podložne svoje.

Posebne vodila.

1. O navadni uri vstajaj: „**vselej, urno, pobožno.**“

„Vselej“ vstani brez izgovora. Truplo je len hlapec, ki rad poléga; kdor ga sluša, mu bo pešala duša.

„Urno“ vstajaj brez pomude. Pogubljeni se bodo o trobentnim glasu: vstanite mertvi! počasi gibali, zveličani pa se bodo „urno“ iz grobov vzdigali.

„Pobožno“ vstajaj ko tički, kateri na vse zgodaj Bogu hvalo žvergolé. Prični dan, kakor bi bil zadnji tvojiga življenja.

2. Bodi pri sv. maši „**spodobno, pazljivo.**“

„Spodobno“ ker se pobožnost serca razodeva in množí po „spodobnim“ vedenji. „Svete reči za svete ljudi.“

„Pazljivo.“ Kdor zna brati, naj

bere iz bukvic; kdor ne zna brati, naj moli žalostni rožnikranc. Začenja naj se z žalostjo nad grehi, kakor se začenja sv. maša z očitno spovedjo. Pri sv. Evangelii zahvali Boga za dar sv. vere in prosi razsvitljenja krivovercam in nevercam. Pri daritvi se skleni v sercu z mašnikam in prosi Boga, naj bi ta dar dopadljivo sprejel v tvoje zveličanje in vsih tistih, za ktere si dolžan moliti. Pri povzdigi presv. Telesa moli: „**O** presveto rešnje Telo! molim te in častim te! **O** Jezus, Jagnje božje! tebi živim, tebi umerjem, tvoj hočem biti zdaj in vekomaj. Ozri se na ubogo mojo dušo, za katero si se voljno grešnikam v roke dal in terpljenje in smert na križu prestal.“

Pri povzdigi presv. Kervi moli: „**O** presveta rešnja Kri mojiga Zveličarja! **O** živi Jezus! tebe molim, tebe častim; bodi mi milostiv, bodi mi usmiljen; daj da tvoja predraga Kri nad manoj ne bo zgubljena! — **O**če nebeški ne glej mojih grehov, temuč glej svo-

jiga Sina, in zavolj njegoviga terpljenja, zavolj njegove smerti se usmili mene uboziga grešnika.“ Pri sv. obhajilu obžaluj svoje grehe in obudi goreče želje, Jezusa prejeti. Popolno se mu izroči z besedami sv. Avguština: „Tvoj sim, tvoje so moje oči, ušesa, roke, noge, duša in vse. Ves sim tvoj o Bog, daj da bi bil tudi večno ves tvoj.“

3. Moli „*mirno, počasno.*“

„Mirno“ v kraji, kjer se serce ne moti in ne razmišlja; in o času, kadar te nič ne priganja hiteti z molitvo.

„Mnogo ljudi in mnogo opravil omadežva molitvo in spridi, kakor mušice sladke jedila.“

„Počasno.“ Kdor moli ne opravlja kaj malovredniga, zakaj bi tadaj hitel? Molitva obstoji bolj v zdihljejih serca, kakor v izrekvanji besedi.

4. Vedi se „*prijazno, varno.*“

„Prijazno,“ da nikogar ne žališ, pa tudi ne bodi zamerljiv. Večkrat bodi

slep, gluh in mutast, da mir ohraniš, ker Bog ni Bog prepira, ampak Bog miru.

„Varno.“ Živiš med ljudmi, ne med angelci; ne zapeljujejo vselej, vendar večkrat. Rad se volk oblači v ovčjo kožo.

5. Pokoren bodi „**hitro, popolno.**“

„Hitro“ kakor bi ti zapoved z nebes došla. Človeku se težko uklanjamo, Bogu pa lahko.

„Popolno“ ne samo na vides. Bog, ki ti zapoveduje po vikših tvojih, te gleda kaj in kako ti delaš. Češ Bogu mar grintovo ovco darovati?

6. Jej „**tečno, zmerno, spodobno.**“

„Tečno“ da se škodljivih jedil in pijač zderžuješ. Strup je strup, če ravno je sladak. Ti moraš gospodariti poželivost, ne ona tebe.

„Zmerno“ da bi še lahko kaj povžil, ko od mize greš. Vživajte darove božje za potrebo, ne pa zavolj poželivosti.

„Spodobno.“ Živina žrè, človek naj jé.

7. *Razveseluj se, „pošteno, priljudno.“*

„Pošteno.“ Ogibaj se veselja, ki pripravi dušo v nevarnost ali zavolj družine, časa ali kraja. Povsod te gleda božje oko in angel varh.

„Priljudno.“ Človek je človeka spoštovati dolžan. Perst in voda ste dve različne reči; zmešaj ju, imaš blato. Predomače vedenje do svojiga spola nas dela zaničljive, napravlja jezo in prepir; z drugim spolam pa nevarnost donaša, ker zgine vsa sramožljivost.

8. *Delaj „po redu, pridno.“*

„Po redu,“ da zapovedane dela vselej pred samovoljnimi opravljaš. Kdor tako ravna, ne ravna po svoji glavi, ampak kar je potrebno in koristno. Red je „železnica,“ ki nas vozi brez truda in ovinkov v namenjeni kraj.

„Pridno“ s potrebnim dušnim in telesnim trudam. „Bog te gleda; Bog

ti pomaga; Bog te plača!“ Te li ne bo ta misel spodbadala? Kdor ima Boga pred očmi in se pogosto v nebo ozira, naj pridniši svoje dela opravlja.

9. Premagaj se „**pogosto, močnodušno.**“

„Pogosto,“ da se privadiš sebe gospodariti. Oči, ušesa, jezik, roke, noge, gerlo, ljubezen, jeza, poželivost, strah, žalost, veselje te bodo nenadno napadali, da bi te za saboj potegnili, pa krepko se jim ustavljaš. „Kolikor se boš premagoval, toliko boš rasel v dobrim,“ pravi Tomaž Kempčan.

„Močnodušno.“ Delo in terpljenje okrepujete dušo in telo. Naj se še tolikrat težave povernejo, z božjo pomočjo vse preterpi. Kdor dolgo in pobožno živeti želi, naj se váruje mehkužnosti. Ljubezen božja in ljubezen samo svojn a se nikakor ne strinjate.

10. Opravljaš radovoljno pobožnosti „**kratke, in prosto.**“

„Kratke,“ ker dolgih ali ne boš dolgo opravljal, ali pa prav slabo.

Bog ne gleda koliko storimo, ampak kako storimo. En zlat več velja ko mnogo grošev; tako tudi kratke pobožnosti dobivajo ceno in vrednost po „gorečnosti in stanovitnosti,“ kakor tudi majhni demant vse druge kamne prekosi zavolj bliša in kerpčnosti.

„Prosto.“ Te pobožnosti se brez greha smejo spremeniti ali clo opustiti, če dušni prid kaj boljšiga svétva.

11. *Zdihuj k Bogu „pogosto, resnično.“*

„Pogosto“ vsaj vsako uro enkrat. Kar je dihanje truplu, to je molitva duši. Kamor koli greš, kjer koli si; bodi vesel, bodi žalosten, v vsih nadlogah in okolšinah zdihuj k Bogu. Tvoji zdihljeji bodo prederli oblake, in milost božja te bo z nebes obrosila.

„Resnično“ v sercu ne samo na jeziku. Češ prav moliti, se vadi Boga ljubiti v mislih in djanji. Ljubezen je ogenj, ki naj hitreji konča plevel našiga serca.

12. *Sv. Zakramente prejemaj „željno, vredno.“*

„Željno,“ ker Kristus sam nas vabi: „Velika večerja je pripravljena.“ Če ne poželiš te večerje, si se družih jedil napolnil. Izmeči iz sebe otrobe, da ti bo dišala nebeška mana. Tekne post truplu, pa duši napravljaj pogosto dobro večerjo.

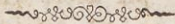
„Vredno.“ Glej, da ne prideš brez ženitvanske obleke, brez pobožnosti in božjiga dopadenja k angelski večerji; drugač boš pahnjen v tamo, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Sv. obhajilo naj ti bo večerja, pri kateri vživaš Kristusa „zveličarja,“ ne pa ostriga „Sodnika;“ pri kateri Kristusovo terpljenje „premišljaš,“ ne pa „ponavljaš;“ pri kateri duša vživa „milost in zastavo večniga življenja,“ ne pa „večniga pogubljenja.“

13. *Vest sprašuj „vsak dan, skerbno.“*

„Vsak dan,“ ker vsak dan grešiš. Če tega ne storiš, se boš kmalo pri-

vadil grešiti. Če tudi ne moremo vsih grehov naenkrat opustiti, jih moramo pa vsaj posamezno spodrezovati in ogibati se priložnosti.

„Skerbno.“ Kristus na križu naj ti bo zerkalo; v njem se ogledaj; po njem sprašuj svojo glavo, ušesa, oči, roke, noge, jezik in serce.

Življenje sv. Alojzja.

I. Alojzi otrok.

Oče sv. Alojzja, Ferdinand, je bil imenitniga rodu Goncažkiga. Bil je grof Kastiljonski v Lombardii, knez rimskiga cesarstva in poveljnik vse vojske Filipa II. kralja Španjskiga; tudi v rodu je bil z mnogo plemenitniki zlasti z vojvodam Mantovskim. Mati sv. Alojzja Marta je imela ravno tako slavne starše. Za mladih let je živela na dvoru Španjskim v blišu in časti pri Izabeli kraljici in ženi Filipovi. Ko jo knez Ferdinand snubi, ona mnogo moli, in Boga razsvitljenja prosi, potem se še le ženinu vda. Grofica želi sinka dobiti, da bi ga popolno Bogu posvetila. Bog usliši prošnjo pobožne matere, ter ji da sinka 9. sušca 1568. Bila

je o času v smertni nevarnosti, pa ona sebe in dete izroči D. Marii, in kmalo srečno povije. Vojvoda Mantovski, prvi sorodnik (žlahтник) in kerstni boter, imenuje dete Alojzja. Grofica dobro spozna naj večji dolžnost matere, da namreč otroke pobožno odreja, ker bo mogla oster odgovor od njih dati. Zatoraj kmalo uči Alojzja, kako ima pobožno sv. križ delati, spoštljivo izgovarjati sv. imeni Jezusa in Marije in nedolžne ročice proti nebesam povzdigati. Ker pri otrocih naj več zgledi zdajo, je pogosto ž njim molila in ni pri njem sterpéla kar nobeniga malopridneža. Za vse dobro mu vnema mlado serčice in Alojzi postane tako miločuten, da mu zadostuje sam opomin: „Alojzi! to Boga žali,“ ko bi pri družih otrocih še šiba malo opravila. Zavolj take gorečnosti in nedolžniga obličja, ga vsa družina sploh „angelčka“ imenuje.

Bog pa je hotel dati ljudem v sv. Alojzju razun čiste nedolžnosti tudi ginljiv zgled ostre pokore. Oče Ferdinand,

ki je od mladosti na kraljevim dvoru živel v šumu in blišu, je bil tudi posvetne časti in slave željan. Kakor se mati prizadeva pobožno zrediti sinčka Alojzja, tako se trudi oče po ravno tem Alojzji bliš, čast, slavo in veljavo svojiga rodu povikšati, in želi svojiga ljubljenca dobro izuriti v vojaških vajah. Vse igrače morajo vojaške biti in še le 4 leta stariga sinka vzame oče clo v taboriše pri mestu Kasale, kjer so se bili vojaki za vaje zbrali. Tukaj med vojaki se privadi Alojzi dveh napak. Grom kanonov je rad poslušal; vzame tadaj spěčimu vojaku smodnika (pulfra), natolče kanon, ter ga sproži. Ta igrača mu je bila smertna nevarnost, ker ga je kanon močno nazaj pahnjen skor sterl. Med vojaki se je bil tudi kletvic in slabih besedi privadil, ter jih rad ponavljal, ker se mu je množica vselej dopadljivo smejala. Samo v tem se je sv. Alojzi še v otročji nevednosti pregrešil, in vender doma od matere posvarjen urno svoj pregrešek spozna, ga

obžaluje in pokori ostro vse žive dni. Odzdaj se pred Bogom popolno ponižuje, sebi kar več ne upa; vedno moli v samoti in tihih koticih in svete bukve prebira. Sklene že tudi Marii v čast duhovsko opravilo in sedem spokornih psalmov vsak dan kleče moliti, in ta svoj sklep je tudi do smerti verno spolnoval. V osmim letu je že lesketala Alojzjeva pobožnost, in če bolj jo je svetu prikrival, svitleji se mu je razodevala. Zdaj kar vse vojaške igrače zametava in vsa posvetnost ga merzi; že zdaj spoznava vrednost časa in še otrok ima vender že bolj vterjeno pobožnost, kakor se navadno v sivih letih nahaja.

Že zdaj odkrije pobožni deček, kako malo ga veseli posvetna čast vladarja, ki bi jo imel zavolj pervenstva prevzeti, in kako rad bi jo prepustil mlajimu bratu Rudolfu, da bi se mogel Bogu popolno darovati.

Zapomini.

1) Glej, kako zgodaj začne Alojzi Bogu iz vsiga serca služiti, in ti menda to edino naj potrebniši delo v starost odkladaš?

Cvet in mozeg svojih kosti satanu daješ, in Bogu puste kosti hraniš? Veš li, da boš starost doživel? Le kdor v mladosti Bogu služi, njega ne bo pozabil tudi v sivih dneh.

„Spominjaj se Stvarnika v dneh mladosti, dokler ne dojdejo leta, od kterih boš rekel, da ti niso všeč,“ govori sv. Pismo.

2) „Slabi tovarši spridijo lepo zadržanje.“ Zabredel je vanje sv. Alojzi brez vednosti in je bil zapeljan; ti pa jih clo išeš! „Kdor nevarnost ljubi, bo v nji poginil,“ pravi sv. Pismo.

3) „Strah božji je začetek modrosti božje,“ greh pa je naj veči neumnost. Ti češ biti moder in preveden, pa si tak grešnik!

4) Nečista beseda porudéva sv.

Alojzju obličje, in tebe ne sprehaja ru-
dečica, kadar kaj nesramniga slišiš. Gorje
klafavcam! Sv. Pavl piše: „Iz vaših ust
naj ne izhaja nobena nesramna beseda,
kakor se svetim spodobi. Govorite samo
to, kar pobožnost obuja.“

5) Perva svaritva poboljša sv. Alojz-
ja, in kako dolgo že čaka Bog tvoje
pokore? Pri tebi ne pomagajo ne hude
besede, ne prošnje, ne nauki, ne žuga-
nja; morda te samo šiba božja od gréha
odvrača?

M o l i t v a.

Nebeški Oče! glej nevarnosti, s
kterimi me svet obdaja in od tebe
odvrača. Brez tvoje pomoči se moram
pogubiti v obilnih zapeljivostih, ki me
noč in dan obdajajo. Ti o Bog si sv.
Alojzja in toliko svetnikov iz njih otel,
ne zapusti tudi mene, da se k tebi
obernem in tebi služim vekomaj. Amen.

II. Alojzi v Fiorenci.

Med tem je bil šel oče Ferdinand na vojsko. Komaj pa domu dojde, že zapazi, da se je Alojzi ves spremenil. To mu nič kaj ni všeč; mislil je namreč, da mora biti Alojzi, bodoči grof in vladar, po visokim svojim stanu že v prvi mladosti bolj posvetno in blišavno izrejen, in zatoraj tudi urno vse potrebe za tako izrejo dobro premisli. Pošlje svoja sina, Alojzja in Rudolfa v Fiorenco, glavno mesto Toskansko, naj bi se ondi na sijajnim dvoru nadvojvoda Franca Mediči zlasti v priljudnim vedenji olikala in izurila v vsih vednostih. Nekaj časa stanujeta pri nadvojvodu, potem pa se preselita v drugo hišo, da bi se ondi laglje v tihoti učila. Vsak teden vendar hodita grofiča po visokim svojim stanu se zveselovat v nadvojvodovo palačo. Alojzi bi bil prav rad te obiskanja opušal, pa pokoršina ga je morala k njim. Nadvojvodice, enake starosti z Alojzjem, so ga prav rade imele in tudi vedno vabile, naj bi se nedolžnih veselje z njimi vdeléžval. Alojzi

pa se jih po moči ogiba in clo pové jim, kako malo ga vse to veseli, kér vse veselje ima on le v molitvi in svetih bukvah. Jutranje in večerne molitve in drugih pobožnost nikdar ni opustil in sv. maše nikoli zamudil; tudi je opravljal vse svoje dela vsak dan po gotovim redu. Brez oporov in zaprek pa Alojzju ni šlo spod rok; mogel se je premagovati, preden je ukrotil telo in vse počutke podvergel postavam božjim, ker je bil tudi iz poželiviga mesa in vroče kervi. Ali on je ljubil Boga in ta goreča ljubezen mu je slajšala vso grenkost, ter mu podelila zmago v boji s poželivostjo.

Natančno je preiskaval Alojzi vsak dan svojo vest, in kmalo zapazi z veliko žalostjo neznan brezen, kamor bi ga gotovo hitra jeza zapeljala, če je zgodaj popolno ne uduši. Previdi tudi, koliko draziga časa bi mu ukradle okoljšine plemenitiga rodu, ako se jim vda, in kako nevarne so njegovi čistosti. Zatoraj se še skerbniši zavaruje; oči kroti, berzda

jezik in ušesa, in zatira vse počutke poželivosti; iše samote in tihote, ker mu je križani Jezus stokrat ljubši, kakor vse blišeče in šumne veselice dvorjanov. Skušnjam ne dovoli prostora v svojim sercu, zatoraj vedno ali moli ali se uči; kolikor težavniši je kaka reč, toliko gorečniši se je loti, ker se tako zatajevanja vadi in duh njegov clo nič časa nima za prazne, grešne misli. Alojzi je sklepal nauk in druge dela z molitvo in zatoraj je postajal vsak dan Bogu prijetniši. Bil je zgled ponižnosti in pokoršine, ker ni nobenkrat zoper povelja učiteljev ravnal. Rad je prebiral življenje Kristusovo, in zatoraj je gorelo njegovo serce in tudi od milovanja solzelo, ko je premišljal britko njegovo terpljenje, do kteriga je imel vse žive dni serčno pobožnost. Častil je tudi Marijo prečisto Devico, in terdno je sklenil nje deviško čistost posnemati, ker je jasno spoznal, vrednost in ceno čistiga serca pred Bogam in

ljudmi, in tudi neskončno ljubezen Matere božje do deviških njenih otrok.

Da bi si naklonil to njé ljubezen, je pripravljen vse prestati, clo življenje darovati. O pač so rajale nebesa, ko poklekne devetletni deček po spovednikovim dovoljenji pred podobo Device vsih devic, ter obljubi Bogu in Marii, da hoče do zadnjiga zdihljeja telo in dušo čiste ohraniti! O nepopisano veselje presv. Trojice, Marije, angelskih korov in vsih nebeščanov! Nebesa pričajo to obljubo in Bog blagoslovi ta terdni sklep.

Zapomni.

1) Lep zgled je sv. Alojzi učencam. Mnogo je molil, pa se pri vsim tem vendar mnogo naučil. Pomuda v vsakdanji potrebni molitvi ne zakasnuje dela, timveč ga pospešuje, ker božji blagoslov na delo vleče.

2) Z molitvo in pridnostjo sklepa sv. Alojzi čistost in pošteno vedenje. Vedno pregleduje svoje serce; vsak dan skerbno sprašuje svojo vest, spozna namreč,

da ste mladenču naj lepši kinč (cir) čistost in pošteno zadržanje, ker so brez teh naj učeneji možje gerdobe v božjih očeh. Čas vé on po vrednosti ceniti, in ga ne trati in ne zapravlja s praznimi ali clo pregrešnimi pogovori, in zatoraj mu ga tudi ne primanjkuje ne za molitvo ne za uk.

In koliko draziga časa sadanji mladenči in deklice pomoré! Koliko ga za to porabijo, da dušo in telo spridijo, ko bi ga imeli obračati v molitvo in potrební uk!

3) Sv. Alojzi obljubi vedno čistost. Tudi ti moraš brez obljube čist biti po svojim stanu. Samo čisti bodo Boga gledali; nečistnik pa je gnjusoba v božjih očeh in spridi dušne in telesne moči.

4) Sv. Alojzi ima serčno ljubezen do prečiste Device Marije in jo časti s posnémo njé čistosti. Ti svetnikov ne častiš, ako njih zgleda ne posnemaš; ti nisi vreden Mariin rejenček biti, ako ne ohraniš čistosti.

M o l i t v a.

Tvoja milost, o naj svetejši Bog! je ohranila sv. Alojzja vsredi spačeniga sveta popolno čistiga in svetiga, da je bil kakor angel v telesu; oh vlij tudi v moje serce tako ljubezen in gorečnost do sv. čistosti, in dodeli tudi meni milost in pomoč, da vse skušnjave zoper to čednost stanovitno odvracam in premagam. Amen.

III. Alojzi prejme prvič sv. zakramente.

Alojzi se je Bogu popolno daroval, zatoraj tudi spolnuje vedno skerbniši ta svoj sklep. Spozna po božjim razsvitljenji, da so k pobožnemu življenju sv. zakramenti naj potrebniši. Lahko si mislimo, kako skerbno se je za prvo spoved pripravljaj, ker je že pred vsak dan natanko svojo vest spraševal. Žalost njegova nad slabostimi (grehi se clo imenovati ne smejo), je bila taka, da je zavolj serčnih bolečin pri spovedi omedlel. Zdaj

po spovedi kroti še skerbniši poželivost mesa in béga na vso moč pred vsako senco greha. Vedno bolj pa se zdaj vnema v njem pobožnost do križaniga Zveličarja; clo pogled na britko martro mu že oči s solzami vtaplja, in vedno objokuje svojo merzloto do njega. Pri pridgi ima oči, ušesa in serce samo besedi božji odperte, in serčna pobožnost njegova pri sv. maši se ne da nikakor popisati. Nikoli več mu ne uide nobena jezna beseda, večdel molči in se vede tako krotko in pohlevno, da clo strežeja prosi, naj mu to ali to stori. Lenobe se váruje skerbniši od živiga ognja, ker je ona mati vsih pregreh. V družino le primoran hodi, pa še tukaj med veselicami in šumam se pogovarja njegov duh samo z Bogam. In ravno na blišavnim dvoru v Fiorenci je začel Alojzi, kakor je sam rekel, še le spokorno živeti.

Enajst let star pride Alojzi s Fiorence v Mantovo. Tukaj prestopi pervo od Boga poslano skušnjo, nevarno merzlico; pa prav serčno se raduje, da more

kaj za Boga terpeti. Ker je bila bolezen terdovratna, so mu mogli zdravniki naj ostreji post zapovedati. To je bilo Alojzju prav po volji; vse njih zapovedi je natančno spolnoval, jed in pijačo si kratil in od tod izvira prečudna njegova zmernost, ktere potem ni opustil do smerti. Spočetka ga ta post težko stane, pa vedil je, kako potrebna je zmernost za ohranitvo čistosti. Tudi med boleznijo ne oterpne gorečnost njegova temuč vedno opravlja navadne svoje pobožnosti, še clo pomnoži se njegova gorečnost po ozdravenji. Samo od Boga se hoče pogovarjati, in če ne najde takih ljudi se rajši v samoto utegne in ondi preiščuje.

Alojzi v Mantovi vedno boleha, zatoraj ga pošljejo starši v Kastiljone, kjer veje čistejši in zdravši sapa čez gore. Serčno se zveseli mladeneč, ko sme zapustiti mestni šum in se podati v zaželeno samoto. Še le dvanajst let star že prebira latinske bukve; sosebno ljubi življenje svetnikov in bukve polne božjiga duha.

Alojzi pa ni sebično samo za se skerbel; tudi bližnjiga je on preserčno ljubil; kdor hoče namreč ljubiti Boga, mora ljubiti tudi podobo njegovo, vsakiga človeka. Z vsimi ravna Alojzi krotko in ljubeznjivo; po vsi moči odvrča greh in božje razžaljenje. O kregu in razporu prigovarja in prosi tako milo, da mu mora naj terši serce prijenjati, in zgledu njegovimu se ne ustavlja tudi naj hudobniši terdovratnež. Trinajsto leto pripelja Alojzju presrečni dan perviga sv. obhajila. Ravno o ti dobi pride Karol Boromej kardinal in nadškof Milanski po apostolskih svojih opravilih tudi v Kastiljone. Grof Ferdinand ga prosi, naj bi stanoval v gradu pri njem; pa pobožni nadškof se rajši k ondotnemu duhovnu prebivat poda. Alojzi svetimu možu spodobno čast skaže, in zdaj se pogovorite te svete duši s popolnim zaupanjem. Sveti mož spozna v Alojzji čisto dušo, beliga golobca, zalo nevesto nebeškiga ženina Jezusa Kristusa, in zatoraj tudi on sam nahrani zevajočo njegovo dušo s Kruham

močnih, z angelsko jedjo. Nič ne opomnim skerbne njegove priprave, nič ne opomnim žareče njegove ljubezni in ponižnih občutljejev njegove nevrednosti. Vse to se ne da popisati, le ta okuša njegovo veselje, sladkost in nebeško zamaknjenost, ki vredno prejme Jezusa v presv. zakramentu.

Zapomni.

1) Sv. Alojzi se je vsih napak, ki jih je v otročji nevednosti storil, in mu niso bile v greh štete, s tako žalostjo spovedal, da je omedlel. Tudi ti moraš svoje hudobije obžalovati, in če tudi ni- maš Alojzjeve žalosti, vedi da ti brez žalosti in resničniga poboljšanja grehi ne bodo odpušeni.

2) Sv. Alojzi je sprašal vsak dan svojo vest, da je vir svojih slabost za- mašil. Posnemaš tudi ti sv. Alojzja? Kdor se hoče greha ovarovati, mora korenino njegovo (slabo nagnjenje) izpuliti, preden seme vsih čednost zaduši.

3) Po perji se tiček spoznava in človek po družini. S kom se ti zveseluješ s svetam ali z Bogam? „Kadar moliš, ti z Bogam govoriš, kadar bereš svete bukve Bog s taboj govori,“ pravi sv. Avguštín.

4) Si obračaš v dušni prid vse težave z voljnim poterpljenjem? „Kogar Bog ljubi, tega tepe.“

5) Hrepeniš prejemati Kruh življenja? Kako se pripravljaš za vredno prejetje sv. zakramentov? Kadar človeku dober kruh ne diši, je nevarno bolan; kdor pa nebeški Kruh nevredno vživa, vživa z altarja večniga „življenja“ večno „pogubljenje.“

M o l i t v a.

O Bog, ki nam sv. Alojzja ne postavljaš samo v zgled svetosti in nedolžnosti, temuč tudi v posnemanje spokornosti in popolnosti, dodeli nam milostno, da ga bomo posnemali vsaj v pokori in poboljšanju, ker ga nismo

posnemali v nedolžnosti. To nam dodeli po Kristusu Gospodu našim. Amen.

IV. Alojzi v Montferatu.

Grof Ferdinand pokliče svojo rodovino s Kastiljone v Montferat. Misli namreč, da se bo Alojzi pod njegovim vodstvom vterdil v zdravji, znebil prenapete pobožnosti in vdal njegovim željam.

Pot iz Kastiljone nastopijo. V prvi kočii se vozi mati s strežeji, v drugi oba grofiča z učiteljem svojim; Rudolf sedi na prednjim sedežu, Alojzi in učitelj pa na zadnjim. Pot jih pelja čez derečo vodo, ki se je bila ravno po jesenskim deževji jako narasla. To jih vender ne zadržuje, ampak božjemu varstvu se izročivši naravnost čez vodo gredo. Prvi voz brez nevarnosti prebrede, ali drugi se zavolj valov čez sredo prelomi, da sprednji del z Rudolfam konji srečno prepeljejo na drugo stran, zadnji pa plava z Alojzjem in učiteljem po vodi in se hoče vsak hip prevertniti. Vender božja previdnost pripelje

konec kočije na izderto deblo, in odtod reši derzen mož oba nesrečnika. Vsa rodovina zahvali Boga v bližnji kapelici za milostno rešenje in potem dalje odrinejo v Montferat. Tukaj napravlja grof Ferdinand veselice za veselicami, da bi pregnal otožnost in resnobo Alojzjevo. Pa zastonj je vse vse prizadevanje očetovo; Alojzju ostane še vedno stokrat milejši samota Kastiljonska, kakor naj slajši muzika, naj mičniši veselice in naj sjajniši družbe. Dobro je vedel angelski mladenec, da le v samoti prigovarja Bog človeškemu sercu, zatorej je tudi mnogokrat zavidal pušavnikom strašne berloge v brezljudnih pustinah. Pri molitvi in branji sv. bukev pa ni pozabil Alojzi svojih dolžnost; molitvo in učenje je on po bratovsko sklepal in vsakimu svoj čas odločeval. Zavalj svetiga življenja že trinajstletniga mladenčka vsak spoštuje, clo starši se mu ne upajo prepovedati preostre spokornosti, čeravno si je ž njo hujšal po bolezni ostalo slabost. Svoje molitve je opravljal Alojzi z vso goreč-

nostjo. Zjutraj najpred celo uro klečé premoli in preišljuje; sveto mašo posluša tako zbrano in pobožno, da je njegov zgled vse pričujoče, clo zaničevavce sv. vere v serce ganil in k dobrimu obujal. Zvečer je zopet celo uro molil in se nikakor ni pred ulegel, dokler ni vredil svoje vesti tako natanko, kakor bi mogel še nocoj pred sodbo stopiti. K sv. obhajilu se je že prejšnji dan pripravljaj in še čez polnoč klečé molil. Za molitvo si je iskal samote in tihote, da ne bi bil razmišljen, kar se mu je spočetka rado primerilo. S postam, ki so mu ga bili zapovedali zdravniki zavolj zdravja, še ni bil zadovoljen, toraj si ga še sam nekaj naloži. O petkih in sabotah zjutra in zvečer ni zavžival nič družiga, kakor kruh in vodo. Kadar je pa mogel jesti pri grofovski mizi, je jemal samo tiste jedila, ki so mu bile naj bolj zoperne. Pri tako ostrim zatajevanji pa ni bil nikoli pust in čmern; vedno je prijazen; ljubezen in nebeška radost mu sijete z angelskiga obličja, Čeravno ple-

menitiga rodu in poln redkih čednost, je bil vendar vedno ves ponižen proti višjim in nižjim, posebno pa staršem in učiteljem.

Iz dušečiga venca čednost njegovih bliši naj prijetniši bela lilija brezmadežne čistosti. Zlasti v čistosti ima biti sveti Alojzi zgled vsim dušam; on je bil tako sramožljiv, da je hitro ubegnul, ko bi bil imel enkrat v igri senco deklice na zidu poljubiti. Rudečica ga je vselej oblila, kadar je kdo spregovoril kako nepošteno besedo, in večkrat je o taci priložnostih zdihnil: Močno se mi smilijo vsi, ki se kaj prehité v govoru. Nobene reči se ni bolj bal, kakor priložnost in okoljšin, ki so protile otamniti svitli biser njegove čistosti in vselej ga je spreletela groza, kadar se je spomnil žuganja Kristusoviga vsim pohujšavcam.

Njegovo serce je bilo čist tempelj sv. Duha.

Pobožnost, strah božji in ljubezen samote obudé nekterim strežejem željo zvediti, kaj neki počne sveti mladeneč v

svoji sobi. Dolgo so ga zalezovali, pa vselej je ali pri bukvah sedel ali pred sv. križem ali D. Marijo sklonjen molil; kar ga zapazijo enkrat, ko se je ravno bičal (gajžlal). Milo se je vsak zjokal, kdor ga je le vidil; vsi so ginjeni zdihovali: „Oh mi grešniki hrepenimo veselje, in ta nedolžni mladeneč, ki se nikol nam enako pregrešil ni, oh ta pokori deviško svoje telo zavolj majhnih napak!“ Ta pogled je marsikoga resnično spokoril in poboljšal.

Zapomni.

1) V nevarnostih se skazuje vrednost čiste vesti in moč terdne zaupnosti v Boga. Kdor se Boga boji, se na svetu ničesar ne boji. Kdor pobožno živi, zaupanja do Boga nikdar ne zgubi.

2) Krotiš svojo poželivost v jedi? Nikdar v dobrih rastel ne boš, dokler v jedi išeš svojiga veselja.

3) Pogosto in rad iši samote. „Cem jih peljati v pušavo, in tam bom njih sercam govoril,“ pravi sv. Pismo.

4) Se ne sramuješ svoje rudečice na licu, kadar nesramneži hvalijo nesramnost, in zaničujejo sramožljivost in čistost? „Kdor se mene sramuje, tega se bom tudi jaz sramoval pri nebeškim Očetu,“ govori Kristus, večni Bog.

M o l i t v a.

O Bog dodeli mi zaupanje v svojo dobroto, daj mi milost, da se na svetu ne bom družiga bal, kakor samiga greha. Vdihni mi ljubezen do zatajevanja, da bom gospodar svojih počutkov in s čistim srcem pred tvojim obličjem hodil. Amen.

V. Alojzi na kraljevem dvoru.

Samo polleta je smel Alojzi ostati v Montferatu v tihi samoti. Častiželjni oče ga kmalo prestavi iz ljubiga zavetja v šum posvetniga življenja; pa v ti nevarni skušnji se je vterdila njegova pobožnost.

Marija, vdova nemškiga cesarja Maksimiliana II. je želela obiskati brata Fi-

lipa II. kralja Spanjskiga. Ta jo je hotel prav slavno sprejeti. Množica laških plemenitnikov, med njimi tudi grof Ferdinand, se ji je mogla na poti pridružiti in slaviti njé prihod v kraljevo mesto Madrid. S plemenitniki sta mogla tudi Alojzi in Rudolf v blišočih oblačilih veličiti cesarični prihod. Kar zamore mikati, prevzeti in omamiti človeške občutke, vse je v veliki obilnosti lepšalo in zalšalo nje popotvanje po deželi in bivanje v mestu Madridu.

Spremljavci se vsi liskečejo čistiga zlata; po vsih vaseh, terjih in mestih jo sprejemajo s kraljevo častjo, in ljudstva se nabira neštéta truma od vsih strani. Take okoljšine bi bile živiga duha, kakoršen je bil Alojzjev, omamile in ga pogreznile z visoke popolnosti, na katero je z velikim trudam dospel, v neznan prepad mlačnosti. Pa Alojzjeva pobožnost je bila pregloboko vterjena; od vsih strani dereče skušnjave, v ktere se je nerad in samo iz pokoršine podal, je niso mogle nič pretresti. Skerbniši od pred se

varuje posebno zdaj vse razmišljenosti, in v šumečih valovih dvorjanskiga življenja ne zgubi nikdar Boga spred oči; clo navadne svoje molitve opravlja zvesto, naj ga stanejo še toliko truda in zopernosti.

Z Laške so nastopili pot po morji. Že so bili na sredi morja; ni se vidila razun neba in nezmerne vodene planjave nobena reč, kar zaženo strašan glas, da švigajo blizo njih turške barke z morskimi tolovaji, ki prodajajo vse vjete ljudi kakor živino v hudo sužnost. Vsi obledé, vsi se tresejo; samo Alojzi izklikne ves navdušen: „O da bi nas hotel Bog storiti mučenike (martenike) sv. vere!“ Nevarnost vender zgine in srečno dojdejo v Madrid, kjer so bili z nepopisano častjo sprejeti.

Alojzi dobi zdaj častno službo pri kraljeviču Jakobu in se dalje uči vikših vednost. Tako dobro je v njih napredoval, čeravno molitve nikoli ni opušal, da so ga vsi občudovali. Ferdinand je tudi želel, da bi se učil po zgledu družih plemenitičev boriti in plesati; pa nikakor se

ni vdal Alojzi njegovim željam, ker je vedil, da se té dvé vednosti, borenje in ples, clo nič ne strinjate s stanam, ki si ga želi izvoliti.

Vender nista ostala bliš in šum, v kterih je mogel Alojzi iz pokoršine živeti, brez vsiga nasledka. Zavolj obilnih opravil ni mogel toliko moliti, ne tako pogosto k sv. obhajilu hoditi, kakor popred. Ker mu tadaj gnada božja bolj po malim dohaja, začne hirati gorečnost njegova in pokažejo se prirojene slabosti. Toda Bog ne zapuša svojih ljubljencov, če tudi začno v dohrim pešati; usmili se jih, pomaga jim, in ž njegovo gnado razsvetljen spozna kmalo tudi Alojzi svojo nevarnost. Toliko gorečniši zdaj moli, poostri spokorne dela in zavolj veči nevarnosti berzda tudi skerbniši vse počutke. O ti potrebi mu pošlje Bog skušeniga spovednika, da je kmalo zdanja njegova pobožnost prejšnjo preségla. Pogosto moli v kakim skritim kotiču ali prebira z velikim pridam bukve Ludovika Granaškiga: „Navod k pravimu premišljevanju,“ ter je tudi sklenil odsih-

mal vsak dan vsaj eno uro premišljevati. O ti goreči spokornosti pa ni opušal svojih dolžnost, čeravno so mu bile posebno opravila na kraljevem dvoru nadležne zavolj vedne priložnosti k razmišljenosti. Poželivost mesa je vedno zatiral; še postil se je na kraljevem dvoru in o postnih dneh ni vžival čez dan nič družiga, kakor eno jajce in nekoliko kruhka. Kako skerbno je krotil svoje počutke zlasti oči, nam priča sam, da nikdar ni pogledal cesarice v obličje in je tudi ni poznal, čeravno jo je vidil vsak dan na kraljevem dvoru.

Posvetna nečimurnost se je pristudovala Alojzju bolj in bolj clo na blišočim kraljevem dvoru. Rad vidi svoje strežeje zalo oblečene, ali sebi ne dovoli nobeniga lišpa; zlata in svile (žide) se brani z vso močjo, in le černa že onošena obléka mu naj bolj dopade. Kadar se mora iz pokoršine drago in blišavno napraviti, se kmalo sleče in ves kinč verže od sebe. Njemu sta bila naj drajši zaklad „lilija

nedolžnosti“ in naj ljubši kinč „gnada božja;“ zanje bi bil dal vse zlato in drage kamničke, clo življenje. Zavolj neskončne svoje ponižnosti je bil večkrat ozmerjan, vendar je ni opustil nikoli, in slednjič jo začne še oče tako spoštovati, da mu ni zameril, če tudi ni imel suknje po novim kroji urezane ali je kako šego zanemaril. Tudi zavolj molitve je bil Alojzi večkrat okregan. Hodil je molit v samotne kotiče, in nikjer ga niso mogli najti, kadar je obiskat prišel rodovino njegovo kak mogočen plemenitaž.

Pa vse grenkosti preterpi Alojzi; on, ki ni žalil žive duše, on sama ponižnost in dobrotljivost prenaša sirovosti družih z neznano krotkostjo. On želi samo Bogu dopasti in služiti; ne išče ljubezni ne časti dvorjanov, in vendar so ga vsi čislali in spoštovali. To nam poterdi sledeča prigodba.

Kraljevič Jakob, bodoči gospodar cele Španjske, stoji en dan pri odpertim oknu, kar mu pihne veter v obraz. V

otročji domišljii mu urno veli, naj ga nič več ne nadlégva. Spodobno pristopi Alojzi, ter mu tako govori: „Kraljevič! vi imate oblast zapovedovati ljudem, Bogu, gospodarju vsih reči pa ne; njemu ste tudi vi pokoršino dolžni.“ Clo kralju je dopadel ta odgovor in zavolj njega je tudi Alojzja pohvalil. Tako je ostal Alojzi v ognji nevarnost in skušnjav, v morji sladnosti in mehkužnosti neoskrunjen — nedolžen angelček. Njegovo truplo je bilo iz pokoršine med šumam sveta, duh pa se je z Bogam radoval po nebeških planjavah.

Zapomini.

1) Svet želi vsako nedolžno dušo oskruniti in satanu v oblast spraviti; boj se tadaj sveta, derži se vedno Boga, moli goreče in varuj se družin. „Boj se božje zamére, ne pa zamére sveta.“

2) Kakor se ne smeš bati zamére sveta, tako tudi ne išči dopadenja in hvale ljudi. Zavolj ljudi ne začenjaj nič brigaj; zavolj ljudi tudi ne opušaj nič

dobriga. „Ako bi zavolj človeškiga dopajdenja živel, bi ne bil služabnik Kristusov,“ pravi sv. Pavl.

3) Lenoba je mladini naj hujši sovražnicà; lenoba je mati vsih pregreh. „Skerbi, da te satan nikdar ne najde brez dela,“ piše sv. Jeronim.

4) Skoz oči hodi smert v dušo; zato jih kroti in z Davidam moli: „O Gospod! odvràčuj moje oči, da ne bodo gledale nečimurnosti.“

M o l i t v a.

O Gospod, moje pribežališe! ti me ovaruj povodnje pregreh, ki deró po vsim svetu in proté udušiti vso pobožnost, čistost in nedolžnost. Ti sam, o Gospod! me zamoreš rešiti; tadaj te prosim, ovaruj tudi mene kakor si ovaroval sv. Alojzja v naj hujih skušnjavah zoper sv. čistost, in prihrani me za nebeško kraljestvo. Amen.

VI. Alojzi o volitvi stanu.

Edina želja Alojzjeva je bila ta, da bi zamogel kmalo kmalo stopiti v duhovski stan. Toliko serčniši je poželed tega stanu, kolikor bolj je spoznaval težave deželskiga vladarstva, ktero bi imel prevzeti zavolj pervenstva svojiga, in kolikor jasneji je previdil nevarnosti, ki ravno v tim visocim pa težavnim stanu proté od vsih strani pobožnosti in zveličanju. Prepričan je bil, da bi doživel v tim stanu reči, kterih ne bi mogel prizanesti zavolj pokoja vesti; prepričan pa je tudi bil, kako malo pomaga vedna graja in vedno strahovanje; prepričan je bil, koliko nehvaležnosti bi si napravil, zravno tih nadlog pa še postavil v nevarnost zveličanje svoje duše in si na glavo nakopal strašan odgovor za zveličanje svojih podložnih.

Sklene tadaj, da hoče svojo dušo zveličati in zatoraj mašnik postati.

Ta sklep dela Alojzju veliko čast, ker je jél svoj stan voliti na kraljevim dvoru, v blišavni nečimurnosti, med vese-

licami in sladnostjo dvorjanov, in ga je tudi srečno izvolil.

Mašnik sklene biti, pa močno ga skerbi, kako bi si sprosila privoljenje očetovo za ta stan. Hoče se tudi popolno utegniti nevarnostim in skušnjavam duhovnov, zatoraj želi redovnik (mnih) postati, ker ga potem ne veže nič več na svet in zamore skerbeti edino za zveličanje svoje. Zdaj še ne vé, v kateri red bi stopil. Da bi mu Bog razodel svojo voljo, pomnoži post, gorečniši moli in sv. Duha razsvetenja prosi.

Priljubilo se mu je življenje oo. Kapucinov, Barnabitov in bosih Karmelitov. Dolgo je mislil, ktero bi si zvolil, kar bere enkrat misionške naznanila iz dežele Indije. Trud in obilna žetva teh oznanjavcov sv. vere ga tako gineta, da ves gori njim enak postati, vinograd Gospodov obdelovati in clo kri preliti za Kristusa. Bili so pa ti vojšaki skor sami Jezuiti, zatoraj tudi on hrepeni Jezuit postati. Ta red mu je dopadel tudi zato, ker

ga je še oživljala popolna gorečnost sv. Ignacija; ker se v njem odpové s posebno obljubo vsak ud vsi cerkveni časti; ker se pečajo ti redovniki s keršansko izrejo otrok, časté goreče blaženo D. Marijo in širijo nje češenje tudi med ljudstvam. Vse te postave jezuitovskega reda so mu bile prav po volji; vender sebi nič ni zaupal, če tudi se je postil in molil. Bogu se vsiga daruje in ga še enkrat prosi, naj bi mu razodel sveto svojo voljo. V ta namen prejme velike Gospodnice dan z naj skerbniši pripravo presv. rešnje Telo. Po sv. obhajilu pozabi v Boga ves vtopljen zemlje in nebes; klečé in na tla sklonjen terdno zaupa v Boga, da mu bo gotovo razodel svojo voljo. V tih zdihljajih, v tem zedinjenji z Jezusam se mu zdi, da sliši Marijo govoriti: „Idi v družbo mojiga Sina, in razodeni to svojimu spovedniku.“ Alojzi ves vesel to pove spovedniku; ta je čez nekaj časa njegov sklep poterdil, pa mu tudi ostro zabranil, da ne sme stopinje dalje iti brez očetoviga dovoljenja.

Ko materi Alojzji svoj sklep razodene, se je veselila in Boga hvalila, da bo mōgla vsaj eniga svojih otrok njemu v čast dariti.

Zdaj začne Alojzi piti grenak kelh, ki mu ga je bil napolnil v poskušnjo nebeški Oče.

Brez očetoviga dovoljenja ne sme nič storiti; pa kako si zamore upati, da bo dobil očetovo dovoljenje za tak ponižen, njemu neušečen stan? Ferdinand ga je serčno ljubil; vse svoje upanje, zlasti povikšanje časti in slave svojiga rodu je stavil v ljubiga svojiga Alojzja. In kakor blisk z vedriga neba mu uniči ta sklep vso nado, mu razžene vse upe, in to ravno o času, kadar jih je že skor spolnjene vidil; ko so bile njegovimu ljubljencu zavolj častne službe na kraljevim dvoru, zavolj spremitve cesarice vse pota odperete k časti, slavi in mogočnosti. Nikakor ne more sterpeti v posvetni bliš ves zaljubljen mož, da mu hoče lastni sin zlate upe, mične domišljije podreti.

Močno se je hudoval, ko mu naznani grofica sinov sklep, in Alojzja, ki je za materjo prišel dovoljenja prosit, je zavernil z ostrimi besedami, kar scer nikdar ni storil.

Spočetka misli Ferdinand, ta sklep Alojzjev mora izhajati iz pregovora spovednikoviga; zatoraj pošlje urno ponj in mu očita to reč z grenkimi besedami. Ta se pohlevno zagovarja, da grofiču ni svetoval clo nobeniga stanu, da se mu je pa zavolj prečudne njegove pobožnosti že davnaj dozdevalo, kar mu je razodel še le pred malo dni. Vedne prošnje Alojzjeve vender prepričajo očeta, kako resnično želi iz vsiga serca stopiti v ta stan. Pa ne da se omehčati, timveč vse poskuša, kar bi zamoglo spremeniti ali pokončati sklep njegov.

Pervič se oberne do strica Alojzjeviga Franca Goncažkiga, ki je bil general Franciškanov in je prišel ravno o ti dôbi po svojih opravkih v Španjsko. Ta skuša prav skerbno in previdno poklic svojiga

stričnika; pa slednjič poterdi grofu, da je sinov poklic božje delo. Vender to očeta še ne gane. Prigodniši se kaže Alojzju druga priložnost.

Kraljevič Jakob umerje in Alojzja spusté s kraljeviga dvora na dom k staršem. Odtod obiše z bratom Rudolfam bližnji samostan (klošter) jezuitovski; v njem mu je vse tako dopadlo, da pošlje samo brata domu, on pa ostane v samostanu. Pa oče komaj to zvé, že ponj pošlje in Alojzi se pohlevno vda volji njegovi. Po večkratnih prošnjah mu zavisita vender nekoliko upa. Reče mu nekdanj oče, da v Španjski nikakor ne sme stopiti v duhovski stan, in ako se ne da prevériti v svojim sklepu, naj še nekoliko poterpi, da se vernejo vsi nazaj v Laško, in naj si bo tamkaj poiskal svojiga stanu.

Ko pride čez kaj časa Alojzi nazaj v Laško, prosi očeta, naj bi mu zdaj dovolili po dani obljubi stopiti v red jezuitovski. Pa zopet se skesa grof dane besede; ne more ga preprositi noben, ker

misli da je našel gotov pomoček, s katerim bo pretresel in uničil sinov sklep.

Pošlje namreč oba grofiča, Alojzja in Rudolfa na popótvanje v gornjo Laško. Vsi grofi in knezi ju sprimljajo z veliko častjo; veselice se versté za veselicami, ki mičejo in mamijo vse telesne počutke.

Tako sladno življenje, si je mislil Ferdinand, mora pregnati mojimu ljubljencu vsako željo do ostrih spokornost samostanov. Pa motil se je močno; Alojzi se je vdal med veselicami knežjih dvorov še gorečniši pobožnosti, ker so bile nevarnosti in skušnjave toliko hujši, in storjeniga sklepa se ni znebel, timveč vterdil ga je. Po vsi moči se je utegoval posvetni časti, zametaval je ves lišp in kinč života in kadar je mogel po svojim stanu obiskavati visoko gospôdo, je vse to storil zgolj iz pokoršine. Njegovo vedenje v vsih okoljšinah je bilo vedno keršansko. Ne moremo ga spremljati po vsih potih, pa ena sama zgodba naj nam zadosti, ki nam kaže blišéči biser njegove čistosti.

Obiše nekda j imenitno gospodo; pri nji je našel množico plemenitičev in med njimi tudi starca pri sedemdeset letih. Ta gerdoust primeša pogovoru nektere nesramne besede, kar vzdigne Alojzi ves goreč svoj glas, rekoč: „Gospod! se li nič ne sramujete vpričo toliko plemenitih mladenčev tako ostudno govoriti? To se pravi sebe in druge v pregrešno nevarnost vpeljavati. Mar ne veste, da spridijo slabi govori dobre ljudi?“

Ko se poverneta grofiča domu, upa Alojzi dobiti očetovo dovoljenje; pa zastonj je prosil in prosil, oče se ne da omehčati. Še enkrat se oberne do naj slavniših mož, naj bi oni sina skušali pregovoriti, in ako si ne da odbiti misli do samostana, naj bi stopil vsaj v tak red, v katerim mu bo odpert pot do vsih cerkvenih časti, ker bi v takim stanu še laglje in več dobriga storil. Pa Alojzi se derži stanovitno svojiga sklepa in se ne da odmakniti na nobeno stran. S krotkostjo in ponižnostjo svojo si je pridobil

clo več mož, da so zanj očeta prosili, čeravno so ga bili prišli pregovarjat in odvrčat od sklepa njegoviga.

Ferdinand je imel hud protin, t. j. pogosto mu je tergalo po vsih udih. Enkrat pokliče o takih bolečinah Alojzja, misleč, da bo pomilovanje groznih muk pri sinu več zdalo, ko vse prošnje in prigovori imenitnih mož. Toda tudi ta pogled stanovitniga mladenča ne premakne od njegove misli. Ves pohleven odgovori očetu, da drugač ravnati ne more, ker to je volja božja; ali on ga zapodí zavolj te stanovitosti spred svojiga obličja. Alojzju hudo dejo strašne bolečine očetove, še huji pa nevolja njegova; pa nedolžniga se vidi v ti reči, in nepremaknjen odide v svoje staniše.

Tukaj se verže pred križaniga Jezusa, tukaj moli iz globočine serca in z vso zaupnostjo. Med tem se skesa tudi grof svoje ostrosti do sina in reče pogledati, kje je in kaj dela. Namestnik njegov najde duri zaperte in zasliši znotraj

nekako plaskanje. Radovedno izreže špranjo in v sobo poluka. O večni Bog, kaj zagleda! Pred nogami križaniga Zveličarja sklonjen in solzami ves oblit objéma z levico sv. križ, z desnico pa se je po herbtu že kervavo običal (ogajžlal).

V sercu ganjen odide tiho in pové grofu, kaj je vidil. Ta ne verjame per-vikrat, in zapové drugič gledat iti, pa še se je Alojzi bičal. Zdaj se dá Ferdinand čeravno hudo bolan prenesti pred njegovo sobo, ker se hoče sam resnice prepričati. Pogleda skoz špranjo, in še zdaj se sin biča in moli. Ta prigodba omehča jekleno serce očetovo. Čez nekaj časa pride, kakor bi za vse to nič ne vedil, z gospo svojo v sobo Alojzjevo. Solze in kri se poznajo po tleh; ta mili pogled premaga očeta popolno in zdaj mu dovoli stopiti v jezuitovski red. Da pokaže resnično svojo voljo, reče narediti Scipionu Goncažkimu pisano prošnjo do Klavdja Akvaviva, generala Jezuitov, v kateri mu je ponudil sina Alojzja in ga prosil, naj mu odkaže

hišo za noviciat (poskušnjo). Kmalo dojde odgovor, da Alojzja rad sprejme in mu odloči za noviciat hišo sv. Andreja v Rimu.

Tudi do cesarja pošlje prošnjo, naj dovoli, da sme grofijo prevzeti Rudolf namest Alojzja, ker tudi tega dovoljenja je bilo treba za odvernitvo kakih zmešnjav. Med tem pošlje Alojzja namest sebe v Milan, kjer je imel važne opravila doveršiti. Vse je natanko in očetu po volji spolnil, zravno se še pridno učil in navadne spokornosti opravljal.

Čez devet mescov dojde odgovor in dovoljenje tudi od cesarja, pa oče še ne more iz vsiga serca sina Bogu dariti. Kar nenadno pride enkrat v Milan in ga prosi in prigovarja, naj bi opustil svoj sklep in ostal vladar grofije, ker ima tudi v tem stanu obilno priložnost za dobre dela, in se ne spodobi pokornimu sinu, da bi zapustil siviga očeta v naj hujših potrebah. Alojzi posluša ves žalosten očetovo tarnjanje, pa ne da se premakniti. Zatoraj

naprosi oče še enkrat več učenih mož, naj bi preiskali resnični poklic njegov. Vsi ti so se pa prepričali iz pogovorov njegovih, da mu je sam Bog ta sklep vdihnil in vterdil.

Po zveršenih opravkih se verne Alojzi za očetam nazaj v Kastiljone. Tukaj čaka prave prilžnosti, o kateri bi spomnil očeta dane obljube. Prilžnost pride in Alojzi ponovi krotko svojo prošnjo. Vender kako se začudi, ko oče zaterdi, da mu še nikoli ni popolno dovolil; njegov sklep se mora še goditi in zoréti vsaj do 25. leta. Solzen pa zaupajoč Bogu odide v svojo sobo in začne goreče moliti. Čez nekaj časa se verne zopet k očetu in ga prosi, naj bi se smel vsaj do 25. leta v Rimu za svoj stan pripravljati; clo to prošnjo usliši nerad in še le čez nekaj dni.

Neznano se je že trudil Alojzi za očetovo dovoljenje; vender ne obupa še. Vé in je prepričan, da mu če Bog pomagati in gotovo pripomoči do zvoljeniga stanu. Zatoraj z neskončnim zaupanjem

sklene še dalje vse zapreke in napotja premagati in ne jenjati, dokler mu oče ne dovolijo.

Enkrat je že celih pet ur pred križanim Jezusam sklonjen molil, kar se vzdigne, gre iz sobe k očetu, in mu krotko pa neustrašeno tako govori: „Oče, v vaših rokah sim, in vi me vidite za vse pokorniga, kar mi velite; pa ponižno povem, Bog me kliče v ta stan, in vi se ustavljate božji volji, dokler mi ne dopustite spolniti svojiga sklepa.“ Te besede grofa ganejo in žalostno izklikne: „Moj sin! rano si mi zdajle vsekal, ki mi bo kervavila še dolgo. Ljubim te, ker tvoje lastnosti so vredne te ljubezni; ti si bil moje upanje, moje vse. Ker pa si prepričan božjiga klica, idi moj sin, kamor ti Bog kaže, njegov blagoslov te spremljaj povsod.“

Ta sklép, ta dar Bogu dan, sta očeta tako poprijela, da so mu obilne solze tekle po licu. Alojzi pa se serčno zahvali, leti v svojo sobo, poklekne pred

sv. križ tako hvaležen in vesel, da popolno umolkne in povzdiga samo roke in oči proti nebesam.

Zapomini.

1) Ni ga važnišiga opravila, kakor je volitva stanu, ker iz nje nam izhaja ali zveličanje ali pogubljenje. Zatoraj se z Bogom posvetuj in goreče moli, da spoznaš pravi svoj poklic.

2) Ko si spoznal svoj poklic, derži se ga zvesto, in ne daj se odverniti po nobenih zaprekah; ne poslušaj lastne ljubezni, ne poželjivosti, ne samopridnih, ošabnih znancov, poslušaj samo vest in spovednika. Vodi naj te o volitvi stanu edina skerb za zveličanje svoje duše. „Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na duši pa škodo terpi,“ je rekel Kristus. Prosi Boga, da boš svoje dolžnosti vedno spolnoval; brez Boga ne moremo nič storiti.

M o l i t v a.

O moj Gospod in moj Bog! tvoja pomoč sama me zamore voditi, da ne zgrešim pota, ki me pelja v večno zveličanje. Razodeni mi tadaj, o dobrotni oče! sveto svojo voljo in podpiraj mojo slabost, da jo bom zamogel vselej zvesto spolnovati. Amen.

VII. Alojzi se odpové vladarstvu; gre v Rim.

Vse vezi je že Alojzi razrušil, še vladarstvu grofije se ni odpovedal. Ta odpoved pa se je mogla zgoditi slovesno pred vso rodovino, pred vsimi sorodniki, da bi se čez kaj čase ne prigodile kake zmešnjave. Preden pa je mogel oče vse sorodnike v Mantovi zbrati, kjer se je imel Alojzi grofii odpovedati, je preteklo še nekaj časa.

Dozdaj je stanoval Alojzi v Kastiljoni, zdaj mora iti z vso rodovino v Mantovo. Težko so se ločili Kastiljončani

od ljubiga Alojzja. Vsi so mu bili serčno vdani; vsi so si ga že davnaj vladarja želeli, in zdaj so njih upi končani, zdaj zgubé za vselej svojiga angela. Kadar se prikaže zadnje dni na ulicah, vsak zdihuje in gorke solze pretaka zavolj njegove zgubé, kdor ga ugleda. Dan njegoviga odhoda jim je bil dan žalosti in joka; vse ulice, po katerih se je peljal, in vse duri in okna so bile prenapolnjene z ljudmi, ki so zdihovali in mu žalostno slovo: „z Bogam!“ dajali.

Še eno skušnjavo mora Alojzi prestat. Cesar je dovolil Rudolfu grofijo prevzeti s to pogodbo, da mora Alojzju do smerti vsako leto gotovo število dnarja pošiljati. Ta pogodba je Alojzju hudo dela, ker se je hotel popolno odpovedati svetu, zdaj bi ga pa še dnar nanj navezoval.

Zatoraj prosi in prosi, dokler ni čez dva mesca uslišan, da ne bo dobival ne vinarja od brata. Zdaj tudi pride odločeni dan; vsa rodovina Goncažka z vsimi sorodniki

se je zbrala v Mantovi v zali dvorani, da je priča tako imenitne oprave. Nekteri sorodniki so hotli clo zadnjo uro pobožniga mladenča od storjeniga sklepa odverniti, in ker niso pomagale prošnje ne prigovori, so ga začeli z besedami zbadati in zasramovati; vender Alojzi se ni dal premakniti.

Zdaj umolkne vsa množica; prebere se od cesarja poterjena odpoved Alojzjeva; oče Ferdinand se milo zjoka, Alojzi pa prepusti vesel, poln rajske radosti grofijo in vse pravice in imetje pričujočimu bratu Rudolfu. In komaj je oprava zveršena, podpisana in zapečatená, že hiti iz zбора v tiho svojo sobico, kjer se ne more dosti zahvaliti Bogu za preveliko dobroto, da ga je srečno pripeljal do zvoljeniga stana in mu podelil dušni mir in pokoj. Zdaj zamore resnično klicati: „Glej Gospod! vse sim zapustil in tebi nasledoval.“ Spoznal je Alojzi, da vživa človek toliko veči dušni pokoj, kolikor manj je na svet navezan, kolikor manj lastnine ima. Te

resnice se je tako živo prepričal ravno po odpovedi, da mu še ni bil Bog po njegovih besedah nikoli tako blizo kakor današnji dan.

K večerji pride Alojzi že v jezuitovski halji, tako je gorel za ta stan. Vsi se začudijo in oče, prežalostni oče se zopet zjoka. Alojzi govori med večerjo od nevarnosti sveta, od minljivosti posvetnih prijetnost, dražčic in veselic. Vsi ga verno poslušajo in si vtisnejo v spomin njegove besede globoko v serce.

Tretji dan že nastopi spremljen od solz in blagoslova staršev v družini brata Rudolfa težavno pot do Rima. Rudolf se po nekterih pogovorih in prejetih svavitvah kmalo verne nazaj v Kastiljone, nekteri pa ga spremijo clo do Rima. Ko mu kmalo po odhodu Rudolfa nekdo reče: „Rudolf se mora pač veseliti, ker je tako lahko grofijo pridobil,“ zaverne Alojzi tako: „Naj se veseli, bolj gotovo ne raja, da je grofijo dobil, kakor jaz, da sim se je znebil.“ Popótvá skoz mesta

Feraro, Bolonjo in Loreto. V Loreti stoji v krasni cerkvi hišica iz Nazareta, v kateri je pozdravil Gabriel blaženo D. Marijo. Ta hišica je bila l. 1291 čudovito v Tarsat, in kmalo potem zopet čudovito v Loreto prenešena. Pobožni romarji, papeži, cesarji, kralji in drugi plemenitniki so pošiljali ti cerkvi neznane darove. V ti cerkvi pri „sveti hišici“ se je vtopil Alojzi tako v molitvo, da je pozabil vsih životnih potreb, in je celi dan v nji premolil. Pero ne more popisati, kako pobožno je prejel ondi sv. Telo, kako je hvalil Marijo za pomoč, ki mu jo je dodelila v hudim boji za očetovo dovoljenje.

Z Lorete do Rima jahajo na konjih; pa Alojzi si ne dovoli naj manji olajšbe; še le pregovorjen od duhovna Lud. Kantanea si obilne in ostre spokorne dela nekoliko omehča; brevir (vsakdanje duh. molitve) pa opravlja prav skerbno vsak dan, čeravno ga še ni bil dolžan moliti. Pri večerni molitvi ga mora vselej strežej opomniti, da je že cela ura pretekla, in

ko je bil enkrat zadremal, ga je našel še čez polnoči klečé moliti. Na poti je vsak dan dvakrat vest sprašal, da ni v dobrim opešal.

V Rimu je ostal pri stricu Scipionu Goncažkimu; brez zamude se je tudi poklonil generalu Jezuitov, Klavdju Akvavivu; obiše potem naj imenitniši kardinale, in clo papaževi svetlosti Sikstu V. je smel svoje spoštovanje skazati in pismo svojiga očeta podati.

Sv. Oče so se kmalo prepričali resničniga poklica njegoviga, in so mu tudi podelili apostolski blagoslov.

Sv. Katarine dan (25. novembra 1585) se poda Alojzi spremljen od nadškofa Scipiona Goncažkiga, strica svojiga, in od vsih domačih spremljavcov v noviciat v hišo sv. Andreja. Nadškof bero sv. mašo in obhajajo mladiga novinca. Slednjič se poslovi Alojzi s svojimi znanci, naroči pozdravila staršem in sorodnikom, bratu Rudolfu pa besede: „Kdor se boji

Boga, dobro dela,“ in vsi se ločijo od njega.

Zdaj ga pelje nadzornik novincev Janez Piskator v odločeno celico. Solze veselja ga oblijó, ko vanjo stopi, in klečé hvali Boga iz vsiga serca za samoto, mir in pokoj, ki ga je našel v tihi celici. Še enkrat se mu popolno v službo daruje in ga prosi pomoči, da bi mogel skerbno spolnovati vse svoje dolžnosti. Dan sv. Katarine je praznoval vsako leto v spomin pristopa v samostan z veliko hvaležnostjo do Boga.

Zapomini.

1) Ne dela nobena reč na svetu mladine ljudem prijetniše, kakor nedolžnost, pobožnost, pohlevnost in čistost. Pobožniga in pohlevniga mladenča vsak prijazno sprejema, povsod ga spremlja naša ljubezen. Samo čednosti nam delajo pravo prijaznost in čislanje, priliznost pa ne. Slinuha zasmehujemo, ošabneža in razuzdanca sovražimo.

2) Kar je Alojzi sklenil z Bogam, to je tudi spolnil; tako tudi ti nikdar ne zastajaj na pol pota. Kar se komu podari, se nikdar nazaj ne jemlje; tudi Bogu darjeno serce naj se derži verno Boga, in nima ga več oskruniti strup sveta.

M o l i t v a.

O Bog, ki si podelil sv. Alojzju moč in stanovitnost odpovedati se zavolj nebes vsimu posvetnimu, razsveti naše serca, da spoznamo malovrednost pozemeljskih stvari, da ne zgubimo zavolj minljivih dobrot večniga plačila. Amen.

VIII. Alojzi v noviciatu.

Tiho celico, v kateri od vsiga sveta ločen živi, imenuje Alojzi kraj svojiga pokoja. Tukaj se čuti srečniga v vednim pogovoru z Bogam in pobožnimi možmi svojiga reda. Veseli se v Gospodu svojiga poklica, zato je pa tudi njegovo ve-

selje terpeče in čisto. Samota mu je bila že od mladih nog ljuba prijateljica, in zdaj si šteje v srečo, da mu je noben več ne krati. Tudi ni čakal Alojzi, da si bo redu potrebno popolnost še potem pridobil, ko bo v njem živel. On se je že pred zatajeval in je bil v sredi posvetne nečimurnosti in mehkužnosti kraljeviga dvora popoln redovnik. Vsak dan je bil pripravljen za smert; vsak hip časa je skerbno rabil v zveličanje svoje. Pobožne spokorne dela je opravljal od otročjih let, clo o boleznih jih ni opušal. Zavalj take bogoslužnosti je imel mnogo prestati med slepim svetom, noč in dan se je mogel boriti z raznimi zaprekami in zopernostmi; tukaj v tihi celici ga ne moti nikdo več; tukaj mu vse olajša in oslajša ljuba samota.

Odločen od vsih novincov (vsak novinec mora perve tedne čisto sam biti) spolnuje Alojzi urno, skerbno in zvesto vse zapovedi, vse dolžnosti brez najmanjšiga vprašanja, zakaj bi imelo ravno

tako biti, zakaj ne tako ali tako? Nikoli ni presójal postav, nikoli ni delal samoglavno; vse je iz pokoršine opravljal, ker se z voljo vikših spolnuje volja božja. Ponižnost njegova se razodeva o vsaki priložnosti. Dali so mu menda zavolj bolehnosti tanjši obleko, kakor drugim in tudi lepši brevir. Ta prednost pred svojimi brati je hudo djala Alojzju, zatoraj ni nehal prositi, dokler mu niso dovolili, da sme brevir in obleko svojo z navadnimi zameniti. Ravno tako težke so se mu zdéle nekatere prednosti, ktere so mu bili vikši dovolili zavolj slabotniga in bolehniga života. Samo iz pokoršine se je podvergel ponižni mladeneč tem za njegovo zdravje potrebnim poboljškam. Naj manjših prednost pred brati se je bal iz vsiga serca, veselil pa se je jako, kadar ga je doletelo kako ponižanje. Sprejem v red jezuitovski je imenoval delo božje milosti, gnado, ktere sam nikdar ni zaslužil. Zavolj množice novincov niso mogli vsakimu svoje celice dati; Alojzju pa so

vender samimu eno odločili. Zdaj zopet ni prenehal prositi, dokler ga ne denejo k drugimu novincu, ker iz gole ponižnosti si clo ni upal stanovati pri starjim bratu. Naj manjši bratje so mu bili naj ljubši; z naj slabšimi rečmi je bil zadovoljen, in naj nižje dela je naj rajši opravljal. Vesel je bil, kadar so ga vidili ljudje pajčine ometati, prah brisati, mostovže čediti ali druge nizke dela opravljati, da so ga mislili naj neumnišiga in nerodnišiga človeka, ki ni za nobeno drugo rabo.

Napuha se je Alojzi čez vse bal; varoval se ga je v besedah in djanji. Mislil se je naj nevrednišiga grešnika, ki živi samo iz neskončne milosti božje; tudi ni mogel slišati od stanu svojiga, želel je da bi bil vsim neznan. Pa ravno resnična ponižnost in pobožnost ga prikupite vsimu samostanu, in ljubezen do njega se je kazala v splošnjim spoštovanji, kteriga mu niso moglo nekteri prikriti. Kmalo zapazi to občno čislanje, in novič se je začel boriti z vso močjo

zoper ošabnost, katero je bil dozdej še vedno srečno zadušil.

Srečno je živel Alojzi v samostanu; žareče svoje želje je vidil spolnjene in vživala je njegova duša v vedni molitvi obilen pokoj in mnoge sladkosti. Vender tudi Alojzjev raj se ima spremeniti v pustoto, v grenke skušnjave, ki jih pošilja Bog pobožnim dušam v poskušnjo, ali ga ljubijo zavolj popolnost njegovih ali morda samo zavolj tolažb in dušnih sladkost, ktere jim deli v molitvi.

Po veliki dušni radosti nastopi v Alojzjevim sercu strašna pustota, da se mu zdi, kakor bi ga bil Bog popolno zapustil; zbegnilo je veselje duše, poginil je pokoj serca, postaja vedno žalostniši, ne čuti več sadu svoje molitve. Vender je ne opusti, kakor tudi spokornih del ne; molitvo še pomnoži in gorečniši opravlja spokorne dela. Zatoraj mu tudi Bog kmalo poplača to gorečnost in terdno zaupanje; odvzame mu vse skušnjave in zopet napolnuje njegovo dušo z veseljem

in dozdaj neobčuteno sladkostjo, in mu podari tak mir in pokoj, da mu ga več ni mogla nobena reč skaliti.

Poglejmo še nekoliko v Kastiljone. Po odhodu Alojzjevim se ondi vse spremeni. Očeta Ferdinanda smo vidili dozdaj zamišljeniga samo v posvetno čast in slavo; le bliš svoje rodovine je hrepenel množiti, samo veljavnost pri kralji ga je veselila. Kar je pa daril ljubljenca svojiga Bogu, je postal Ferdinand ves drug mož. Odpovedal se je igri, ki jo je neznano ljubil; vdano prenaša hud protin (bolezen po udih), in k Bogu se poverne iz vsiga serca po vsoljni spovedi, ter resnično pokoro dela.

Ko se je jela bolezen vidno hujšati, si reče prinesti tisti sv. križ, pred katerim je Alojzi toliko in tako goreče molil. Predse ga položi in ne zaverne oči od njega clo v naj grozniših mukah. Pogosto ga pritiska na serce, poljubva (kušuje) in obliva z obilnimi solzami serčne žalosti, milo zdihovaje: „Gospod usmili se me!

grešil sim, usmili se me o Gospod!“ To spokornost je pa zravno Boga pripisoval Alojzjevim prošnjam, rekoč: Dobro vem, odkod mi dohajajo te solze; moj Alojzi mi jih je sprosila. Ves čas bolezni njegove je bil čas vedne molitve. Tako pripravljen je srečno zaspal v Gospodu.

Naznanilo očetove smerti sprejme Alojzi z veliko žalostjo; vendar ne žaluje preveč, kakor bi ne bilo mogoče živeti, kadar kdo starše zgubi. Nebeški Oče vzame starše in dobrotnike, pa potem skerbi sam za nas. Alojzi je žaloval, pa je tudi hvalil Boga za milost, da so se oče spokorili in dobro pripravili za smert.

Tri mesce že preživi Alojzi v samostanu, in zdaj ga denejo v hišo obljub (profes). Nadzornika in voditelja je imel pobožniga in učeniga Jeronima Plata, ki je prvi njegovo življenje popisal.

Živel je v hiši obljub takole:

Zjutraj se zbudi in že na Boga misli; tako se že zgodaj varuje razmišljenosti. Kmalo vstaja, da lahko opravlja

počasno in zbrano jutranjo molitvo; prvič moli in potem premišluje celo uro. K sv. maši streže s posebnim veseljem, in ker je imel pri več mašah opraviti, ne hodi iz zakristije, ampak klečé moli v kakim koticu, dokler ne pride versta nanj. Tako prebó skor celi dopoldan v cerkvi; popoldan ga pa jemljó očetje v bolnišnice in jetnišnice, kjer se je ljubezen njegova do bližnjiga vselej vidno razodevala. Alojzi ni samo miloval ubogih, on je pomagal djavno po vsi moči. Zdaj rahlja komu posteljo; komu da zdravil ali mu umije noge; ali jih pripravlja za smert ali opominja k poterpljenju. Svoje bolne brate je posebno skerbno obiskaval; stregel jim je z neskončno ljubeznijo, krepčal jih je s pobožnimi pogovori in opominjal, naj vse poterpé iz ljubezni do križaniga Zveličarja; kar so želeli vse jim je spolnil, clo naj studniši reči je opravljal. Ljubezen do bližnjiga je zlasti spolnoval do bratov svojih. Nikoli ni od koga kaj slabiga mislil ali govoril, ako je tudi vzrok imel; vse je vedno za-

govarjal, njih napake zmanjševal, njih dobre lastnosti pa povzdigoval. Novince je pridobival z ljubeznijo in postrežnostjo Bogu in službi njegovi; in kadar je zapazil, da se zdi komu kako delo prenizko, prezaničljivo, ni nehal prositi vikših, da so dovolili njemu to opravilo doveršiti namest uniga.

Tak zgled je bil vsim bratom, da se je po pričevanju vikših vedno bolj množilo pobožno življenje med vsimi udi tega samostana, dokler je bil Alojzi med njimi.

Zapomini.

1) Prava pokoršina se spozna, da človek popolno podverže svojo voljo gospodarju, in vse spolnuje z voljnimi in prostimi sercam, kar mu je zapovedano: lahko in težko, častno in zaničljivo.

2) Kdor spolnuje svoje dolžnosti zavolj ljudi ne zavolj Boga, zgubi ves sad svojiga truda, ker prejel je kakor Kristus pravi, že od ljudi svoje plačilo.

3) Resnično pobožni ljubi Boga zavolj Boga, ne zavolj sladkosti, ki mu

jih Bog daje; kdor ljubi Boga zavolj dušnih sladkost, bo od njega odpadel o dušni suhoti.

M o l i t v a.

O Bog, ki si skazal milost sv. Alojzju, da je v ponižni pokoršini vselej in v vsim samo tvojo sveto voljo spoznal, častil in spolnoval; oh ponižaj naš napuh, da se po zgledu sv. Alojzja tudi mi pohlevno in pokorno podveržemo tvojim svetim postavam. Amen.

IX. Alojzi v viših šolah.

Čez dva mesca pride Alojzi zopet pod vodbo Janeza Piskatorja, in njemu je razkril natanko vse notranje spremembe svoje. Odkritoserčnost in otročja zapupnost njegova tako dopadete temu pobožnemu možu, da ga je bolj ljubil zavolj čednost in popolnosti, kakor zamore ljubiti oče svojiga sina.

Zavolj bolehnosti gre Janez Piskator po povelji vikših v Neapol podnebje spre-

menit. Ker je bila vsim znana ljubezen Alojzjeva do njega, mu dovolijo ž njim iti. To pripušenje si je štel Alojzi v veliko srečo, ker sta samo še dva brata enako milost dosegla. Pot nastopi nadzornik z enim bratom v nosilnici, dva brata pa jahata. Čeravno je hrepenel Alojzi vedno biti pri ljubljениm možu, je vendar iz bratovske ljubezni in zatajanja samiga sebe tako ravnal, da je skor zmir na konji ostal, ako je bil tudi naj bolehnjši med njima. Slednjič pa ga prisilita brata v nosilnico iti, in tako je ostal do Neapola pri nadzorniku, ki ga je serčno ljubil in častil. V molitvi in božjih pogovorih mu pot urno mine, in Boga je hvalil za milost, da se je mogel pomenkvati s tako svetim možem. Sam je rekel, da je pridobil od tega voditelja za dušno življenje več hasna na kratki poti, kakor bi ga bil dobil doma v več mescih.

Zavolj bolehnosti in molitve pa ni zanemarjal Alojzi potrebnih znanost in vednost. Učitelji so ga hvalili in občudo-

vali zavolj pospeha in napredka v vednostih, kakor tudi zavolj goreče pobožnosti in pohlevnosti. „Zravno pobožnosti in čednosti razodeva tudi oster um, pa nikdar še nisim zapazil na njem sence ošabnosti;“ je pričal od njega učitelj njegov.

Z dobrim namenam in pobožnimi zdihljeji je posvečeval vse svoje opravila in tako je vedno molil. V vsakdanji navadi ga ne moti nobena stvar, ne tuji kraji ne opravila, ne zadrege ne stiske, ne žalost ne radost; vedno si ostane enak, v pobožnosti ne oterpne in ne opuša spokornih del. Karkoli pa začne, začne z Bogam in z Bogam konča.

Alojzi je bil slabotniga života, bolehen in glava ga je zmir bolela, da ni spal do polnoči ali celo noč ne. Vikši so mu dovolili, clo veléli, naj počiva zjutra čez odločeni čas, da preveč ne oslabi. Zavolj hoje in ropota bratov vendar ni mogel spati; pa ni se pritožil z nobeno besedico, clo veselil se je, da je zamogel Bogu v čast še o počitku kaj

terpéti. Če mu je strežej pozabil kaj storiti, ali je napol ali nerodno opravil, ni čerknil nič; bolečine je razun zdravnika vsim prikrival; v naj grozniših mukah je bil vesel in prijazen, kakor bi bil zdrav; tudi ga nikdar ni ovérala bolezen, da ne bi bil spolnil svojih dolžnost ali da bi bil opustil molitvo in spokorne dela.

Čez polleta se verne Alojzi z Neapola nazaj v Rim. Tukaj je med vsimi součenci on naj bolje končal vednost modroslovja (filozofije); zatoraj je mogel pred vsimi učitelji in vikšimi samostana očitno zagovarjati nektere modroslovske (modrijanske) mnenja. To je bila kaj velika čast; pokazal je lahko zagovornik oster um in znajdenost v zagovoru ali branitvi resnice in podéranji goljfivih zvi-jač. V svoji ponižnosti sklene Alojzi nalaš priprosto odgovarjati; toda učitelj mu overže ta sklep, zato pa zagovarja in brani resnico tako jasno in umno, da ga občudujejo vsi poslušavci. To občudenje mu rani ponižno serce, ker ni želel no-

bene časti, timveč je hrepenel zaničevan biti od vsih ljudi. Napuh in nečimurnost je krotil po vsi moči, ker sta sovražnika božja, prijatla satanova. Dolgo se je mogel boriti zoper razmišljenost v molitvi; pa z neutrudeno gorečnostjo je tudi razmišljenost premagal in potem je vedno prav zbrano molil. Tudi premišljeval je rad zlasti terpljenje Kristusovo; in kadar se je zamaknjen v nebeške reči prijazno z Bogom pogovarjal, je občutila njegova duša rajsko veselje, kateriga ne bi bil dal za ves svet.

Pa ne misli kdo, da je dospel Alojzi brez truda in boja do take popolnosti. O ne! le vedno premaganje, vedni trud, vedni boj so ga pripeljali po ternati poti na goro svetosti. On se je premagoval še otrok; on se je boril z mehkužnostjo na kraljevem dvoru, se je postil, pokoril, kervavo bičal še doma v očetovi hiši. On se je resnično lotil pobožniga življenja in s terdnim sklepam; njega ni ostrašila nobena reč, nobena zapreka, nobeno napotje;

on se je zmir Boga verno deržal, ni omahoval med svetam in nebesi; on je Boga milosti in pomoči prosil, se izročal blaženi D. Marii in angelčku varhu; on je Bogu posvečeval s serčnimi zdihljeji vse svoje dela in opravila. Ljubezen njegova do Boga je tako žarela, da ni mogel serca en sam trenutek od njega odverniti. Ginja je bila odkritoserčnost Alojzjeva do spovednika. Celo serce mu je razgernil in odkril vse misli in želje tudi brezgrešne; molil je zanj, ga verno slušal in spolnoval njegove svete in povelja!

Vsako nedeljo je šel k sv. obhajilu; ta dan mu je bil dan veselja in radosti. Zavolj skerbne priprave so bile njegove obhajila rodovitne in bogate na vsih čednostih; po vsakim zavžitji Jagnjeta je bolj gorela ljubezen njegova do Jezusa in množil se je stud do greha v njem. Vse počutke je zatiral; samo božje reči je govoril in poslušal. Majhne skušnjave je hitro udušil in se tako zavaroval velikih; kdor ugasi iskro, ugasi požar. Vsako

slabost ali napako urno obžaluje in ves skesan prosi Boga milosti in odpušenja in obljubi gotovo poboljšanje.

Vikši so mu skor popolno prepovedali kervavo bičanje zavolj slabosti in bolehnosti života, čeravno jih je pogosto privoljenja prosil. Zatoraj je daroval svoje želje Bogu in se je toliko ostrejši postil. Pa tudi post so mu zabranili; kadar pa so mu ga dovolili o vodi in kruhu, ni celi dan skor nič povžil.

Ko nadzornik to zapazi, poskusi njegovo pokoršino in mu veli pri drugi jedi vse povžiti, kar bo dobil. Alojzi spolni iz pokoršine to povelje, pa bratje so ga zasmehovali, kako lepo se zna postiti. Vender Alojzi tiho terpi in se ne dá motiti. — Pri jedi je iskal samo naj slabji, sebi naj zoperniši reči. —

Kako popolno se je odpovedal grofič posvetnosti, nam priča borno njegovo staniše. Sprosil si je naj revniši celico v nekim kotiču, ki je imela eno samo okence in tako nizek strop, da ga je lahko dosegel.

Dva stola se mu zdita nepotrebna, in clo mati ga ni mogla pregovoriti, da bi bil naj potrebniji orodje od nje prejel. Prav z veliko silo mu je obesila na steno celice dve borne svete podobi.

O ti dobi se je začel Alojzi bogoslovja učiti t. j. véd in znanost, katerih duhovni potrebujejo. Pred učenjem je vselej klečé prosil sv. Duha razsvetenja in pomoči. Bral je malo bukev, pa te prav pazljivo in kar je prebral, je potem dobro pretehtal in premislil; tudi se ni dotaknil družih bukev kakor od učiteljev ali vikših nasvetvanih. On ni zanemarjal zapovedanih opravil, tudi jih ni odlašal za drugi dan, da bi se bil potem samovoljno s čim drugim ukvarjal. Preden je šel v šolo je počastil presv. Telo in iz šole gredé je zopet pred sv. Telesam zahvalil Boga za prejete nauke. Po poti je molčal in se tako spodobno vedel, da so ga jeli clo posvetnjaki posnemati.

Ceravno je vse prekosil v vednostih, se je vender močno veselil, ako so ga

pošiljali z drugimi vred o nedeljah in praznikih v bližnje vasi ljudstvo učiti ali milošino nabirat po mestu. Čez dve leti po vstopu v samostan je storil navadne tri obljube jezuitovskega reda in čez dva mesca potem je dobil še štiri male blagoslove.

Zapomni.

1) Sv. Alojzi je občutil veliko veselje v pogovorih s pobožnimi ljudmi. V kakih drušinah pa zastajaš ti? Govoriš večkrat od Boga ali satana?

2) Resnično pobožni kristjan ne toži prehudo v terpljenji, ker vé, da si s poterpežljivim molčanjem naj gotovši prihrani sad svojiga terpljenja.

3) Znamnje prave pobožnosti je to, da spolnuje tak človek natanko vse dolžnosti svojiga stanu, če tudi ne zadevajo ravno službe božje, in da z molitvo in zdihljeji Bogu daruje in posvečuje vse svoje djanje in nehanje. „Kdor dela svoje Bogu daruje in težave voljno terpi, vedno moli.“

4) Bogu bolj dopadeš, če opustiš radovoljne spokorne dela iz pokoršine, kakor če jih opravljaš svojeglavno. Kako pa Bogu dopadeš, če se iz ljubezni do njega clo grešniga veselja ne anaš?

M o l i t v a.

O Bog, kateri si sv. Alojzja do take popolnosti in svetosti pripeljal, da je tebe samiga v vsih rečeh iskal in vse dela iz ljubezni do tebe opravljal, dodeli tudi nam milost, da bo naša volja tebi vedno vdana in samo zato živeti želimo, da bi vedno bolj tvojo sv. voljo spoznali in spolnovali. Amen.

X. Alojzi pomiri sovražnike.

Še enkrat nas pelje Alojzi v svojo domovino. Med bratom Rudolfam in vojvodam Mantovskim se je vnel razpor zavolj grada Solfarina. Horaci Goncažki lastnik Solfarinski je sporočil ta grad zoper vso pravico sorodnosti vojvodu Mantovskimu, namesti Rudolfu, pravimu

dediču (erbu). Zatoraj se pritoži ta pri cesarji zavolj storjene krivice. Cesar overže oporoko Horacijevo in po postavah sorodnosti prilasti grad Solfarin Rudolfu, bratu Alojzjevimu. Po ti razsodbi je bil prepir končan, pa hudo sovražtvo se je zasedlo med nasprotnika. Eleonora, mati vojvodova, in Marta, mati Rudolfova, ste si vse prizadjale, da bi ju pomirile; toda zastonj so bile tudi vse poskušnje, ker so sebični ljudje oba podpihovali. Že ste obupale, da bi se še kterikrat sprijaznila, kar se spomni enkrat Marta svojiga Alojzja in misel jo obide, da bi vtegnil ravno Alojzi od Boga zvoljen biti, da bi to sovražtvo zadušil, ker je moč pobožnih duš do serc družih ljudi neskončno velika. Tudi Eleonora ji poterdi to misel in hitro mu pišete, naj bi še enkrat prišel v svojo domačijo, in k časti božji prevzel pomirjenje nasprotnikov.

Alojzju se zdi to opravilo pretežko in tudi nevarno; ne ve kaj storiti, zato razodene vse okoljšine spovedniku Belar-

minu. Ta mu odgovori po serčni molitvi: „Idi moj sin v imenu božjim.“ Zdaj še odkrije to prošnjo tudi generalu Jezuitov in terdno zaupa, da mu bo v njegovi besedi naznanjena volja božja. Ko general vse dobro premisli, mu veli spolniti prošnjo materno.

Na potu v domačijo ga spremlja po povelji vikših en tovarš, kateri je imel skerbeti za zdravje njegovo. Vse pobožnosti in spokornosti opravlja Alojzi natančno in skerbno kakor doma v samostanu, nič jih ni opušal ali skrajšal. Pomenkva se s tovaršem samo od božjih reči tako prijetno in ljubeznjivo, da so bili clo hlapci ganjeni in so želeli vedno pri njem biti. Na tem popotvanji se je posebno razodela neskončna ljubezen Alojzjeva do ubožtva in ponižnosti.

Gostinčar, pri katerim sta prenočila, jima odkaže slabo staniše in še slabši posteljo. Tovarš prosi zavolj Alojzjeve slabosti, naj jima s čim boljim postreže. Pa gostinčar pravi, da jima ne

more, ker hrani vso boljši postrežbo plemenitnikom, kateri imajo še nocoj dojtí. Zdaj se hoče tovarš jeziti, pa Alojzi ga utolaži rekoč: „Nikarte se jeziti; nama li krivico dela, ko naju revna misli? Saj sva ubožtvo Bogu obljubila.“

V Mantovi gre Alojzi najpred k Eleonori, materi vojvodovi. Ž njo se vse natanko pomeni, kar je zadevalo to sovražtvo, in potem se napoti v Kastiljone. Mestnjani mu pridejo naprot in ga tako časté, da mu je v veliki ponižnosti to povikšanje hudo djalo. Nerad je tukaj delj časa ostal, ker se je veselje nad njegovim prihodom vsak dan glasneji razlegalo; vender se neče prehititi v tako važni in imenitni reči. Vse okoljšine tega razpora je pazljivo pretehtal in z molitvo in postam se zateče k Bogu, naj bi omečil okamnele serca z žarki svoje milosti.

Poln zaupanja v božjo pomoč gre zdaj najpred k vojvodu Mantovskimu. Bog je uslišal prošnjo svojiga služabnika; samo današnji pogovor zadostí in vojvoda

se omehčan od milosti božje kmalo k spravi nagne. Resnično njegovo misel za spravo nam pričajo besede, ki jih je rekel nekemu dvorjanu, kateri ga je skor gotovo še k razporu šuntal, namreč: „To reč čem hitro končati; kar pa storim, storim zavolj Alojzja. Samo z Alojzjem se bom pogodval in z nobenim drugim.“

Kmalo pripelje Alojzi tudi Rudolfa v Mantovo k vojvodu. Oba kneza se popolno spravita in prijazno objameta brez vse hlimbe. O ti priložnosti je dal tudi vojvoda grad Solfarin grofu Rudolfu v popolno last. Zdaj so bile napravljene zavolj sprave in sprijaznjenja sijajne in blišavne veselice, pa Alojzi vzrok in začetek vse radosti se jih ni hotel nič vdeležiti.

Povelje vikših pokličé Alojzja kmalo v Milan, da bi se ondi dalje učil že v Rimu začetiga bogoslovja. Pa še nekaj ga zaderžuje v Kastiljoni. Dokler je bil še doma v očetovi hiši je zapazil, kako malo mara Rudolf za pobožnost, kako pa

tira za posvetno slavo in sladnostjo. Ta razvada se je bila že premenila v hudo strast, ker ga ni nikdo mogel več berzdati in je tudi imel dovolj premoženja. Drugi ljudje so se razgledovali nad njim in pohujševali. Zatoraj Alojzi ni miroval, dokler ni spravil brata iz grozne nevarnosti večniga pogubljenja. Pomnožil je molitvo, poostril spokornost in tako serčno je prigovarjal Rudolfu, da se mu ni mogel več ustavljati zavolj častite svetosti in prečudne čistosti njegove, ki ste mu bliskale iz oči od gorečnosti za božjo čast vnetih. Milost božja obsije Rudolfa in v globočini serca ginjen obljubi in zaterdi svojimu rešeniku, da se hočeta zavolj té reči še natančniši pogovoriti v Milanu.

Po srečnim doveršenji svojih željá gre Alojzi v Milan, kamor pride čez dva mesca tudi Rudolf za njim. Ta spozna po milim očitANJI in vednih prošnjah Alojzjevih pregrešni svoj stan, opravi vsoljno spoved in terdno sklene boljši kristjan in

zglede svojim podložnim biti vse žive dni. Zdaj ga spremi Alojzi še nazaj v Kastiljone. Ni mogoče popisati veselja stare matere nad spokornostjo sina Rudolfa, kteriga je mislila že popolno zgubljeniga. Tako je začela Alojzja spoštovati, da je hotla prednj poklekniti. Pa tudi vsi mestnjani so ga neznano častili. Kadar se je prikazal na ulicah ga je zbrana množica blagrovala in slavila; točila je celo solze veselja in spoštovanja, in domu pridši je vsak pravil: „Svetnika **smo** vidili, svetnika!“

To češenje rani Alojzjevo serce; ogiba se vsake priložnosti, kjerkoli bi mu mogla množica kako znamnje spoštovanja dati. Zatoraj ga je celo mati težko sprosila, da je enkrat v cerkvi pridgal. Goreča beseda njegova sklenjena z resničnim zgledom prave svetosti in spokornosti je ganila globoko v sercu vse poslušavce, in več sto jih je skesanih prejelo drugo nedeljo presv. Telo. Zdaj se poslovi Alojzi za vselej od svoje domačije, se

napoti do Milana, in odtod ga pokličejo vikši kmalo nazaj v Rim.

Zapomini.

1) Ostudna je lakomnost časniga blaga; ona je mati krivic, sovražtva in mnogih pregreh. Je li vredno za pešico prahu zapraviti dušni mir in ljubezen božjo? Duša je že dosti obtežana, dosti mlačna; zakaj jo še s časnim blagam tlačiš in v okove devaš?

2) Resnično pobožni kristjan ima Boga pomočnika; zato stori in konča reči, katerih bi posvetnjak ne mogel storiti in doveršiti. „Človek obrača, Bog oberne.“

M o l i t v a.

Dodeli mi svojo milost, o Gospod! da tudi jaz kakor tvoj služabnik sv. Alojzi, mirno med ljudmi živim in vselej brez ošabnosti govorim in storim, kar mi moj poklic veleva, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

XI. Alojzi zgled ljubezni do bližnjiga.

Z Milana se verne Alojzi toliko rajši nazaj v Rim, ker mu je bilo razodeto, da bo umerl. Zatoraj je rekel v Rim pridši nekimu prijatlu: „Čas mi je, da se pripravim za uni svet.“ Odzdaj se še gorečniši vda molitvi in premišljevanju, in prebira še željniši svete bukve. Život začne hirati in medleti, nasprot pa se mu razcvita vsak dan prijetniši in lepši dušna popolnost. Od pozemeljskih reči čisto ločen prebiva le iz pokoršine sam, pa v naj slabši celici, ktera je dobivala skoz eno samo okence na strehi pičlo svetlobo, in ni bilo v nji razun stola in terde postelje kar nobene druge reči.

O ti dobi je pripuhtela ljubezen Alojzjeva do Boga na naj viši stopnjo. Kadar koli se poménkva od Boga, je vselej ganjen v sercu; obličje mu kar leskeče, in ko sliši pri jedi od Boga brati, mora nehati jesti zavolj prevelike ljubezni, in začne se ves v solzah topiti. Kar ga

obdaja; vse stvari, zvezde, tički, živalice, cvetice, kar vse mu množi ljubezen, tako da niso smeli ž njim govoriti od takih reči, ktere so mu jo netile, ser bi bil čiste ljubezni omagal, in serčni ogenj bi mu bil razdjal slabotno truplo. Zato mu tudi popolno zabranijo vse pre-mišljevanje; pa ta prepoved mu je delala veči težave in muke, kakor vsa telesna bolezen. Sam je takole tožil: „Ne vem, kaj bi delal; branijo mi misliti na Boga, da ne bi mi to zamišljenje napravljalo glavnih bolečin. Oh vedno prizadevanje, da ne bi mislil na Boga; me muči neznano hujši, kakor bi škodvalo mojimu zdravju vedno premišljevanje božjih lastnost.“ Po sv. Telesu ves zéva in omaguje, in ko ga prejme, se ves zamakne. Kdo bi se tadaj čudil, ako je žarečo to svojo ljubezen do Boga razodeval o vsaki priložnosti tudi nad bližnjim clo z nevarnostjo svojiga življenja?

Mesto Rim je terla l. 1591 strašna lakota. Ljudstvo začne omagovati in kuž-

ne bolezní se oglašajo med siromaki. Z dežele, kjer je tudi razsajal hudi glad, pritisnejo vsi reveži v mesto, in Rim postane zbirališe grozniga ubožtva. Vsi duhovni redi so po moči olajševali splošno šibo božjo, posebno pa Jezuiti. Ti postavijo na svoje stroške prostorno bolnišnico, v kateri so vikši samostana, clo sivi general vsih Jezuitov, v vedni nevarnosti svojiga življenja neutrudno in ljubeznjivo stregli kužnim bolnikom. Njih zgled so posnemali vsi udi tega reda z neznanó navdušenostjo in gorečnostjo.

Alojzi je že védno bolj in bolj hiral in venel, pa žareča ljubezen ga podpéra in krepi; on ne zastaja za drugim ampak vse prekosi v delavnosti, ne upeha se, moč mu je železna.

Že samo pogled v bolnišnico je bil strašan. Napol mertvi ljudje so omahovali k posteljami; tam je gergral kdo v smertnih težavah, tam kdo stokal, mile ječal in plakal po mertvih svojih; povsod so hlapéli kužni smradi, povsod ste div-

jale smert in smertna nevarnost. Pa vsa ta groza ne ohladi Alojzju žareče ljubezni do bolnikov. Slači jih in omiva, tolaži in opominja k poterpljenju; daje jim hrano in zdravila, postelje rahlja in čedi; pripravlja jih k spovedi in srečni smerti. Če revniši in studniši so bili bolniki, ljubši so mu bili in delj časa se je mudil pri njih. Mnogo bratov je že preminulo za kugo v službi bolnikov in tudi naj verniši prijatelj Alojzjev Tiberi Bond. O njegovi smerti je izkliknil Alojzi te besede: „O da bi mi bil Bog dal, namest njega umreti!“ Bog mu je kmalo spolnil to serčno željo.

Alojzi se nalezje bolezn; uleže se 2. marca l. 1591. Nad bližnjo smertjo ne zamore veselja prikriti in zaupno vpraša spovednika Belarmina, če ni greh smerti se veseliti, ker bi utegnil pod to radostjo morda kak hlinjen napuh tičati; češ sim svet, da se ne bojim smerti ne Sodnika. Belarmin ga potolaži in odvzame mu ves strah zavolj radosti in hrepenenja smerti.

Zapomini.

1) Naj gotovši znamenje resnične ljubezni božje je delavna ljubezen do bližnjiga. „Kdor vidi brata v nadlogi in mu zapre svoje serce, kako bo ostala v njem ljubezen božja?“ pravi sv. Janez.

2) Omiluj bližnjiga v nadlogi, ker mu serce tolažiš in ga ovaruješ nevolje. Pa milovanje samo ne zadosti: pomagaj mu tudi po mōči.

3) Ne ogibaj se kužnih bolnikov, Bog te najde povsod. Posebne zasluge pa imaš pri Bogu, ako strežeš kužnim bolnikom, ki so naj bolj revni in zapušeni.

M o l i t v a.

Vsigamogočni večni Bog, kateri si napolnil serce svojiga služabnika sv. Alojzja s takó goréčo in djavno ljubeznijo do bližnjiga, da je življenje zanj daroval, prestvari tudi naše spačene serca, da ne bomo samo

pomilovali bližnjiga, ampak da bomo pripravljene po zgledu sv. Alojzja o potrebi tudi življenje zanj darovati. Po Kristusu Gospodu našim. Amen.

XII. Alojzi o boleznih in smerti.

Vsak dan naraša nevarnost Alojzjeve bolezni in že začno pričakovati smerti njegove. Ves vdan božji volji se hitro pripravi k smerti in sprejme sv. Popotnico z angelsko pobožnostjo. Vsim pričujočim so rosile solze po licih, ker so se bali, da bi ga že to noč ne zgubili; samo on je bil vesel in rajski pokoj mu je sijal z obličja.

Vender sklene Bog tega svetnika še nekaj časa ohraniti grešnikom v zgled spokornosti, poterpljenja in vdanja volji božji. Bolezen je bila tako nevarna, da ga je govorica v Kastiljoni že mertviga naznanila. Mislimo si pač veselje njegovih ljudi, ko jim pošlje Alojzi po odlegli bolezni pismo, v katerem je hvalil zdravnike in strežeje svoje zavolj velike

skerbi in postrežnosti. Pa razodel jim je tudi gorečo svojo željo, kako rad bi se kmalo kmalo sklenil za vselej z Jezusam in Marijo v pravi domačii naši, v svitlih nebesih.

Tri mesce že leži Alojzi neprenehama; herbet si preleži in naredé se po njem velike sene; pa nikomur ni tega razodel, in še le po smerti so rane zasledili. Nikdar se ni pritožil ne zavolj bolečin ne zavolj postrežbe; mislil je vedno, da preveč zanj skerbé in mu preskerbno strežejo. Vedno je bil vesel in prijazen; če slabši in zoperniši zdravila je dobival, z večim veseljem in vidno radostjo jih je vžival in delj časa v ustih poderževal, da je z njimi krotil svojo poželivost, ko mu zdaj niso več dovolili nobenih spokornih del. Vse zdravnikove zapovedi je spolnoval natanko in zvesto, čeravno je močno hrepenel umreti.

Kadar je bil sam, je vstajal in hodil k mizici, da je klečé molil pred svetim križem in premišljal bitko terpljenje Kristusovo, ter je poljubljal ves ginjen in

solzen presvete njegove rane. Ko to zdravniki zvedó in mu zabranijo dalje tako ravnati, jih sluša in mirno ostaja v postelji.

Pogovori od Boga so ga veselili že o zdravih dnéh; toliko željniji jih brepeni zdaj pred vrati večnosti. Zdaj clo neče poslušati družiga, kakor svete pogovore in božje reči. Če se pomenkvajo od posvetnih tudi koristnih reči, molči tako dolgo, dokler ne obernejo besede do Boga, in potem se še le vdeléžva prav živo in radostno vsih pogovorov. Marsikdo mu je prejšnje leta očital preostro spokornost in rekel, da se je bo o smerti kesal. Alojzi se zdaj spomni tega očitanja, pa nič mu ne greni serca; močno je vesel in prosi vikše, naj bi v njegovim imenu zagotovili vsim bratom, da občuti nebeško radost zavolj spokornih svojih del in ga samo to žali in peče, ker se iz pokoršine ni smel še ostrejši pokoriti. O tem času se je prevergla bolezen v mestu v popolno kugo. Ko Alojzi to zvé, obljubi

Bogu z dovoljenjem vikših, da hoče kužnim bolnikom streči, če kolikaj bolezen njegova odleže. O boleznih ga pogosto obiskata kardinala Ruer in Goncaga, sorodnika njegova. O ti priložnosti je razodel enkrat Goncagu, kako srečniga se šteje, da zamore umreti v jezuitovskim redu. Vselej sta bila od njegovih besed oba ginjena. Tudi materi, ki zavolj starosti ni mogla k njemu sama priti, je poslal tako preserčno pismo, da so vsim bravcam solze po licih tekle.

Oče Korbineli, star duhoven, je ležal ravno o ti dobi za smert bolan v bližnji stanici. Alojzi in ona sta se jako ljubila in si pošiljala pobožne pozdravila. Starček želi še enkrat viditi svojiga ljubljenca; zatoraj prenese strežej Alojzja v njegovo stanico. To je Korbinelia neznano razveselilo, in zgolj iz spoštovanja prosi slednjič mladenča, naj bi ga blagoslovil. Alojzi se brani in sam prosi njegoviga blagoslova, ker se pa ne vda noben, se zadnjič eden družiga blagoslo-

vita. Kmalo potem je umerl Korbineli, in Alojzi je zagotovil, da je starček že v nebesih.

Bolezen se vedno hujša in zdravniki mu odločijo še osem dni življenja. To zveseli Alojzja in poln radosti reče nekimu bratu: „Veselo novico so mi napovedali, umerl bom v osmih dneh.“ Odzdaj mu mora kak duhoven vsak dan nektere ure moliti in sv. Telesa dan (13. junija) zaterdi in zagotovi, da ima še ravno osem dni živeti, ter prosi pričujoče, naj bi ž njim vred zapeli „zahvalo“ za bližnje zedinjenje z Bogom, Marijo, angelci in svetniki v nebesih. Nekimu duhovnu je rekel: „Ločimo se odtod, pa ločimo se z veseljem.“ Slednje dni si položi sv. križ na persi; vsi bratje se zbirajo pri njem in se mu priporočajo v molitvo, ker bo kmalo popoln svetnik v nebesih, in se posvetvajo ž njim o zveličanji svojim.

Osmina sv. Telesa zasvita, pa ni ga strahu na njegovim obličji. Tudi bolezen se nič ne pohujša, vendar Alojzi vedno

terdi, da bo prihodnjo noč umerl. Še enkrat ga obhajajo vpričo vsih udov samostana, ktere potem poversti objame in se od vsih poslovi. Ko ga ihté prosijo, naj bi molil zanje in prosil Boga, jim reče: „Kako bi zamogel vas pozabiti, ki sim vas tukaj tako serčno ljubil?“ Ko skor vsi odidejo, prosi dovoljenja, da bi se smel še enkrat bičati. Vikši mu pa prepovedó, in zato želi vsaj na golih tleh smerti dočakovati. Zdaj pritiska od vsiga posvetniga popolno ločen, križaniga Jezusa z neizrečeno gorečnostjo in obéma rokama na persi in ne premakne več oči polnih mirú in nebeških žarkov od svojiga Zveličarja. Še enekrati zdihne: „Hrepenim biti rešen in sklenjen s Kristusam; o Gospod v tvoje roke sporočim svojo dušo!“ Mirno še obleži, — poslušá molitve — slednjič izdihne: „Jezus!“ in pozemeljski angelček splava v družbo keruboy in serafov, kjer hodi in spéva za Jagnjetam sladke pesmi, kterih nikdo ne zna razun čistih devic.

Umerl je Alojzi 21. junija l. 1591 med 10. in 11. uro po noči 23 let 3 mesce in 11 dni star v 6. letu po vstopu v samostan.

Ni mogoče popisati čudenja in žalosti rimskiga mesta, ko se razglasi smert Alojzjeva. Kar naenkrat se tare ljudstva okoli mertviga trupla; vsak tiši prav do njega; vsak mu hoče nogo poljubiti, vsak hrepeni kak ostanek od njega dobiti. Pri pogrebu so mogli vedno postajati zavolj preobilne množice; ker vsak se je hotel dotakniti trupla ali vsaj truge svetnikove. Pokopali so ga v cerkvi oznanjenja D. Marije; čez sedem let pa so ga zopet vzdignili, položili v svinčeno trugo in postavili v sténo kapele Matere božje.

Zapomini.

1) Kolikor delj živiš, toliko negotovši je tvoje zveličanje. Če delj živiš, več imaš skušnjav, več grehov; hvali tadaj Boga, ako te kmalo pokliče k sebi in obvaruje toliko skušnjav. „Skerbi, da boš živel pobožno, ne pa dolgo.“

2) Zdrav se smeš tudi od navadnih koristnih reči poménkvati; o bolezni in zlasti o smerti urno odpravi svet in posvetne reči, in se pripravljaj za večnost.

3) Kolikor pred in popolniši se ločimo od sveta, toliko si olajšamo ločitvo o smerti.

4) „Živi tako, da se ne boš bal smerti,“ to je vsa modrost.

5) Velik razloček je, ali radi umerjemo zavolj Boga ali zavolj nadlog, ki nas tarejo.

M o l i t v a.

Dodeli nam milost, o Bog, o Gospod življenja in smerti! da obračamo čas, kteriga nam še podari tvoja dobrotá, skerbno in zvesto v zveličanje svoje duše, da bomo vedno tako živeli, kakor bi si želéli živeti o smertni uri. Amen.

Č u d a

storjene po prošnji sv. Alojzja.

Bog povelečuje svoje prijatle z raznimi čudi, tako je povelečal tudi sv. Alojzja. Po njegovih prošnjah je pomagal Bog večkrat prav čudovito o dušnih in telesnih potrebah. Té čuda so bile natančno od škofov preiskane in mnogo jih je bilo resničnih spoznano. Tukaj jih navodim samo pet.

I. Živéle so v samostanu sv. Janeza v Tudert-ski škofii nune sv. Frančiška Asiškiga. Samostan je imel tako pičle dohodke, da so mogle večkrat stradati. O takih prilikah so se zaupno k sv. Alojzju za pomoč zatékale. In glejte čudo! po Alojzjevi prošnji se niso samo pomnožili mali ostanki žita, olja, orehov i. t. d. clo spridene stvari so postale dobre za povžitek. Posebno čudo pa je bilo to, da so se delale s čudovito pomnoženo hrano še druge čuda.

II. Angelo Antonio Oddi, kmet s

Fornette je padel 22. aprila 1732 v no-gradu z lestvice (lojtre) na zakrivljen nož, ki se mu je zapičil globoko v herbet. Rana je bila nevarna, kervi je mnogo zgubil in desnica mu je popolno onemogla. Denejo ga v sveto olje; zdravnik spozna rano nevarno za smert, ker se je skoz njo vidilo clo oserčje, in samo plašter položi nanjo. Drugi dan zboli tudi zdravnik in čez več dni še le pride z daljniga kraja drug ranocelnik, ki ga pa že ni hotel zdraviti, ker je bila rana vsa gnojna in smert gotova. Še ta dan pride k bolniku častiti o. Karol Virtelli, kateri mu svétva, naj bi se zaupno zatekel k sv. Alojzju, ki je že večkrat komu pomagal. Kmalu mu tudi prinese iz samostana sv. Janeza en čudovito pomnožen oreh, in ga zaupno položi bolniku v oslabélo desnico. Ko jo derži eno uro sklenjeno, med tim pa s polnim zaupanjem k sv. Alojzju zdi-huje; se ogreje, oživi in okrepi roka, da jo je zamogel brez bolečin prekladati, sklepati in odperati.

Položé mu nasterganiga oreha na rano, zadremlje kmalo in célo noč prespi. Zjutraj je zginil že ves gnoj, meso je bilo čisto, rudeče; rana se je kmalo zacelila, in ga nič več ni bolela.

III. Rimsko mestnjanko Margareto Landini, 25 let staro žensko, napadejo o vsih svetih 1675 na levi strani života hude bolečine, ki so jo mučile noč in dan. Tim bolečinam se pridruže kašelj, vročnica, bljuvanje in terganje po glavi. Zdravniki obupajo nad njo in 23. novembra jo previdijo za smert. Ko to zvé nje sestra Marija Vincenca, nuna v mestu Subiako, ji dopiše, naj bi polna zaupnosti k sv. Alojzju vsak dan povžila nekaj po tem svetniku čudovito pomnožene moke, ki je že mnogo bolnikov ozdravila. Bolnica vzame prvi dan trikrat té moke; tretjič se ji vzdigne in potem že težave nekoliko ponehajo. Pa ni imela dosti zaupanja, zatoraj se vernejo bolečine hujši od poprej. Mraz in vročina jo zdaj vedno tareta, izmeček postane ves kervav,

omedlica in bljuvanje ji vzamete vso moč; život začne gnjiti in neznano smerdeti. Ponoči 3. decembra se že več ne zavé, sapa postaja težji, komaj še diha, že ji molijo molitve umirajočih. Taka ostane dopoldne.

Opoldne se ji zdi, da vidi sestro Marijo Vincenzo pred saboj, ki jo opominja, naj bi začela z večim zaupanjem čudovito moko jemati. Margareta zbere vso moč in prosi moke. Med povžitjem molijo pričujoči klečé tri Očenaše in češene Marije; bolnica pa je imela to prikazen. Marija Vincenca ji je kazala na neznaniga mladenča v jezuitovski halji, kakor bi ji rekla: Temu se zaupno izroči in ozdravela boš. Bolnica s terdnim zaupanjem zdihuje k svetniku in zdi se ji, da jo je blagoslovil. Potem mine prikazen, in zdrava je. Zdaj vstane; lahko hodi; ne čuti nobenih bolečin več in drugi dan gre že v cerkvo Boga hvalit za prejeto milost. Ko poklekne tudi pred sv. Alojzja se zavzame, ker je bil mladeneč

v prikazni njemu popolno enak. Iz hvaležnosti opravi njemu v čast šestnedeljno pobožnost.

IV. Pobožniga Volfganga Aš iz prav plemenite rodovine je Alojzi vse življenje čudovito spremljal. Na vikših šolah v München-u na Bavarskim Volfgang skor oslepi. Imel je pa terdno zaupanje do sv. Alojzja; zato si pomaže oči z oljem iz lampe, ki je pred njegovo podobo gorela in spet je čisto spregledal.

Kmalo potem zgubi Volfgang ves spomin, pa Alojzi mu ga zopet sprosi od Boga in še tako dobroga, da se je iz glave naučil življenja njegoviga, ki ga je spisal o. Cepari. Zavolj tih dobrot postane Volfgang sv. Alojzju v zahvalo duhoven, in je bil potem korar in svétvavec dveh veljavnih škofov.

Svojimu varhu v čast je sozidal dve lepe kapelici in trikrat je romal peš v Rim na njegov grob. Ko je šel drugič skoz neki gojzd, ga ospó tolovaji in ga hočejo umoriti. Volfgang zdihne k sv.

Alojzju, kar stopi mladeneč v dolgi halji pred tolovaje, rekoč: „Ste li kristjani?“ Tolovaji plahi stekó na vse strani.

Te in druge čuda je dal Wolfgang postavno od sodbe preiskati in so bile poterjene. Wolfgang je njih resničnost tako poterdil: „Spoznam in prisežem pred Bogam, pred vsimi nebese in pred sv. cerkvo, da je vse tukaj popisano gola resnica.“

V. Jožef Spinelli, mlad Jezuit, začne l. 1634 tako hudo omedlevati, da ga je žareče železo še težko k zavednosti pripravilo. Potem mu oterpne jezik, da ni nič govoril. Od otročjih let je že sv. Alojzja rad častil, zato se tudi zdaj k njemu zateče in obljubi, da se hoče pred godam njegovim postiti. Ponoči se mu prikaže sv. Alojzi z Janezam Berkmans-am, ki je bil tudi Jezuit. Alojzi bolnika tako nagovori: „Okrepi se in bodi močan, ker dolga pot te čaka.“ Prikazen zgine; pa drugo noč se spet prikaže in Alojzi ga opominja, naj jezika ne rabi več za prazne nečimurne besede, ker

imel bi vedno mutast ostati. Potem se dotakne s perstam jezika, ga prekriža in zgine. Spinelli pa poln veselja in hvaležnosti pripoveduje zjutraj na ves glas to čudo in dobroto Alojzjevo.

Tretjič ga opominja Alojzi v prikazni, naj bi cel mesec duhovne vaje sv. Ignacija opravljal. Potem pomazili noge, ledje in eno roko, rekoč: „Da ti bo to gibanje v večno življenje,“ in Berkman's maziljene ude obriše. Vpraša ga slednjič sv. Alojzi, ali še kaj želi od njega. Ko prosi bolnik dušniga zdravja, mu reče: „Spoznal si, kaj imaš prositi; tudi dušno zdravje boš dobil, samo resnično si prizadevaj, da ga boš zaslužil.“ Še roko mu da poljubiti in zgine. Spinelli pa je od te dobe popolno zdrav, in vsi zdravniki so s prisego poterdili to čudo.

Kmalo potem je nastopil dolgo pot, od ktere mu je sv. Alojzi prvič govoril, šel je v Indijo sv. vero oznanovat nevernim ljudstvam.

II.

Premišljevanje

čednost sv. Alojzja za vsako nedeljo pobožnosti.

Perva nedelja.

Sv. Alojzi zgled ljubezni božje.

Premišljevanje.

Brez ljubezni božje ni prave čednosti. „Ako razdelim revnim v hrano vse svoje imetje; ako dam svoje telo sožgati, ljubezni pa nimam, mi nič ne pomaga;“ piše sv. Pavl. Brez ljubezni božje tadaj ne pride nikdo do svetosti — do Boga. Prave ljubezni božje nam daje lep zgled sv. Alojzi. On je ljubil Boga kakor ognjeni kerubi, ko žareči serafi

1. *zavolj njega samiga.* Ni ljubil sv. Alojzi Boga zavolj dušnih sladkost, ktere deli sv. Duh nekterim v spodbado veči gorečnosti; ljubil ga je — kakor plamteči kori angelski je omagoval od žareče ljubezni do Boga — edino zavolj neskončne njegove lepôte, popolnosti in ljubezni, s katero nas je nebeški Oče sam pred ljubil, kakor smo zamogli mi njega ljubiti. Ta ljubezen se mu je razodevala clo na obličji in ni skor upal dihati in serce mu je medlélo, kadar je mislil na Boga ali slišal od njega govoriti. Tak je bil ogenj ljubezni njegove do Boga, da mu je od njega pešalo telo in toliko bolj slabélo, kolikor bolj je plamtel ogenj njegoviga serca. Iz pokoršine je skušal pomanjšati presilne žarke te ljubezni in v preobilnosti tega ognja je pogosto klical: „*Béži o Gospod, béži od mene!*“ — Ljubil je sv. Alojzi Boga

2. *v križanim Jezusu.* Tako nas je Bog ljubil, da je dal za nas ediniga svojiga Sina v naj grozovitniši bolečine, v

naj britkejši smert na križu. Zavolj té neskončne ljubezni nebeškiga Očeta do nas grešnikov je Alojzi molil in zdihoval po cele ure pred sv. križem. Solznih svojih oči ni mogel odmakniti od kervavih ran Kristusovih, ktere si je dal usekati zgolj iz ljubezni do nas. Po vsakim premišljevanji in pomilovanji britkiga terpljenja Jezusoviga je bolj hrepenel vsaj nekoliko podoben postati Zveličarju v terpljenji in zaničevanji. Bolečine v glavi ga niso zadrževale od premišljevanja, še veselil se jih je in hvalil terpečiga Jezusa za to milost, da ga vdeleži bolečin, ki jih je on čutil o ternjevih kronanji. — Sv. Alojzi je ljubil Boga

3. *v presv. Telesu.* Presv. Telo je živi spomin nezmerne Jezusove ljubezni do nas. Ni samo umerl za nas, clo vekomaj hoče stanovati med ljudmi. V presvetim Zakramentu kraljuje na tronu milosti svitleji od solnca, pravi Bog in človek, in trepeče ga molijo angelski duhovi. Pa prikriva nam bliš svoj v podobi kruha, da bi ga

bolj zaupno prejemale o sv. obhajilu in ga bolj zaupno prosili dušnih in telesnih potreb. Sv. Alojzi je iz goreče ljubezni hrepenel celi dan klečati pred sv. Telesam, in zatoraj ga je tudi o vsaki priložnosti obiskal. Pred šolo in po šoli ga je vselej gotovo počastil; vsako nedeljo ga je prejemal. Tri dni se je pripravljaj k sv. obhajilu in zopet tri dni mu je prepeval serčno hvalo za neskončno milost njegovo. O vsakim sv. obhajilu je pozabil vsiga sveta; presrečen je bil in poln nebeških sladkost se je ljubezni tajal.

S p r a š a n j e.

Imam jaz kaj ljubezni do Boga in kaka je? — Je li čista? — Ne ljubim Boga samo o dušnim veselji, samo o sreči? — Ne omerzuje moja ljubezen o dušni pustoti, žalosti in nadlogah? — Premišljam kterikrat lepoto, popolnost in ljubezen božjo do nas grešnikov? — Premišljam kterikrat, kaka strašna nesreča je to, da kdo ne ljubi Boga? — „Kdor ne ljubi, ostane v smerti,“ piše sv. Janez.

Premišljam kterikrat bitko terpljenje Kristusovo? — Terpim voljno vse križe zavolj terpljenja in smerti Zveličarjeve? — *Kdor resnično ljubi Jezusa, ljubi tudi od njega poslane križe.* — Hodim pogosto k sv. obhajilu, in kako se pripravljam zanj? — Hodim le iz navade, mlačen, razmišljen? — Poskušam vselej obuditi serčno hrepenenje in gorečo ljubezen do Jezusa? — Se kterikrat duhovno obhajam?

Žalost in sklep.

O kako me osramoti zgled sv. Alojzja! Žal mi je, da sim tako malo ljubil tebe svojiga Boga, stvarnika in rešenika! Zame o mili Jezus si zapustil raj; zame si terpel neznane bolečine o kervayim bičanji, o razpetji na sv. križu; zdaj še hraniš mojo dušo s svojim mesam in svojo kervjo; jaz nehvaležnik pa ti povračam dobroto s krivico, ljubezen z merzloto o prejemnji presv. Telesa! — Milost, o Jezus, milost mi še dodeli! Glej objokujem oterpnost svojiga serca; pogosto

čem obujati vročo željo Boga nad vse ljubiti, posebno pri sv. maši, pri obisknji sv. Telesa in pri sv. obhajilu. Premišljati čem večkrat božjo popolnost, ljubezen in dobroto do nas grešnikov; premišljati čem bitko terpljenje Kristusovo in iz ljubezni do Boga hočem voljno prenašati vse križe. „*Gospod Bog vas skuša, da se razodene, čega ljubite,*“ pravi sv. pismo. Da se v božji ljubezni vterdim, čem pogosto prejemati kruh močnih in se vselej prav vredno zanj pripravljati; tudi čez dan hočem večkrat Jezusa v duhu prejeti. Ti sv. Alojzi me spodbadaj s svojim zgledam in sprosi mi moč od Boga, začetnika vsiga dobrega, da verno spolnujem ta svoj sklep.

M o l i t v a.

O da bi imel tako serce, ki hrepeni samo Boga ljubiti, ki zamore živéti in dihati samo v ognji ljubezni božje! Sv. Alojzi, od ljubezni božje vneti seraf! oh ti uspi milostno žarke

goreče svoje ljubezni v merzlo moje serce, da se otali in stopi v gorkih solzah britke žalosti nad mlačnostjo in nehvaležnostjo svojo proti Bogu; ti o sv. Alojzi mi sprosi milost in moč, da začnem resnično ljubiti Boga in stano- viten ostanem v ti ljubezni do smerti. Amen.

Druga nedelja.

Sv. Alojzi zgled ljubezni do bližnjiga.

Premišljevanje.

Perva zapoved keršanstva je: „Ljubi Boga nad vse;“ druga pa je ta: „Ljubi bližnjiga ko sebe.“ Sv. pismo pravi: „Kdor reče, da ljubi Boga, pa sovraži brata svojiga, ta je lažnik. Kako za- more Boga ljubiti, ki ga ne vidi, ako ne ljubi brata, ki ga vidi?“

Zopet nam je sv. Alojzi lep zgled prave ljubezni do bližnjiga. Ta ljubezen njegova je bila

1. *poterpežljiva*. Dobri, prijetni ljudje se pač lahko ljubijo; poterpežljivi pa moramo biti, ako čemo ljubiti bolj nepopolne ljudi; in vendar je zapovedal Kristus tudi take ljubiti.

Zatoraj moramo ljubeznjivo poterpeti vse slabosti in pomanjkljivosti bližnjiga svojiga; vse dobro mu moramo želéti in storiti. „*Ljubezzen je poterpežljiva, je dobrotljiva, vse prenese,*“ — piše sv. Pavl.

Sv. Alojzi ni samo pohlevno terpel zaničevanje in slabost družih ljudi, on jih je clo zaželel, in je vse serčno ljubil, kateri koli so ga kaj ponižali, zasramovali ali zaničljivo od njega govorili. Ta poterpežljivost njegova pa ni shajala iz prirodjene neobčutljivosti. Deček Alojzi je bil ves živ in jako k jezi nagnjen, pa komaj se zavé in nevarnost svojo spozna, že plane na iskro; skerbno sprašuje posebno čez to nagnjenje k jezi svojo vést, se vedno premaguje in zatajuje, dokler ne uduši popolno nevarniga svojiga sovražnika. Mislil se je sv. Alojzi naj neve-

dnišiga, naj nepopolnišiga; imenoval je vsaciga svojiga prijatla in dobrotnika, kdor ga je kaj zaničeval ali žalil. Rekel je, da ravnajo ž njim prav po zasluženju in mu skazujejo dobroto, kér ga opominjajo slabost, ktere ima odvréči in zboljšati. — Ljubezen Alojzjeva do bližnjiga je bila

2. *dobrotljiva in goréča.* Ljubezni do bližnjiga še ne spolnuješ, ako ne živiš ž njim ravno v prepiru in razporu; varovati ga moraš tudi vse škode in mu želeti vse dobro in o potrebi pomagati z besedo in djanjem, ako ti je mogoče. Ne pomaga siromaku samo milovanje, podaj nesrečniku roko, in izleci ga iz nesreče, ako moreš. Premoreš pa gotovo več, kakor ti slepivno pravite sebičnost in skerb za svoje; o dobrih delih pomaga tudi Bog. Pomagaj ubogimu urno in djavno, kakor je delal sv. Alojzi. Vsako priložnost je skerbno porabil, da je pomagal kakimu revežu. Njegova ljubezen je bila dobro-

tljiva in djavna, kar nam priča skerbna njegova postrežba v bolnišnicah in ječah.

On pa ni skerbel samo za telo, tudi v dušnih potrebah je rad pomagal. Učil je nevedne keršanskih resnic, tolažil žalostne; dobre svete je dajal in grešnike k pokori opominjal. Glej koliko priložnost imaš bližnjimu pomagati. Ne zdá vselej dnar; pa pogosto mnogo zdá dober svet, keršansk opomin, ponižna prošnja, pobožni pogovori, naj več pa dober zgled.

Bog nam je zapovedal ljubiti bližnjiga; pa malo ga še ljubi, kdor mu da v potrebi samo to, kar že sam skor rabiti ne more; bolj ga ljubi, kdor sebe pozabi, da zamore potrebnimu kaj dati; popolno ljubezen do bližnjiga pa ima ta, ki daruje clo življenje zanj. „*Nikdo ne more reči, da ima večji ljubezen kakor ta, ki dá življenje za svoje,*“ je rekel Kristus.

In tako ljubezen je imel sv. Alojzi, ki je pri strežbi bolnikov bolezen dobil in zanjo umerl. Po zgledu sv. Alojzja ne opušajmo nobene priložnosti, da bližnjimu

kaj pomagamo. Kristus bo naš *dolžnik*, ker sam je obljubil dobre dela bližnjemu storjene tako plačati, kakor bi jih bili njemu storili. Misli si tadaj, da te v re-vežu Kristus sam prosi. Gorje tebi, ako ga zapodiš brez pomoči, ko ti vsiga dosti imaš; sodnji dan bo tudi on tebe zapo-dil — v pekel.

Sprašanje.

Ljubim bližnjiga? — Poterpim voljno njegove slabosti? — Se ne togotim, če me kdo poniža, žali? — Ljubim prilizúne ali odkritoserčne, ki mi resnico pove-dó? — Ljubim bližnjiga zavolj dobrih lastnost, dušnih čednost, ali ga morda zavolj njih clo zavidam? — Ljubim bližnjiga zavolj razvad in pregreh, bliša in premoženja? — Zakaj ne pomagam revežem v djanji, ker sama ljubezen na jeziku še ne pomaga v nebesa? — Se bližnji ljubi, ako mu skušaš vsak dobiček snesti; ako ga hitro zapustiš, če se ti kak časen dobiček kaže? — Si kterikrat pritergaš

kako veselje ali kaj, da zamoreš nesrečniku pomagati? — Ubogi revež, kateri bi se zanašal náme!

Žalost in sklep.

O kako merzel sim do nesrečnih svojih bratov! **O** koliko dobriga bi jim bil že lahko storil! Žal mi je, o Gospod! da sim zamudil nabrati si toliko zakladov v nebesih. Nobeniga ne ljubim razun sebe; pa ravno ta sebična ljubezen me peljá v pogubo; zatoraj sklenem zdaj pred Bogam in vsimi angelci in svetniki, da čem bližnjiga *resnično in keršansko* ljubiti. Vse slabosti njegove čem voljno poterpeti, ljubiti tudi žalivce in sovražnike in potrebnim pomagati v besedi in djanji, ne pa samo z omilovanjem. Dober zgled čem vsim dajati, svoje slabosti brez jeze in hvaležno od družih poslušati in potem poboljšati, prilizúne pa od sebe goniti. Tudi *majhne* dobre dela čem o vsaki priložnosti verno opravljati, kér Kristus bo plačal clo

kozarc merzle vode v svojim imenu podeljene. Posebno o boleznih čem za-
pušenim postreči po svoji moči in se
tudi zderžati nepotrebnih potrat, da se
potrebnim ne bi preslabo godilo. V
tem sklepu me poterdi z božjo pomočjo
zgled sv. Alojzja.

M o l i t v a.

O sv. Alojzi! prosim te s serč-
nim zaupanjem, pošlji mi z nebeške
slave, ki jo vživaš, eno samo iskro
tiste goreče ljubezni, s katero si ti tu-
kaj na zemlji ljubil vse ljudi. Kristjan
sim, pa moja ljubezen ni keršanska;
moja ljubezen je sebična, je slepa in
ljubi to kar mésu dobro dé, kar očem
dopade. **O** sv. Alojzi očisti in vrédi
mojo ljubezen; posveti vse moje dela
ljudoljubnosti; spodbadaj me s svojim
zgledam in sprosi mi od Boga to mi-
lost, da bom bližnjimu pomagal o vsaki
potrebi z besedo in djanjem, da z
deli usmiljenja pridobim milostno sodbo.
Amen.

Tretja nedelja.

Sv. Alojzi zgled spokornosti.

Premišljevanje.

Malikdo ohrani dragi zaklad kerstne nedolžnosti; pred ali poznej se zgubi in zapravi. Z madeži greha pa ne zamore nikdo v nebeški raj; kaj je tadaj storiti, mar obupati? O ne, Bog je neskončno milostiv; zmivajo se grehi z resnično pokoro, z gorkimi solzami serčne žalosti. Posnemajmo sv. Alojzja vsaj v spokornosti, ker ga ne posnemamo v ohranjenji kerstne nedolžnosti.

Sv. Alojzi je ohranil z božjo pomočjo kerstno nedolžnost do smerti; on ni nikoli žalil Boga zavedno in radovoljno, vender je vse žive dni deviško svoje telo pokoril in solze pretakal zavolj dveh otročjih napak. Tako serčno je obžaloval te dve napaki, da je omedlel o prvi spovedi, da je zavolj njih vse življenje v ostri pokori preživel in v vednim strahu bil za večno zveličanje. „Božje sodbe so glo-

boke, kdo vé, če mi je odpustil grehe, ki sim jih storil na svetu,“ je vedno tožil.

Ker žalost nad grehi napravlja pot k poboljšanju, o kako popoln je mogel biti sv. Alojzi, ki se je čist ko angel vender ostro pokoril — pokoril do smerti! Resnična žalost nad grehi je neobhodno potrebna k odpušenju; brez serčne žalosti Bog nikakor ne odpuša grehov. Kolikor veči so bolečine naše nad grehi, toliko veči in resničniši je naš stud do njih, toliko skerbniši se jih bomo varovali in toliko gorečniši se bomo zanje pokorili.

Sprašanje.

Obžalujem svoje grehe? — Malo ali clo nič; ako bi res čutil nad njimi serčno žalost, bi se bil že davnaj poboljšal. *Sad pokore — resnično poboljšanje* — to pokaže, je li žalost *resnična* in *serčna*, ali je *poverhnja* in *goljufna*. O kaj bom jaz počel? Sv. Alojzi zmiva dve otročje napaki s *kervjo* od zavednosti svoje do smerti, kaj bi zamoglo umiti moje studne hudobije? — In vender sim še ves merzel,

ves terdovraten, če se prav spomnim svojih gerdobij! — Oh ta neobčutnost shaja samo od slabe, merzle ljubezni do Boga. Če *veči* je *ljubezen* naša do Boga, *veči* bo tudi *žalost* naša nad grehi, s katerimi Boga, golo ljubezen, žalimo in dražimo; če *popolnši* je *ljubezen* naša do Boga, *popolnši* je tudi *žalost* naša nad hudobijami.

Vzrok poverhnje žalosti nad grehi je tudi *napuh*. Kolikor *ponižniši* smo, toliko *serčniši* obžalujemo grehe; vsak grešnik se vzdiga zoper Boga, kralja nebes in zemlje, pred katerim trepečejo angelski duhovi in vse stvari. Oh kako bom *obžaloval* grehe, ker nimam *ponižnosti*; ker bi se kmalo prederznil *Bogu zapovedovati*.

Žalost in stud nad grehi bi imela *vedno* terpeti. Kaj mi pravi vest o tem? — Oh zginja moja žalost ko megla! Imel bi *vse* grehe, *vedno* obžalovati, če ravno smem upati, da mi jih je Bog že odpustil; imel bi *vedno v strahu* božjim

zavolj hudobij svojih in pravičnosti božje živeti in vse življenje vse gerdobije svoje serčno obžalovati, jaz pa sim bil pri vsaki spovedi zadovoljen s *poverhnjo, nepopolno žalostjo* nad ravno spovedanimi grehi, in se še nisim spomnil hudobij prejšnje leta storjenih, brez vsiga premislika, kaj David govori: „*Moji grehi so mi vedno pred očmi.*“

Žalost in sklep.

O kako okamnelo je moje serce, da ni kar nič ganjeno o spominu toliko ostudnih hudobij, ko je sv. Alojzi *dve otročje napaki do smerti spiral s solzami in kervjo*. O Gospod! obžalujem dozdanjo svojo neobčutnost in sklenem, da čem prihodnjič premišljati neskončno svetost in pravičnost božjo in svojo revšino in nezmožnost; hočem svoj napuh zatreti, se v prah ponižati pred svetostjo božjo in serčno obžalovati do smerti vse grehe svojiga življenja. Varovati se čem *malih grehov*, ker tudi žalijo Boga in odvrčajo božjo

pomoč in gnado. Ti sv. Alojzi pa mi sprosi od Boga potoke solz in milost, da bom vedno objokoval grešno svoje življenje.

M o l i t v a.

O sv. Alojzi! ti si ves nedolžen ostro pokoro delal; jaz — jaz grešnik in hudobnež — pa imam tako terdo serce, da še prave in resnične žalosti nad grehi nikoli ni občutilo. O gani tadaj moje serce in vtisni mu vsaj nekoliko tistih bolečin, ki si jih ti občutil nad razžaljenjem božjim! Spoznam se té milosti popolno nevredniga, pa spoznam tudi z grozo in straham zadolženje svoje pred Bogom; spoznam tudi, da brez zadostenja in serčniga kesanja padem v večno pogubo. Zatoraj zdihujem k tebi, o sv. Alojzi, ti moj zgled spokornosti! sprosi mi milost do usmiljeniga Jezusa, da mi bodo moji grehi vedno pred očmi, in da jih bolj in bolj spiram z obilnimi solzami serčne žalosti. Amen.

Četerta nedelja.

Sv. Alojzi zgled zatajanja.

Premišljevanje.

„*Vojska je življenje človeško na svetu,*“ pravi Job, in zares smo noč in dan v nevarnostih in skušnjavah za zveličanje svoje. *Bog* nas podpéra v ti vojski z gnado svojo, pa tudi *sami* moramo napenjati vse moči zoper priseženiga sovražnika. Zatoraj se je treba vaditi tega boja, če namreč skerbno krotimo poželivost mesa, ker iz *nje* nam dohajajo viharji skušnjav in nevarnosti zveličanja našiga. Poželivost pa berzdamo, ako ji kratimo in se terdno zderžujemo vsih prepovedanih reči in si pritergujemo tudi dovoljene veselja — *če se zatajujemo.*

Dalje je ta svet *dolina solz*, polna terpljenja in britkost. Kdor hoče dobivati iz grenkih nadlog sladak sad, naj terpi voljno; in da se privadi poterpežljivosti, naj si naklada *radovoljne zopernosti*, ktere naj prenaša serčno Bogu v čast in

zadostenje grehov svojih. Zatajanje je potrebno človeku, ki hrepeni popolnosti; kolikor bolj se premagujemo, toliko svetjši živimo.

Sv. Alojzi nam daje tudi prelep zgled zatajanja. Ko pušavnik je živel ostro na mehkužnim kraljevim dvoru med blišem, šumam, veselicami in sladnostjo tega sveta. Postil se je in poželivost krotil pri polnih mizah, pri izbranih sladčicah s tem, da si je zbiral gerlu naj zoperniši jedila; kadar pa je smel sam kositi, mu je zadostil odrezek v vodi namočeniga kruhka. Vselej je molil klečé do polnoči na merzlih tleh tudi o naj hujši zimi in še malo in prav lahko oblečen; bičal se je in njegova kri se je udérala po nedolžnim herptu; odpovedal se je vsi posvetni časti, zapustil je clo grofijo bratu Rudolfu; — *pervenec* grofovske rodbe se je *daril* popolno Bogu in je obljubil večno *uboštvo*!

Zivljenje njegovo v samostanu je bilo vedno zatajanje. Vse naj nižji in

zoperniši opravila si je od vikših sprosil in natanko spolnoval; vsako polajšbo, vsako oprostenje od kake postave zavolj slabosti in bolehnosti njegove; z eno besedo, vsaka prednost pred brati ga je hudo boléla. Zravno tako ostrih spokornih del si je oteževal vse reči, še hojo, stanje, sejo i. t. d. Clo o smerti si ni olajšal te ostrosti. Prečudna potrpežljivost njegova o dolgi bolezní; radost in serčnost njegova, ko je počasi povžival in iz ust spravljal studne, zoperne in grenke zdravila; prizadetje, da bi o popolno oslabélim životu vender še klečé molil; in slednjič ginljiva prošnja, da bi smel umréti na golih tléh; mar niso to gotove znamenja zatájanja njegoviga do smerti?

Sprašanje.

Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo;“ je rekel Kristus zaspanim apostolam. Čuti moram nad nagnjenjem svojim; premagati in zatreti ga moram z ostrostjo do života, z vednim zatajanjem,

ako čem skušnjave in sladnost srečno odbiti. In kako se jaz zatajujem? — Poznam li čednost zatajanja? — Sim se kterikrat zderžal kake ljube reči? — Se ne oblačim premehkužno; ne zbiram v jedéh in pijačah; ne išem samo zložnosti in olajšbe pri delu, stanovanji i. t. d.? — Sim kterikrat prevzel kake težave, ktere bi bil lahko odvernil, Bogu v čast in zadostenje grehov svojih in z namenam, da bi si vterdil in okrepečal duha zoper vse skušnjave? — Vsak kristjan se mora bojevati zoper poželivost mesa; kdor se ne bojuje in se radovoljno ne vadi zatajanja, ne bo premagal skušnjave. Tada j si voli: *ali se tukaj pokori in zatajaj, ali boš gorel tamkaj v hudim ognji.*

Žalost in sklep.

O sv. Alojzi, ti nedolžni mladenec, ti angel v človeškem životu! ti si s postam in bičanjem zatiral poželivost mesa; oh jaz grešnik — jaz hudob-

než — pa mehkužim zivot, strežem njegovim željam, ki duhu vedno nasprotvajo, in se mu bojim kaj žaliga storiti. **O** groza! že čutim, da so me oberzdale in oklenile grešne razvade in strasti in me vlačijo, kamor in kakor se jim poljubi. **O** Gospod, pomagaj mi! še zdaj mi prizanesi in obljubim ti: sladno, razvajeno meso čem pokoriti in duhu podvreči po besedah Davidovih: *Z berzdami in uzdo ukroti njih čeljusti, da ti ne bodo škodvali.*“ Oh toliko težav sim preterpel v službi satana; kaj zdaj spoznavši svojo slepoto, kaj zdaj bi si pa ne upal kaj odreči in preterpeti zavolj Boga in nebes? **O** Gospod! nič več se ne bom ustavljal; odzdaj čem vse križe voljno terpeti, radovoljno si nakladati post in druge spokorne dela in se zderžati tudi dovoljenih reči; vsako priložnost čem skerbno porabiti v zatajanje, vterjenje in zavarvanje pred greham. Ta sklep naj velja za *vse moje življenje*, pomagaj mi ga spolnovati o Bog!

M o l i t v a.

O sv. Alojzi, ti nedolžni angel in ostri spokornik! ki si zatiral deviško svoje telo, oh kako bi imel posnemati tvojo ostrost jaz grešnik in hudobnež, pa te še nisem dozdam nič naslédval. Božji dar modrosti te je učil nedolžno meso tako pokoriti; in jaz neumnež tako strežem in pogódvam spačenimu in sladnimu truplu! Vdihni mi tadaj, o moj zavetnik! sveto jezo, zveličavno sovraštvo do poželiviga života, in zaduši v meni mehkužnost, ki me pelje v gotovo pogubo. Uči me, da spoznam naj grozovitnišiga sovražnika zveličanja svojiga — razuzdano telo — in sprosi mi milost, serčnost in moč od Boga, da bi zamogel po tvojim zgledu meso krotiti, poželivost zatreti, in po takim zatajanji vreden postati nebeškiga kraljestva. Amen.

Peta nedelja.

Sv. Alojzi zgled dušne lepote.

Premišljevanje.

Dušna lepota deli človeku pred neokušene sladkosti, proti katerim so vsi zakladi tega sveta goli prah. Po dveh stopnjah pa dospeš do te čednosti. Prvič se očisti duša vsih željá do zemeljskih dobrot, in zedini in sklene drugič vse misli in želje edino z Bogom, viram vse lepote. Tukaj nam daje zopet sv. Alojzi lep zgled.

Brez céne so mu bile vse posvetne dobrote in sladkosti; vedno je miloval ljudi, ki pozabijo neumerjočih svojih duš in samo mamonu služijo. Nikoli ni bil ošabno oblečen; nikoli se ni ponašal in skazoval v drušinah z dušnimi ali telesnimi darmi in prednostmi; ponižno obleko — naj rajši ponošeno — je imel, in namest v zbirališa in družine je zahajal k otročičem, ktere je učil svetih resnic. —

V blišu in šumu sveta se nedolžnost težko ohrani in skor gotovo oskruni.

Sv. Alojzi pa se je skerbno varoval clo sence greha in stresal se je pred vsako mislijo, ki ni bila obernjena v Boga; zato se je odpovedal svetu; hitel je v samostan zmed zapeljiviga sveta; ni se ustrašil nápotij in zaprék, ampak terpel in molil je in neustrašeno se boril, dokler ni prišel v zaželeno zavétje, v tiho celico. „*Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, duša pa škodo terpi?*“ je rekel Kristus.

„*Gospod tvoj Bog je razjedljiv ogenj,*“ pravi sv. pismo. Zares je Bog ogenj, ki očiša madežev one, ki se njemu bližajo. Zato se je prav tesno sklenil sv. Alojzi s tim ognjem, in očistila se je njegova duša clo malih napak. To zednjenje z Bogam pa je dosegel s tim, da je obračal vse misli in želje v Boga in se vtapljal s premišljevanjem tako globoko v Boga, da ni bil skor nikoli razmišljen. Sv. Alojzi je bil čist v mislih, željah,

besedah in djanji; bil je zedinjen in sklenjen z Bogom do smerti. O kako lepa je mogla biti njegova duša!

Sprašanje.

Sim zapustil posvetnost; sim kaj resnoben in zbran v duhu? — Oh nečimurnost serca mi priča, da še ves v svetu tičim! — Odkod drugod shajajo goreče želje posvetnih dobrot, kakor iz popolno persteniga serca, ki je še vse prevléčeno z pozemeljskimi ognjuski in polno nečistih željá? — Kdaj se bom dvignil z mlakuž sladnosti, z močirja posvetnosti na solčne višave, na nebeške planjave? — Oh pred ne, dokler ne otrésem nečimurnosti, dokler se ne odpovém svetu! — Se ogibam dušnih nevarnost? — Res nismo vsi vstvarjeni za samostan, pa vsim se veli: „*Bodite sveti, kakor sim svet jaz vaš Bog!*“ Tudi ni tréba samostana za pobožno življenje, in kdor zunaj samostana ljubi svet in njega šege, bi tudi ljubil svet in njega šege v samostanu. — Zakaj živim po razvadah sveta? — Zakaj

se pridružam veselicam, norčijam sveta, ko vém, da mi oskrunjajo dušo? — Zato ker še ljubim svet in njegove sladkosti. — Oh kolikrat sim pri sv. pokori sklenil samo Bogu služiti — pa sklepi so zginili, Bogu sim utekel in se primešal zopet — posvetnim plevam! — Vedno mislim na svet in redko na Boga! — Toliko sklepov in nič sadu! — O Bog, kdaj te bom nehal izdajati?!

Žalost in sklep.

O Gospod! bitko objokujem, da sim dozdej brez skerbi živel za dušno lepoto in jo clo v tolike nevarnosti postavljaj. Jaz neumnež sim se dal slepiti lažnjivimu svetu; sim zavolj minljivih reči, zavolj pešice prahu zanemarjal neumerjočo dušo in zapravljaj radost in slavo nebeškiga raja! Pa zdaj, o Gospod spoznam svoj pregrešek; zdaj čem popraviti krivico po vsi moči; zdaj čem bežati pred vso nečimurnostjo in ogibati se vsih raz-

vad sveta; kér mi kalé in madežajo dušno lepoto. Vsak dan čem čuti nad nagnjenjem serca, nad mislimi, željami, govori in djanjem, in zvečer se skerbno spraševati, ali sim kaj storil za dušno lepoto in čistost. Sklenem tudi, da se čem *malih* grehov varovati, ker oni rodé velike.

M o l i t v a.

Kako malo ti je podoben tvoj renčček, o sv. Alojzi! Ti si se po dolgim boji težko odtegnil zapeljivimu svetu; jaz pa se radovoljno zapletam v zanke njegove. Vse tvoje misli in želje so bile vedno pri Bogu, moje pa se vlačijo po svetu ob kalnih mlakah sladnosti in nečimurnost. Vender še zaupam o sv. Alojzi! ne zaverzi me; skaži mi milost in sprosi mi od Boga moč, da bom zdaj zvesto spolnoval sklepe za ohranjenje dušne lepote, da očistim svoje serce vsih željá posvetnih dobrot, vsih napak in nepopolnost. Sprosi mi, o moj zavetnik in pomočnik! sprosi

mi gnado, da sklenem vse svoje misli in želje edino z Bogam; da njega nad vse ljubim in se ž njim zedinim v nebesih. Amen.

Šesta nedelja.

Sv. Alojzi zgled deviške čistosti.

Premišljevanje.

Dušna lepota že obséga deviško čistost, pa posebno jo čemo še premisliti, ker zavolj nje je dobil sv. Alojzi ime *angelskiga mladenča*.

Čisto devišтво je z nebes na zemljo presajena cvetica, ki je prijetniši ko vse dišave, mičnosti, sladkosti in veselice sveta; ki je dražji ko vse zemeljsko zlato in srebro, ko vsi blisteči kamnički in sjajni biseri; ki je mileji ko svitlo ozvézdje na jasnem obloku, prijazniši ko jutranja zarja in veličastniši ko poldanje solnce; lilija devišťva je radost in slast presveti Trojici, Marii in vsim nebeščanam. Pa

brezmadežna in občutljiva se kmalo oskruni, kmalo jo posmodi slana pregrehe.

V deviški čistosti je sv. Alojzi dosegel naj viši popolnost. Doma še so ga imenovali *angelčka* in zbor kardinalov, ki je preiskal vse življenje in vse čednosti njegove mu je dal slavni primek *angel-skiga mladenča* in papež so *poterdili* to častno ime. To nam je porok, da je ohranil sv. Alojzi brezmadežno vse svoje dni deviško čistost. Ravno zavolj te čistosti so ga povsod jako čislali, da so urno umolknili v družinah vsi nepošteni govori, kakor hitro se je le sv. Alojzi prikazal. Ves je gorel za to čednost, in ker se je ni upal sam ohraniti v protečih nevarnostih jo dari in posveti Devici vsih devic, Kraljici nebes in zemlje. Marija prečista devica pomaga in varuje svoje rejenčke, ki jo posnemajo v devištvu, vsih nevarnost; pod svoj plajš jih sprejme in ni se jim bati satana. Z božjo milostjo je ohranil sv. Alojzi po prošnjah Marijnih tako brezmadežno čistost, da ga po bese-

dah zбора kardinalskiga niso nikoli nadlegvale *nečiste* misli ali želje, kar se sicer ne bere od svetnikov.

Prečudno pa je tudi skerbel za svoje devištvo. Vse življenje nam to resnico poterdi, še jasniši pa nekteri posebni prigodki. Več let je bil sv. Alojzi na kraljevim dvoru in vsak dan pri cesarici, sestri kralja Filipa II. pa ni je pogledal v obličje, ni je poznal. Tudi o govoru z materjo je pobéšal pogled, in noben ni vedel, kake oči ima. Skerbno je bežal vselej pred vsimi veselicami, ki so bile kóličkaj nevarne čistosti njegovi; skrival se je o tacih časih v samotne koticé, kjer je klečé molil in premišljeval, ko so ga med tem povsod iskali, da bi ga spravili v družino.

Sprašanje.

Kake misli in želje godí moje serce? — Bi me ne oblila rudečica, ko bi jih kdo drug vedil? — Skerbim za čistost? — Sim mar tako zaslepljen, da se zderžujem samo velikih nesramnost? —

Ali morda še gerdobijo manjšam in zagovarjam? — Bog jih ne bo zagovarjal, ampak z večnim ognjem pokoril! — Bi imel morda še posebno skrbeti za čistost, ker je v posebnih nevarnostih? — Sim mar sam nje naj hujši sovražnik, ker si dovolim nečiste misli, želje, pogovore, poglede? — Oh zbudi se duša in preglej skerbno svoje serce; gre ti za *zveličanje*. Nečistnik je gnjusoba božjim očem; nečistnike je Bog že strašno tukaj strahoval, kako jih mora še tamkaj! Pa brez krotjenja počutkov in zatiranja poželivosti se ne napredva v ti čednosti. Sim že kaj storil za njo? — Nisim še ves radoveden, berbrav in požrešen v jedi in pijači, da vedno močnejši ogenj v meni naraša? —

Žalost in sklep.

O kako omadežana je moja duša z nečistimi mislimi in željami! Žal mi je, da sim v svoji slepoti nečiste dela zagovarjal in zmanjševal; da sim se zderžal samo velikih nesnag, manjši mi pa še mar niso bile! O Gospod!

spoznam zdaj svojo krivico in s tvojo pomočjo čem čisto živeti do smerti. Moj život je *ud Jezusov, tempelj sv. Duha*; o Bog ne daj, da bi ga še kdaj oskrnil z nečistimi mislimi, željami ali sladnim djanjem! Sramožljiv čem biti do sebe in drugih; ne bom si dovolil nič, kar bi mi rudečico napravilo pred poštenimi ljudmi. Varovati se čem zapeljivih bukev in ljudi; tudi veselje in družba, ki so količkaj nevarne moji duši. Odpovem se vsi nečimurnosti, ošabni obleki, mehkužnosti, lenobi in sploh sladnim občutljejem in delam; ljubil bom delavnost, spokornost in molitvo. Zdihovati čem o vsaki nečisti skušnjavi: „*O Jezus! o Marija! o sv. Alojzi! pomagajte mi! O sveti in pravični Bog! rajši umerjem, kakor bi te žalil.*“ — Goreče hočem moliti za dar čistosti in pogosto se zatekati k Mariji in sv. Alojzju, naj mi sprosita moč zoper vse skušnjave.

M o l i t v a.

O sv. Alojzi, ti angel v mesu! glej kakó me osramoti angelsko tvoje devištvo, kér se vidim omadežaniga s toliko nečistimi mislimi, željami, govori in deli. Stopim ves studen in gerd pred svitlo tvoje obličje, pa prosim te pohlevno, oh ne obračaj od mene milih svojih oči! Zdaj čertim vso nesnago in terdno sklenem, da se ne bom več omadežal z naj manjši nečisto mislijo. Sprosi mi zato od Jezusa in Marije pomoč, da se bojim tudi v mislih vsiga, kar mi proti čistost otamnití. Vdahni mi tak stud, tako sovražtvo do nečistosti, kakoršno si ti do nje občutil vse žive dni; daj mi tisti strah božji, s katerim si čistost duše in života neprenehama varoval in sprosi mi gnado, da bom zvesto spolnoval svoje sklepe z božjo pomočjo in varstvam D. Marije. Amen.

Premišljevanje

za vsak dan v tednu.

Pondeljek.

Sv. Alojzi zgled pobožnosti in molitve.

Premišljevanje.

Kdor živi v Bogu in zavolj Boga, to je, kdor Boga spozna, moli, zapovedi spolnuje in vse samo na Boga obrača, je resnično pobožen.

Sv. Alojzi je že otrok Boga spoznal in serčno ljubil; iskal je samo dopadenja božjiga in skerbno je rabil vsak trenutek časa njemu v službo. Edina skerb mu je bila, da je spolnoval vse zapovedi božje; govoril bi bil samo od Boga, njega je imel vedno pred očmi. Tako goreče je prejemal presv. Telo, je molil, premišljal, se postil in pokoril, da so se vsi ogrevali

z ognjem pobožnosti njegove. Vse je začel z Bogam, delal z Bogam in končal z Bogam.

Molitva je življenje in hrana duš. Bog če prošeni biti svojih milost, zato da spoznamo revšino in nezmožnost svojo in vse zaupanje edino vanj stavimo. Po pravi molitvi dobivamo od Boga neznane dobrote, tolažbe in olajšbe o vsih potrebah, zato molimo pogosto, zbrano, ponižno, vdano in zaupno!

Sv. Alojzju je bila molitva naj ljubši delo in močno se je že deček veselil, da bo z materjo molil, in že v polčtetrtim letu je sam klečé molil skrivej v kakim koticu. Odrašen je še raji molil in ko bi bil imel iti na veselice in rajanja kraljeviga dvora, je hodil molit v samotne kraje. Pa si je tudi pridobil z *molitvo* dar stanovitosti v čednostih; z *molitvo* samo je premagal vse napotja in zapreke o volitvi stanu; z *molitvo* je sprosil spreobrnjenje očetu in bratu; naj terši serca so bile ganjene po goreči njegovi *molitvi*.

Sprašanje.

Sim pobožen? — Ne opušam, ali clo zaničujem molitvo in službo božjo? — Imam kaj strahu božjiga? — Išem Bogu ali svetu dopasti? — Ne zapušam Boga v sreči? *Kdor ne prejéma vedno gorečniši presv. Telesa, ne moli in ne premišlja volje božje, ne raste v pobožnosti.* — Išem svétih ali posvetnih pogovorov? — Ne zaničujem zavolj videsne svoje pobožnosti na vides manj svetih ljudi? — Ne presojujem drugih; jim ne podtikam o vsaki reči slabih namenov? — Zakaj sim len v molitvi in zakaj molim samo z jezikom, razmišljeno in nestanovitno? — *Brez terdne zaupnosti v molitvi ne daje Bog tolažbe in nas ne usliši.* — Se ne sramujem molitve ali jo imenujem clo vražo? — *Kdor zdaj molitvo opuša, bo še šelel moliti, pa bo prepozno. Gorje mu!*

Žalost in sklep.

O Gospod! slabo molim, nisim pobožen; pa zdaj začnem, pomagaj mi!

Prihodnjč čem iskati samo tvojiga dopadenja ne pa človeškiga. Kakor pred tvojim obličjem bom opravljal vse dela in v dobrim čem skerbno pribirati. Od tega sklepa me nima odverniti ne zaničevanje sveta ne zbadanje prijatlov, in skerbno bom rabil vse od cerkve priporočene pomočke za povikšanje pobožnosti. Ko pa sam nič ne premorem, hočem po besedah sv. Pavla „vedno“ moliti. Molil bom serčno in pobožno zjutra, opoldne, zvečer, pred jedjo, po jedi; z gorečimi zdihljeji bom posvečeval Bogu vse opravila in težave. Moliti hočem o skušnjavah, veselji in žalosti, za vse žive in mertve.

M o l i t v a.

O sv. Alojzi, svitla zvezda pobožnosti in molitve! uči tudi mene, mlačniga svojiga rejenčka, tako pobožno in goreče moliti, kakor si ti molil in Boga častil. Sprosi mi od presvete Trojice dar pobožne molitve, da bom

v duhu in resnici, v zaupnosti in stanovitnosti k nji zdihoval in živel samo v nji in za njo. Amen.

V t o r e k.

Sv. Alojzi zgled pokoršine.

Premišljevanje.

„*Pokoršino hočem ne daru,*“ je rekel Bog že v starim zakonu. *Nepokoršina je sad napuha, ki spodjéda vse čednosti.*

Pokorni moramo biti *Bogu* in *vikšim* svojim. „Kdor se ustavlja človeški oblasti, se ustavlja Bogu in sam sebi pogubo napravlja;“ piše sv. Pavl. Samo takrat se ne smejo slušati vikši, kadar bi veléli kaj pregrešniga zoper božje zapovedi. Pa tudi se moramo tako vésti, da Bogu dolžna pokoršina vikšim ne nasprotva. Sv. Alojzi je bil v sercu prepričan, da ga kliče sam Bog v jezuitovski red, pa čakal je vdan volji božji očetoviga dovoljenja, ker se je bal grešiti zoper četerto božjo

zapoved. Zvesto in urno je bil pokoren, da mu je zadostil še v otročjih letih sam pogled, sam migljeje, in že je vse storil. Nikoli ni ravnal *samovoljno*; prepovedi vikših, da ne sme preveč zatirati života s postam in drugimi spokornostmi, je natančno spolnoval, čeravno so ga težko stale.

Sprašanje.

Sim pokoren Bogu? — Me vodi pri vsih delih božja volja ali moja terma? — Je moja pokoršina ponižna t. j. brez ugovora, brez preiskave, zakaj imam to in tako storiti, zakaj ne tako in tako? — Je tudi hitra in vesela, če mi je lahko storiti ali težko? — *Zapovedi so volja božja, kdor jih pretuhtava, preden jih spolni; je strašno ošaben, ker hoče Stvarniku samimu zapovedi dajati.* — Zakaj memram, kadar imam kaj storiti? — Se sramujem pokoren biti ljudem nižjiga stanu, manjši vednosti?

Žalost in sklep.

O moj Bog, o naj svetejši Oče! nisem vreden tvoj otrok imenovan biti zavolj neskončne svoje samoglavnosti. Pa zdaj rečem z Davidam: „*Spolnovati čem tvojo postavo vedno in velikoj.*“ Nikdar več se ne bom ustavljal sveti tvoji volji; vselej jo čem brez ugovora urno, ponižno in veselo spolnovati tudi v majhnih rečeh; samo prosim te: „*Daj mi razumeti svojo postavo in spolnoval jo bom iz vsiga serca. Vodi me po poti svojih zapoved, ker me veselé.*“

M o l i t v a.

Sv. Alojzi, zgled prave pokoršine! dolgo sim ukljubval božjim zapovedim. O sprosi mi milost od Boga, da bom sveto njegovo voljo odzdaj vselej zvesto spolnoval; prosim o moj pomočnik! da bi Bog omehčal terdo moje serce in ukrenil železno mojo samovoljnost pod sladki jarm prave pokoršine. Amen.

V sredo.

Sv. Alojzi zgled češenja D. Marije.

Premišljevanje.

Bog je naš oče, Marija nam je dobra mati. K Marii so se zatekali kristjani, od apostolov dozdej o vsih potrebah dušnih in telesnih, ker Jezus nam deli zaklade svojih milost naj rajši po rokah ljube matere svoje. Marija pa tudi skerbi za nas bolj ko naj skerbniši mati, in ona objéma z neskončno ljubeznijo vse otročiče svoje tudi nepokorne, če se le resnično želé poboljšati.

Sv. Alojzi je od mladosti za Bogam Marijo pervo častil in serčno ljubil. Kadar se jé je spomnil, od nje govoril, njeno podobo gledal ali ime slišal, se mu je razodeval clo na obličji plamen žareče ljubezni do blažene Device. Častil jo je vsak dan — tudi na poti in o boleznih — z molitvami; obiskoval je njé podobe, cerkve in altarje; posebno hrepenel je pa njenih praznikov. Ves se je ravnal po

zgledu Marijnim in njo si je zvolil varhinjo deviške svoje čistosti.

Sprašanje.

Častim Marijo s posebno gorečnostjo? — Posnemam njé ponižnost, čistost, pobožnost in vdanje volji božji? — *Z ošabnostjo in nečistostjo se Marija ne more nikdar častiti, če se tudi še kake posebne molitvice nji v čast opravljajo.* — Kako praznujem njé godove? — Jo prosim varstva in pomoči za čistost, za smertno uro? — Ali je morda nič ne častim? Tega Bog varuj! *Kdor Marije ne časti, je merzel v veri.*

Žalost in sklep.

Boli me serce, da nisem Marije nič posebno častil; pa zdaj, o Jezus! jo čem vse gorečniši častiti. O sabotah jo čem odzdaj s posebnimi molitvami častiti, postavim z rožnikrancam, litanijami ali drugimi molitvami. Častiti jo čem, kadar bom šel memo njé podobe;

obiskoval bom njé altarje; molitve bom opravljajal pred njé podobo, kadar mi bo moč; čez dan se ji bom priporočal in se njé čednosti posnemal in se od njé pomenkval; v saboto pritergano hrano bom nji v čast vbogajme dajal, ali kako drugo dobro delo storil.

M o l i t v a.

O sv. Alojzi, ki si ves gorel za čast Marije, sprosi tudi meni serčno ljubezen do te prečiste Device in brezmadežne Bogoródnice, da se ji skažem s posnémanjem njé nebeških čednost prav vdaniga in pokorniga rejenčka, in vreden postanem njé varstva in prošenj pri Kristusu Gospodu našim. Amen.

V četertek.

Sv. Alojzi zgled zvestobe svojimu poklicu.

Premišljevanje.

Bog da vsakimu človeku za njemu odločeni stan potrebne smožnosti; zato

naj nastopi vsak ta stan, kteriga si po skerbni preiskavi od Boga odločeniga spozna, ker v takim stanu bo naj laglje nebesa zaslužil. Vsak stan mora po svoje jesti kruh v potu in trudu. Nekteri imajo samo životne dela, ktere pa krepijo zdravje; drugi delajo veliko teži z duham, in take opravila zdravje podkopujejo. Vsak stan ima veliko več ternja ko rož. Bodimo zadovoljni, kamor nas je Bog postavil; tudi Jezus je bil reven, zaničevan bolj ko vsak človek. Kdor je nižji, bo laglje zveličan, ker laglje spolnuje svoje dolžnosti. Dolžnosti svoje pa mora vsak spolnovati, če neče večno goréti.

Sv. Alojzi ni nikoli pohajkval; ves čas si je natanko delil za delo in molitvo. in tako je opravljal vse svoje dolžnosti po gotovim redu. Sv. Alojzi nam tudi pokaže, kako lepo se strinjate ali skleplate molitva in delo, ker so bili vedno ž njim zadovoljni vsi njegovi učitelji in vikši. Skušal je tudi zravno dolžnost svojih še kako dobro delo opraviti. Učil je otroke

keršanskih resnic, miril in svaril je sovražne in grešne ljudi posebno domače služabnike.

Sprašanje.

Spolnujem svoje dolžnosti? — Se ne ukvarjam z drugimi rečmi, dolžnosti stanu pa opušam ali poveršno oberskam? — zakaj mi je dolgčas; zakaj ubijam dragi čas s praznimi ali clo grešnimi kratkočasvanji; zakaj imam toliko skušnjav? — Ker sim len; ker ne spolnujem dolžnosti svojih! *Delaven človek ne pozna dolgčasa, še manjka mu časa; tudi nima mnogo skušnjav.* „Skerbi, da te satan nikdar ne dobi brez dela,“ pravi sv. Jeronim. Opravljam vse dela voljno in poterpežljivo? — Posvečujem svoje opravila s pobožnimi zdihljeji; jih začenjам in končujem z Bogom? — Imam grešne pogovore o delu? — Se sramujem svojiga stanu?

Žalost in sklep.

Spoznam, o Gospod! svojo krivico. Len hlapec sim, pa zdaj čem

s tvojo pomočjo vse skerbniši svoje dolžnosti spolnovati, ker ti o Bog tako hočeš. Moliti in delati čem po svoji moči; vse opravila posvečevati s serčnimi zdihljeji; ves trud darovati tebi v čast in odpušenje svojih grehov. Delal bom ker ti veliš, ne pa zavolj ljudi, *kakor pravi služabnik Kristusov iz resnične ljubezni do Boga in bližnjiga, radovoljno in iz vsiga serca.*

M o l i t v a.

O sv. Alojzi! ti si od mladosti dobre dela opravljal, in še vedno delal, kakor bi ne bil nič dobrega storil; oh jaz pa delam greh za greham; jaz nimam nič dobrih del; jaz sim clo dolžnosti svoje mlačno ali napol spolnoval. **O** sv. Alojzi! sprosi mi, da bom do smerti opravljal dobre dela in zvesto spolnoval vse svoje dolžnosti. Amen.

V petek.

Sv. Alojzi zgled svete smerti.

Premišljevanje.

Nekteri svetniki so se pripravljali z naj ostrejši pokoro za smert vse svoje življenje, in vendar so še trepetali pred to strašno uro. Kako se tadaj zamore kdo zadnje tedne, zadnjo uro pripraviti za srečno smert? Je mar to srečno ločenje, če se v burni hitrici že skor brez zavesti sprejéma presv. Telo ali samo sv. poslednje Olje? Bog je neskončno usmiljen, pa tudi neskončno pravičen, in *kakor se živi tako se navadno umira*. Smert je gotova, čas pa negotov; noč in dan pobira nemila smert mladino in starino, pa ljudje brez pomislika živé. Oh stokali bodo in milo jéčali — pa ne bo je pomoči!

Sv. Alojzi je bil vsak dan za smert pripravljen; kakor pa so se mu perve znamnja bolezní prikazale, se urno še skerbniši pripravlja za srečno ločitvo. V

čisti zavésti prejme sv. popotnico z gorečimi željami in žarečo ljubeznijo; vse posvetne misli popolno odpravi in hrepeni sklenjen biti s Kristusam v nebesih; vse voljno terpi; je prijazen, nič ne toži in se vdano loči od svojih, ker je prepričan, da se bo ž njimi zedinil tam v nebesih za vekomaj. *Srečna je smert pravičnih, nesrečna pa grešnikov.*

Sprašanje.

Kako se pripravljam za smert? — Mar z razmišljenostjo in mlačnostjo o molitvi in prejetji sv. zakramentov; z lenobo v dobrih delih, s hrepenenjem posvetnih dobrot? — Zakaj zamerim, če mi kdo spomni od smerti; zakaj sim tako žalosten, ko ugledam kak pogreb ali zaslišim mervtaške zvonove? — Zato ker mi te reči naznanjajo smert, vest pa mi še toliko očita in strašno grozi. — Zakaj nič ne premišljam poslednjih reči človekovih? — Ne daj se preslepiti z besedami: „Kdo si bo grenil kratko življenje s tako groznimi reči!“ Res je kratko, pa zato

naj bo grenko, da bo le večno slajši; ako ti bo tukajšnje življenje polno sladkost in rožic, utegneš priti na unim v samo ternje in pelin — v večni ogenj.

Žalost in sklep.

O moj Bog! spoznam s strahom in grozo neskončno svojo brezskernost, da mi ni clo nič mar smertna ura, po kateri se ravna vsa večnost moja. **O** da bi mogel zgubljeni čas nazaj priklicati! Pa ti pravični Bog mi še enkrat odpusti in jaz terdno sklenem, da se bom odzdaj začel skerbno za smert pripravljati. Zato bom tako živel, da se ne bom bal smerti. Premišljal bom smert vsak večer pred posteljo, in serčno žalost bom nad grehi obujal, kakor bi imel še to noč umreti. Molil bom večkrat molitve umirajočih, da jih Bog za mojo smertno uro sprejme, ako takrat ne bom pri zavesti; moliti čem tudi rad za umirajoče in mertve, da tudi jaz dosežem to ljubezen o svoji smerti.

M o l i t v a.

Sv. Alojzi sprosi tudi meni od Boga milost, da bom po tvojim zgledu odzdaj do smerti pobožniši živel in se vredno pripravljaj za zadnjo uro z vedno spokornostjo in žarečo ljubeznijo do Jezusa, da tudi po tvojim zgledu srečno v Gospodu zaspim. Amen.

V s a b o t o.

Slava sv. Alojzja v nebesih.

Premišljevanje.

Magdalena Pacis je 4. aprila leta 1600 v zamaknjenji téle besede izkliknila: „O kako slavo vživa Alojzi, sin Ignacjev! (sv. Ignaci je namreč osnoval jezuitovski red.) Rada bi obhodila ves svet in pravila: Alojzi sin Ignacjev je velik svetnik. Zeléla bi vsakimu razkazati njegovo čast, da bi se po njem Bog častil. Zato je tako povzdignjen, ker je v Bogu skrito živel. O kako močna je bila ljubezen

njegova na zemlji in zato se veseli v nebesih Boga v obilni ljubezni.“

Ljubezen do Boga je naj potrebniši za nebesa, brez njé je zastonj ves naš trud. Kolikor serčniši pa kdo Boga ljubi, toliko veči čast bo vžival v nebesih. Sv. Alojzi je že od otročjih let ves gorel čiste ljubezni božje; za Boga živi, za Boga se odpové posvetnim dobrotam in mičnostim, in iz hrepenenja po Bogu veselo umerje.

Vsim grešnikom je potrebna pokora — zadostenje za grehe. Sv. Alojzja ni obsenčil smertni greh, pa se je ostro pokoril, kervavo bičal, cele noči klečé molil, gorke solze prelijal in se huji postil pri sladčicah in v sladnostih kraljeviga dvora, ko pušavniki v groznih pečinah. Ta spokornost mu ni sbrisovala grehov, ampak množila in veličila mu je slavo nebeško. Pri tem je bil neskončno ponižen in že na tem svetu čist angelček. Ko jutranja zvezda na višnjélim obnebj je lisketala angelska njegova čistost;

in kamo drugam zamore iti angelček kakor med nebeške angele?

Žalost in sklep.

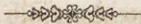
Ves žalosten ti spoznam, o Gospod! svojo nezvestobo, da sim kerstno oblačilce že davnaj oskrunil in omadežal. Zgubil sim drag zaklad, oh zapravil sim gotovo zastavo večniga življenja! Pa hočem umiti svojo dušo vsih grehov s predrago kervjo Jagnjeta, ktere ena sama kapljica zamore ves svet očistiti; spirati čem svoje madeže z britkimi solzami serčne žalosti noč in dan vse žive dni v vedni spokornosti. Naj podpéra merzlo moje serce s tvojo gnado, o Bog! tudi neskončno veselje nebeškiga raja, da bom na tem revnim svetu vse grenkosti tebi v čast in odpušenje svojih hudobij voljno terpel; ker nam po besedah sv. Pavla „*tukajšnje nadloge, ki prav kratko terpe in preidejo, pripravijo gori v višavah večno, neskončno veličast brez vse mere.*“ Zatoraj hočem zdaj in vselej

Boga in edino le **Boga** ljubiti nad vse ne samo na jeziku, ampak tudi v sercu in djanji. Za pomoč, da bom ta sklep mogel spolnovati, se bom zatékal zravno presv. Trojice in blažene **D. Marije** k angelskimu mladenču sv. **Alojzju**. **O** bodi v neskončni slavi ti moj zagovornik pri **Bogu**, da se tudi jaz ubogi grešnik enkrat s taboj sklenem vekomaj!

M o l i t v a.

O presv. Trojica! hvalim te in častim, da si podelila sv. **Alojzju** tako neizrečeno slavo. Ti si razodela svetu njegovo čast v nebesih, da bi bliš tega plačila, kakoršniga si pripravila vsim, ki te goreče ljubijo, podpéral našo slabost, povikšal naše zaupanje, in da bi ga mi pomoči prosili, ko toliko premore pred tvojim prestolam milosti in dobrot. Zatoraj se zatečem k tebi, o sv. **Alojzi**! oziraj se dobrotno z nebes name svojiga rejenčka in sprosi mi od **Boga** vsih potrebnih gnad za sveto

življenje; spodbadaj me, da bom re-
 snično posnemal tvoj zgled, Boga ljubil
 čez vse posvetne dobrote, bližnjiga pa
 v besedi in djanji kakor sébe. O kako
 te čem tam v svitlih nebésih iz vsiga
 serca hvaliti za zveličanje, katero do-
 seči mi milostno pomagaš. Amen.

Molitve

v čast sv. Alojzja.

Jutranja molitva

o šestnedeljni pobožnosti.

Vsigamogočni usmiljeni Bog! da-
 rujem ti današnjo pobožnost v hvalo in
 poveličanje sv. Trojice, v čast in slavo
 presv. Telesa, v spomin britkiga ter-
 pljenja Jezusoviga, v čast prečiste
 Device Marije in posebno sv. Alojzja,
 kateriga je odarila tvoja milost s toliko

dobrotami in poslavila s toliko čudi. Sprejmi to današnjo mojo pobožnost v znamenje serčne hvaležnosti za vse milosti, ktere si podelil sv. Alojzju in po njegovih prošnjah tudi njemu izročnim rejenčkam. Prosim pa ponižno in zapupno tudi jaz tvoje veličastvo, naj mi bo ta pobožnost v dušno zveličanje, in dodeli mi iz neskončnih zakladov svojiga usmiljenja vse gnade, ktere so mi potrebne po tvoji previdnosti in očetovski skerbi za večno zveličanje.

O sv. Alojzi, mogočni pomočnik moj! sprosi mi od Boga vse milosti, da bom vse dni svojiga življenja, posebno pa dans, Bogu verno služil in današnjo pobožnost tako goréče začel in končal, kakor si opravljal ti vse svoje pobožnosti. Tebi izročim vse dobre dela, molitvo in zdihljeje današnje; daruj jih ti sv. Trojici, ker iz prečistih tvojih rok jih bo milostno sprejela in uslišala tvoje prošnje. Tebi tudi izročim vse današnje potrebe in opravila; položi jih pred stol božje dobrote in

sprosi mi zanje blagoslov in srečo. Posebno ti priporočim to potrebo . . . (imenuj jo); o sprosi mi zanjo pomoč in srečno končanje, ako je meni v zveličanje. Prosim te tudi srečne smerti zase in za vse, ki dans umerjó; izročim svojo in njih duše po tvojih rokah presv. Trojici in nebeški Kraljici Marii. Amen.

(Moli 6 Očenašev, 6 češenih Marij in 6 čast Bogu.)

Cerkvéna molitva.

Prosi za nas sv. Alojzi!

Da bomo vredni obljub Kristusovih.

O Bog, delivec nebeških darov! ki si v angelskim mladenču sv. Alojzji prečudno nedolžnost življenja z ostro pokoro sklenil; dodeli nam po njegovih prošnjah, da ga bomo vsaj v spokornosti posnemali, ki ga nismo naslédvali v nedolžnosti. Po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Večerna molitva

o šestnedeljni pobožnosti.

Zopet se veržem, o Bog! pred stol tvojiga veličastva. Tebe ponižno in trepéce molim; tebe častim in hvalim za vse dobrote, ktere si mi milostno podelil vse življenje, posebno pa dans in med to pobožnostjo. Naj ti dopade, o Bog! moja pobožnost in vse dobre dela, ktere sim opravil s tvojo pomočjo tebi v povešanje, neomadežani Devici in Bogorodnici Marii v hvalo in v čast sv. Alojzja. Serčno obžalujem vse pregreške, ktere sim storil zoper zjutranji svoj sklep; in zavolj teh in vsih pomankljivost, ki sim jih že o večerni molitvi storil; te prosim ponižno odpuščenja in terdno sklenem, da čem jutri s tvojo gnado in pomočjo sv. Alojzja stanovitniši hoditi po potu čednost in dobrih del, in moliti gorečniši in z bolj zbranim duham. Prosim te tudi, o Bog! dodeli zavolj britke smerti Jezusove, zavolj zasluženja in prošenj prečiste

Device Marije, sv. Alojzja in vsih svetnikov mir in pokoj dušam v vicah, grešnikom žalost in poboljšanje, meni pa milost, da bom posnemal čednosti, posebno čistost in gorečo ljubezen sv. Alojzja do tebe in bližnjiga; da zadobim po zvestim posnemanji njegoviga zgleda vse zveličanju svojimu potrebne gnade, in potem večno življenje. Amen.

Izročim se to noč tudi tebi, o sv. Alojzi! Ti odganjaj od mene vse nečiste misli, želje in sanje. Zadnja moja misel naj bo spomin grenkiga terpljenja Kristusoviga, in prva o zbu-
jenji: „Jezus, križana moja ljubezen!“
Amen.

Izročilo in prošnja do sv. Alojzja.

O sv. Alojzi, ljubljenec sv. Trojice in blažene Device Marije! zatečem se pod tvoje varstvo, ter te zvolim pred božjim obličjem vpričo Kraljice angelov in vsih nebeščanov posebniga svojiga zagovornika in pomočnika. Ti

mi bodi zgled vsih čednost; ti mi bodi varh čistosti; ti me vodi vse žive dni po potu zveličanja in sprosi mi od Boga moč, da posnemam po svojimi stanu prelepe tvoje čednosti; tebi popolno izročim dušo in telo. O ne zaverzi sebi vdaniga neznano te ljubečiga serca, in ne odreci mi varstva in pomoči svoje! Sklenem te vselej častiti; pridobivati čem tebi z besedo in zgledam vernih častiteljev in odvrščevati po vsi moči greh in vso božjo in tvojo nečast. Posnemal te bom v čistosti, molitvi, zatajanji, ponižnosti, poterpežljivosti, v ljubezni do Boga in bližnjiga, v pobožnosti do Kristusoviga terpljenja, presv. Telesa in Device Marije, da zadobim praviga duha spokornosti in popolniga ločenja od sveta. Bežati čem pred vsim, kar bi me utegnilo tebi nezvestiga storiti. Zatoraj te pa zaupno prosim, skerbi zame, vodi me vse moje dni!

Prosim te še posebniga varstva o smertni uri. Takrat me ne zapusti, o

sv. Alojzi! takrat tolaži obupno moje serce; takrat mi olajšaj in oslajšaj smertni boj in reši mojo dušo groznih nevarnost! Vžgi, o žareči seraf! plamen neskončne ljubezni v mojim sercu o prejetji sv. Popotnice; vdihni moji duši preserčne zdihljeje in prosi in časti ti zame križaniga Zveličarja, ko ga že jaz več ne bom mogel častiti, da ne ugasnejo v mojim sercu Vera, Upanje in Ljubezen, da ne bo zame zgubljena neskončna cena presv. Kervi, temuč mi bode v večno življenje. Amen.

Vsakdanja molitva k sv. Alojzju.

O sv. Alojzi, angelski mladeneč, zgled popolne nedolžnosti in deviške čistosti! sprejmi milostno od nevredniga svojiga rejenčka serčno počešenje, katero zaslužiš zavolj prečudnih čednost in visoke svetosti. Tudi dans te zvolim svojiga varha in ponižno prosim, pomagaj mi ohraniti dušno in telesno čistost; uči me goréče moliti in spo-

korno živeti. Vedno te želim častiti in ljubiti; zatoraj me sprejmi, o milostni moj zavetnik! za vselej med svoje rejenčke; podpéraj me o vsih opravilih, napeljuj me k pobožnemu življenju in varuj me vsih nevarnost. Tebi se izročim, ne zapusti me o sv. Alojzi! v življenji in smerti. Amen.

Za dar čistosti.

O Gospod! vžgi naše serca z ognjem sv. Duha, da bomo vneti od žarkov božje ljubezni po zgledu sv. Alojzja premagali vse skušnjave zoper čistost in tebi služili s čistim sercam po Jezusu Kristusu. Amen.

Zoper nečiste skušnjave.

O vsigavedni Bog! ti znaš in veš, kako nezmožen je človek brez tvoje pomoči; dodeli nam po prošnjah sv. Alojzja brambo in mogočno varstvo, da bomo tudi mi kakor on zavarvani nečistih skušnjav in poželivosti mesa, ter očišeni vsih nespodobnih misel in

želj po Kristusu Gospodu našim.
Amen.

Za posnemanje zgloda sv. Alojzja.

Zbudi, o Gospod! v naših serciah duha prave pobožnosti in vžgi v nas hrepenenje in prizadevanje za popolnost, da bomo v resnici in djanji posnemali in goreče spolnovali čednosti, katere nam tvoja milost v zgled daje v služabniku svojim sv. Alojzji. Po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Za stanovitnost v dobrim.

Vsigamogočni, večni Bog! ki vli-vaš v naše serca z gnado sv. Duha darove svojih dobrot; dodeli nam po zasluženji in prošnji sv. Alojzja stanovitnost v dobrim, da nikoli ne zgubimo z nepokoršino do tebe zveličavne tvoje ljubezni, temuč vedno skerbno hranimo in goreče spolnujemo vse svete želje, ki nam jih v naših serciah oživlja in obuja neskončna tvoja milost, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Za spokornost.

O naj svetejši in pravičnisi Bog! z grozo in strahom spoznamo, da nas obsodi zgled nedolžniga spokornika sv. Alojzja zavolj naše nespokornosti pred obličjem tvoje pravičnosti v večno pogubljenje. On, naj čistejši, ki greha poznal ni, se je ostro pokoril vse življenje in je resnično križal in terl deviško svoje meso; mi grešniki pa, ki imamo toliko hudobij na vesti in tako poželivo, duhu uporno meso, mi nečemo clo nič slišati od pokore!

Omeči tadaj, o Bog! terde naše serca; odzemi nam lahkomiselnost in vdihni nam duha spokornosti in zatájanja; primerzi in pristudi nam posvetne sladkosti in daj nam edino veselje, edino olajšbo samo v gorkih solzah nad storjenimi grehi in v vernim spolnovanji volje tvoje, da bomo po potu pokore svoj večni namen dosegli, ker smo nedolžnost zgubili. To nam dodeli po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Za ločenje od sveta.

Osramoteni in skesani spoznamo, o Bog vse milosti! grešne misli in želje svojiga serca in zaupno zdihujemo k tebi, ker tvoja gnada povzdiga posvetne serca k nebeškim željam; raztergaj po svojim usmiljenji grešne vezi, ktere so nas dozdej oklepale na zemeljske reči in zavaruj nas zapeljivosti in strupa posvetnih razvad. Uči nas po zgledu sv. Alojzja svetu zamrėti, studiti in sovražiti olišpano zapeljivost, nečimurnost in minljivost zemeljskih dobrot in grešnih kratkočasov. Dodeli nam, ki zavolj stanu, v kteriga si nas postavil, ne moremo sveta popolno zapustiti; da se bomo vsaj po moči ogibali posvetnih družin, tebe v samoti iskali in hrepenenje svojiga serca samo tjekaj obračali, kjer nas čakajo večni zakladi nebeških dobrot. Amen.

Za pobožnost do križaniga Jezusa.

O sv. Alojzi! ki si točil serčne solze milovanja o spominu in pogledu križaniga Jezusa; vžgi moje merzlo, neobčutno serce z ognjem svoje ljubezni, in sprosi mi solze milovanja do križane Ljubezni, da me pretrese o vsakim spominu ali oziru na sv. križ strašna pa zveličavna misel: „*Toliko je mogel sam Bog zavolj mojih grehov terpeti, in jaz grozovitnež še vedno ponavljam vse strašne muke z vsakim smertnim greham!*“ Ta misel me bo vārvala vsih grehov, ter mi netila ljubezen do terpečiga Zveličarja. Zatoraj jo budi in živi, o sv. Alojzi! vedno v meni, in vžigaj in množi mi ljubezen in milovanje do križaniga Jezusa, da se spremeni moja žalost v večno radost v nebesih. Amen.

Litanije sv. Alojzja.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin rešenik sveta, usmili se nas!

Bog sv. Duh, usmili se nas!

Sv. Trojica en sam Bog, usmili se nas!

Sv. Marija,

Sv. Alojzi,

Ti služabnik Marije,

Ti angelski mladeneč,

Ti zgled mladosti,

Ti zgled čistosti in nedolžnosti,

Ti zgled pobožnosti,

Ti zgled spokornosti in zatajanja,

Ti zgled vsih čednost,

Ti kinč jezuitovskega reda,

Ti dar ljubezni do bližnjiga,

Ti ljubitelj ubožtva,

Ti zaničevavec zemeljskih dobrot,

Ti popolni gospodar svojih počutkov,

za nas Boga prosil!

Ti ostri spokornik brez greha,
 Ti premagavec svojiga mesa,
 Ti goreči seraf do presv. Telesa,
 Ti žareča ljubezen do križaniga
 Jezusa,

Ti naj pokorniši vikšim,
 Ti naj ponižniši v časti in slavi,
 Ti naj poterpežljivši v težavah,
 Ti naj priljudniši in krotkejši do
 bližnjiga,

Ti zvesti pomočnik svojim rejenčkam

Ti dobrotnik ubogih,

Ti strežej bolnikov,

Ti varh čistosti in nedolžnosti,

Ti pomočnik grešnikom,

Ti svetvavec o volitvi stanu,

Ti pribežališe o vsih potrebah,

Da tvoj zgled posnemamo,

Da nam Bog oživi vero, upanje in
 ljubezen,

Da nam Bog dodeli sv. strah
 pred greham,

Da nam Bog podari čistost in
 potrebne čednosti,

za nas Boga prosil!

Da nam Bog podari pravo molitvo in premišljevanje,

Da povzdignemo svoje misli k nebeškim željam,

Da goreče ljubimo Jezusa v presv. Telesu,

Da vredno prejemamo Jezusa pri sv. obhajilu,

Da nas sprejme Marija v posebno svoje varstvo,

Da djavno ljubimo Boga in bližnjiga,

Da nas pripelje Bog k pravi pokori,

Da ostanemo stanovitni do konca,

Da nam olajša Bog smertne bolečine,

Da nam bo Jezus milostni sodnik,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; zanesi nam o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usliši nas o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usmili se nas o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

za nas Boga prosil!

Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se naš!

Oče naš . . . Češena . . .

Prosi za nas sv. Alojzi!
 Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsigamogočni, milostivi Bog! ki si tako obilno razlil zaklade svojih gnad v serce služabnika sv. Alojzja, da se je obdan od vsih dobrot in mičnost tega sveta, vender čistiga ohranil od nečimurnosti in zemeljskih željá, ter je hrepenel samo nebeških dobrot; prosimo te ponižno, in zaupno zdihujemo k tvoji milosti, dodeli nam po prošnjah in zasluženji sv. Alojzja, da bomo tudi mi tukaj na zemlji nepremagani od slabih zgledov tebi zvesto služili, tam v nebesih pa te večno vživali. Amen.

Molitvenik.

Jutranja molitva.

Zbudivši se misli prvič in samo na Boga; pobožno se pokrižaj, in reci: **Za** svita o moj Bog! že kličem k tebi; o **Gospod**, usliši moj glas! Iz mehkužnosti ne ostajaj v postelji, ampak vstani urno rekoč: Vstanem v imenu **Jezusa Kristusa**, ki me je rešil na terdim lesu sv. križa z dragoceno svojo kervjo, ki naj mi ne bo v pogubo, temuč v večno življenje. Amen. Napravljaje se pre-mišljaj vstajenje iz groba o poslednji sodbi, ali moli: **Oblačilo** nedolžnosti mi daj, o **Gospod!** in uduši v meni vse grešne želje. — **Orožaj** me z obleko čistosti in z močjo zoper vse skušnjave; obleci mi noviga človeka, da bom opran in očišen v dragi kervi **Jagnjetovi** dosegel večno veselje. Amen.

Napravljen moli klečé angelsko čenje in sledečo molitvico :

Iz globočine serca te molim in hvalim o trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh! za vse to noč mi dodeljene dobrote: za okrepčavni počitek, za ljubo zdravje in posebno za neskončno milost, da me nisi to noč neprevideno poklical pred ostro sodbo. Tvoj je dan, tvoja je noč in tvoje je tudi moje življenje o Gospod! Ker si mi dal zgolj iz dobrote še ta dan doživéti, ga hočem končati samo tebi v čast in slavo. Darim ti dušo in telo, vse svoje djanje in nehanje, veselje in terpljenje; vse, kar vse naj le poveljuje tvoje sveto ime, naj zbrisuje grehe moje, naj bo v tolažbo dušam v vicah. Hočem dans vse dela in opravila posvečevati s pobožnimi zdihljeji, hočem se varvati posebno tega greha . . . (imenuj ga); ogibati se posebno te grešne priložnosti . . . (imenuj jo); storiti to dobro delo . . . (imenuj ga); se vaditi zlasti té čednosti . . . (imenuj jo). O Bog

pomagaj mi spolniti storjeni sklep!
 Ljubim te o Gospod čez vse, in svojiga
 bližnjiga kakor sebe. V ti ljubezni
 želim svojim staršem, dobrotnikom,
 sorodnikom, prijatlam in neprijatlam in
 vsim ljudém ves blagoslov na duši in
 na telesu, mertvim pa večni pokoj, po
 Kristusu Gospodu našim. Amen.

O Gospa moja, o Mati moja! tebi
 se vsiga darím; in da se ti skažem
 vdaniga, ti posvetím dans svoje oči,
 svoje ušesa, svoje usta, svoje serce,
 sebe vsiga. Ko sim tadaj tvoj, o mila
 Mati! varuj me; brani me kakor svojo
 reč in lastnino. Amen.

Moj angel varh, moj kerstni pa-
 tron, vsi angeli in svetniki in posebno
 ti sv. Alojzi! prosite záme dans in
 vsak dan, in varujte me vsih nevarnost.
 Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . .
 Čast Bogu . . . Verujem.

Večerna molitva.

Spanje je podobno smerti, postelja pa grobu. Mnogo se jih je zvečer zdravih uleglo, pa zjutra so bili že mertvi. O strah in groza! kako negotovo je jutro! Preiši tadaj, kakor za smert svoje misli, želje, besede in djanje, kaj si vse storil čez dan in s kakim namenam. Obudi serčno, popolno žalost nad grehi. Gorje ti, če umerješ brez žalosti nad svojimi hudobijami!

Dan je prešel in zopet sim eno stopnjo bliže smerti in sodbe božje. O koliko dobrot sim prejel dans iz očetovske tvoje roke, pa kako malo sim ti hvaležnosti zanje skazal! Ovarval si me nesreče, ohranil si mi ljubo zdravje, dal si mi potrebni živež, in pustiš mi še čas za pokoro, ko toliko in toliko ljudi zdihuje v nesrečah, boleznih, v revšini ali pa že v večnosti. O moj Bog! kako se ti hočem zanje dosti zahvaliti? Sam ne premorem nič; vse je tvoja gnada, tvoja dobrota;

vender sprejmi vse moje dela v pove-
ličanje svoje časti, in darujem ti zanje
britko terpljenje in grenko smert Zve-
ličarja našiga Jezusa Kristusa.

Razsvetli me o sv. Duh! da spo-
znam natanko svoje hudobije zoper ne-
skončno pravičnost in svetost tvojo.

(Zdaj sprašaj vest, obudi žalost in potem reci:)

O neskončno pravični in sveti Bog!
obžalujem in sovražim iz serca vse
grehe, studijo se mi vse hudobije mo-
jiga življenja. **O** da bi te ne bil nikdar
žalil! **O** da bi te bil vedno ljubil!
Gospod, odpusti mi! Gospod, pomagaj
mi in te ne bom nikdar več zavedno
in radovoljno žalil, rajši čem vse,
tudi smert preterpeti! V tvoje rane, o
Jezus! položim svoje grehe; v globo-
čino tvoje milosti potopim svoje hudo-
bije; oh operi me in očisti me z dra-
goceno svojo kervjo.

Usmili se, o Bog! mojih staršev,
dobrotnikov i. t. d.; vladaj našo du-
hovsko in deželsko gosposko; pomagaj
revežem, bolnikom, jetnikom, popotni-

kam, sirotam in vdovam; reši nedolžnost zapeljivosti, pripelji grešnike na pot pokore, nevernike k luči sv. vere in krivoverce zedini s sv. kat. cerkvo.

Tvoja rešnja Kri, o Jezus! ohladi in očisti vse verne duše v vicah, posebno pa te . . . in jih pelji v večno življenje. Amen.

O Marija, mati milosti! ti me brani sovražnika, ti me sprejmi o smertni uri. Amen.

O moj angel varh, moj patron, in ti sv. Alojzi! varujte me to noč vsih nevarnost; vi čujte in hvalite Boga namest mene. O Jezus! tebi živim, tebi umerjem, tvoj naj bom zdaj in vekomaj. Amen.

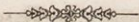
V tvoje roke, o Gospod! izročim svojo dušo. Amen.

Oče naš . . . Češena . . . Vera.

Če imaš čas, moli rožnikranc, litanije Materne božje i. t. d.

Ko se slačiš, premišljaj, *kako so Kristusa rabeljni slacili; ali kako gola*

je tvoja duša vsih čednost in dobrih del; ali kako boš mogel zapustiti o smerti vse ljubo in drago na tem svetu. Pokropi se z blagoslovljeno vodo in v postelji pre-mišljaj grob, ali terpljenje Kristusovo. Če se zbudiš ponoči, zdihuj k Bogu; moli za grešnike, duše v vicah, za bolnike in umirajoče.

MOLITVE

pri očitni službi božji.

Ko stopiš v cerkvo, se pokropi in reci:

Pokropi me, o Gospod! z isopam in bodem očišen; opêri me in bom beleji ko sneg. Usmili se me, o Bog! po véliki svoji milosti; operi me mojih hudobij in očisti me mojiga greha. Čast Bogu . . .

Postavi se v mislih pred Boga.

V prahu svoje nevrednosti se ti serčno zahvalim, o presv. Trojica! za nezasluženo milost, katero si mi podelila pred toliko in toliko ljudi, da te zamorem v posvečeni cerkvi častiti in močiti. Presvet je ta kraj in strašan; šotor je živiga Boga, čigar slave in veličast ne obseže vse stvarjenje. Tukaj kraljuješ ti o Bog! tebe slavé vse stvar; pred tvojim veličastvam zakrivajo angelski kori svoje obličje, trepetate zemlja in nebo.

Tudi jaz grešnik hrepenim tebe častiti. Ker pa sim popolno nevreden, serčno obžalujem hudobije vsiga življenja in se zaupno zatečem k neskončnemu zasluženju Jezusovimu, k prošnjam Bogoródnice Marije in vsih svetnikov, ter te ponižno prosim: Očisti moje serce vsih grešnih in posvetnih misel in želj, da ti bom s čistim sercam in zbranim duham prepeval čast in hvalo v tem svetim kraji. Amen.

Sveta maša.

Misli se na Kalvarii pod Kristusovim križem; zato moli zbrano in premišljeno. Ne oziraj se na vse kraje, ne pogovarjaj se, ne misli na družiga, kakor na sv. daritvo. „*Svete reči za svete ljudi.*“

Začetek sv. maše.

Pokrižaj se pobožno in potem moli :

O Bog vse milosti! Ti si svet tako ljubil, da nisi prizanesel edinimu svojimu Sinu, ampak si ga dal za nas grešnike v naj britkejši terpljenje, v naj grozovitniši smert; daj mi milost, da bom s tako zbranim in pobožnim sercam pri ti sveti maši, kakor bi bil pričujoč pri zadnji večerji ali na gori Kalvarii, kjer se ti je v neizrečenim terpljenji daroval Kristus sam na lesu sv. križa v odpušenje grehov in zveličanje vsiga sveta. Sprejmi, o presveta Trojica! to neprecenjeno daritvo v povečanje svoje časti, v vedni spomin britkiga terpljenja in grenke smerti Kristusove, v zahvalo za vse prejete

dobrote, v odpušenje mojih grehov v tolažbo vernim dušam v vica, v pomoč vsim živim in mertvim, posebno tim, za ktere sim dolžan moliti in prositi, in v podelenje vsih meni potrebnih milost na duši in na telesu, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Spovem se Bogu vsigamogočnimu, Marii prečisti Devici, sv. Mihelu nadangelu, sv. Janezu kerstniku, sv. apostolama Petru in Pavlu in vsim svetnikom, da sim obilno grešil z mislimi, besedami in djanjem. Zadolžen sim, silno sim zadolžen; zato prosim Marijo prečisto Devico, sv. Mihela nadangela, sv. Janeza kerstnika, sv. apostola Petra in Pavla in vse svetnike, prosite zame usmiljenja pri Gospodu našim Bogu.

O Gospod! oberni k nam obličje svoje milosti; prizanesi nam, usmili se nas; odpusti nam naše hudobije in pripelji nas v večno življenje. Amen.

Gospod, usliši našo molitvo, in naše prošnje naj pridejo do tebe. Čast Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu, ka-

kor je bila od začetka in zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Slava.

Čast in slava Bogu na višavah in mir ljudém na zemlji, kateri so dobre volje. Hvalimo te; častimo te; molimo te; poveljučujemo te. Zahvalimo se ti zavolj velike tvoje slave **Gospod Bog**, kralj nebeški, **Bog Oče vsigamogočni!** **Gospod edinorojeni Sin Jezus Kristus;** **Gospod Bog, Jagnje božje, Sin Boga Očeta!** ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas; ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas; ker ti sam si svet, ti sam **Gospod**, ti sam naj višji **Jezus Kristus s sv. Duham** v slavi **Boga Očeta.** Amen.

Molimo.

Vsigamogočni milostivi Bog! ki si žejnemu ljudstvu iz skale obudil vir žive vode; zbudi iz terdih naših serc solze žalosti, da bomo svoje grehe objokovali

in po tvoji milosti njih odvézo dosegli po Kristusu Gospodu našim. Amen.

O Gospod, vžgi z ognjem sv. Duha naše serca, da ti bomo s čistim telesam služili in z očišenim sercam dopadli.

Vsigamogočni Bog, naše zavetje in naša moč! ne zapušaj svojiga ljudstva v velikih težavah, ampak usliši milostno njegove prošnje zavolj slave in časti imena svojiga, in dodeli nam po neskončni svoji dobroti vse, kar nam je potrebno v večno zveličanje, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Ob izpostavljenim sv. Telesu.

Moli molitvo k sv. rešnjimu Telesu, ki jo najdeš zadaj pri litanijah vsih svetnikov.

List

sv. Pavla do Korinčanov.

Če govorim jezike vsih ljudi in angelov, ljubezni pa nimam; sim enak buččimu bronu ali zvenečimu zvončku.

Če imam dar prerokovanja; znam vse skrivnosti in vednosti; imam živo vero, da bi prestavljal goré, ljubezni pa nimam; sim kar nič. Ako dam premoženje svoje ubogim v hrano, in telo svoje sožgati, ljubezni pa nimam; mi nič ne pomaga. Ljubezen je poterpežljiva, dobrotna; ljubezen ne zavida, ni lahkomišelna, ni napuhnjena; ona ni časti željna, ni sebična, ni togotna, ne misli nič slabiga; se ne veseli krivice, se raduje pravice, vse verjame, vse upa, vse poterpi. Ostanajo nam te tri reči: vera, upanje, ljubezen; naj vikši tih pa je ljubezen — ljubezen ne preide nikdar.

I. Evangelij.

Zahvali Boga za dar sv. vere.

O neskončno dobrotljivi Bog! bodi hvaljen in češen za neprecenjeni dar svete vere. Toliko ljudi še sedi v smertni tamoti nevere in ne poznajo tebe, nimajo sv. zakramentov; mene pa

si izbral in me zasadil v svoj vert, v sv. katoliško cerkvo. **O** sv. Duh! razsveti me in daj mi moč, da bom besedo večniga življenja vselej z božjim strahom in željno poslušal in jo spolnoval v djanji. Prosim te pa tudi, o neskončno dobrotljivi Bog! vžgi luč vere vsim nevércam, in pripelji ločene naše brate v naročje sv. katoliške cerkve. Tega te prosimo v imenu Jezusa Kristusa Zveličarja in Rešenika vsiga sveta. Amen.

V e r a.

Moli počasi in zbrano apostolsko vero.

II. Darovanje.

Sprejmi sveti Oče, vsigamogočni večni Bog! ta brezmadežni dar, kateriga jaz nevredni tvoj služabnik z mašnikom vred darujem tebi pravimu, živimu Bogu za brezštevilne svoje grehe, zamere in zanikernosti, za vse pričujoče in tudi za vse verne kristjane žive in mertve.

Daj o Bog! da bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

Darujemo ti tudi, o Gospod! ke-
lih zveličanja in prosimo tvojo milost,
naj pride s prijetnim duham pred obli-
čje božjiga tvojiga veličastva za naše
in vsiga sveta zveličanje. Amen.

S tim prečistim darom, ki bo pre-
menjen v živo telo in živo kri Zveli-
čarjevo, ti položim na altar tudi svoje
serce — sebe vsiga. Darujem ti svojo
dušo in telo, misli, želje, besede in
djanje, veselje in žalost; vse naj bo
tebi v čast in meni v zveličanje; varuj
me gréha, vodi me po stezi pravice in
odvračaj od mene vse nevarnosti po
Kristusu Gospodu našim. Amen.

Prosimo te, o milostivi Bog! ozri
se dopadljivo na ta dar, in dodeli nam
potoke solz, da bomo ž njimi pogasili
grešno poželenje in sprali nesnagu
svojih hudobij.

Usmili se, prosimo te, o Gospod!
svojih služabnikov in služabnic, za

katere smo posebno dolžni moliti, in dodeli jim zavolj daru brezmadežniga Jagnjeta nebeški blagoslov na zemlji in večno zveličanje v nebesih, po Kristusu Gospodu našim, ki s taboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomaj. Amen.

Predglasje.

Vzdignimo svoje serca iz doline solz proti nebeškim visočinam; hitimo v duhu pred božji prestol milosti; častimo, hvalimo in slavimo trojediniga Boga! Pa, o neskončno sveti Bog! nečiste so usta moje, kako te čem grešnik vredno počastiti, tebe zgolj svetost, tebe kralja večne časti? O Gospod! očisti moje usta z žarečim ogljem, kakor si jih očistil preroku Izaiju, in očišen ti bom v družbi angelov in vsih svetnikov neprenehama pel: Svet, svet, svet Gospod Bog nebeških trum! Nebo in zemlja ste polne tvoje časti in slave. Hosana na

višavah! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovim! Hosana na višavah!

Spomin živih.

Po Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, te ponižno prosimo, o dobrotni Oče! ohrani v miru, vladaj in širi sv. kato-liško cerkvo po vsim svetu; usmili se našiga papeža I., našiga škofa I., našiga cesarja I., vsih duhovskih in deželskih oblastnij, vsih pričujočih in vsih vernih kristjanov.

Spomni se tudi, o Bog! svojih služabnikov in služabnic I. I. (imenuj žive, za ktere češ posebno moliti: starše, dobrotnike, sorodnike, spovednika, prijatle, sovražnike i. t. d.) in vsih, za ktere sim dolžan moliti in prositi. Dodeli jim, o Gospod! vse dušne in telesne potrebe, da te bodo hvaležni molili in častili. Amen.

Sklenemo se z Marijo prečisto Devico, svetimi apóstoli, mučeniki, spoznovavci, devicami in vsimi svetniki

in te prosimo, o Bog! dodeli nam po njih zasluženji in prošnjah pomoč v vsih opravih in varuj nas vsih nadlog po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Ravno pred povzdigovanjem moli:

Razklenite se nebesa in rosite nam Zveličarja! O Solnce pravičnosti, pridi in razsvetli nas! O angelski kori spremite Jagnje božje z Očetoviga naročja na altar miru in sprave! Pridi o sv. Duh in vžgi ogenj nebeške ljubezni v naših sercih, da bomo vredno počastili Ženina svojih duš!

III. Povzdigovanje.

Pri povzdigovanji premišluj samo neskončno ljubezen božjo do nas grešnikov in bitko terpljenje Jezusovo, ko so ga na križ z robotimi žeblji skoz žile in kosti pribili in povzdignili. Zamoreš pa tudi tako moliti:

O povzdigi presv. Telesa.

Častim in molim te v podobi kruha, o moj Gospod in moj Bog! O

mili Jezus! kako medliš in terpiš grozovito razpet na križu ves stert in ranjen, zasramovan, s ternjem kronan, z grenkim žolčem napajan; hudodelcam prištet in strašno preklinjan, ti nedolžno Jagnje, ti zgolj svetost! —

O povzdigi presv. Kervi.

O Jezus, križana moja ljubezen! vidim te na križu vsiga ranjeniga. Prebodene so tvoje roke in noge; presunjeno je tvoje serce, in iz tih ran mi teče presv. rešnja Kri. **O** ljubezen! — **O** bolečine! — **O** kaj dela moj greh! — Tecite mi solze noč in dan in spirajte moje hudobije! — **O** nebeški Oče! glej svojiga Sina; usmili se nas, prizanesi nam.

Po povzdigovanji.

O čudo božje vsigamogočnosti in ljubezni! Tukaj na altari počiva v podobi kruha Jezus Kristus, Jagnje božje, naš Rešenik in Zveličar. **O** angeli,

ki obdajate klečé in trepetaje tron njegov; častite in molite ga namest mene grešnika! Vse stvari pritecite in poklonite se svojimu Stvarniku in Redniku; vsi narodi poveljučujte in slavite ga, ker njegova milost je brez konca in kraja. **O Jezus!** moje veselje, moja radost, moje vse; bodi mi češen, hvaljen in moljen vekomaj. **Amen.**

Ti pa, nebeški **Oče!** se ozri na naš prečisti in brezmadežni dar in naj ti dopade, kakor ti je dopadel dar pravičniga Abeljna, dar očaka Abrahama in dar nadduhovna Melkizedeka, in dodeli, da se vsi, kateri koli bodo vživali presveto Jezusovo Telo in presveto rešnjo Kri njegovo, napolnijo z nebeško milostjo in dobroto po Kristusu Gospodu našim. **Amen.**

Spomin mertvih.

Spomni se tudi, o **Gospod!** svojih služabnikov in služabnic, ki so z znamenjem svete vere pred nam v večnost šli in se še v vicah očišujejo. Posebno

te prosim, usmili se **I. I.** (imenuj mervte, za ktere češ posebno moliti: starše, dobrotnike, sorodnike, prijatle, sovražnike i. t. d.) in vsih duš v vicah, zlasti tistih, katerih se na zemlji nikdo ne spomni. Tem in vsim, kateri v **Kristusu** počivajo, dodeli o **Bog!** po zasluženji in terpljenji **Zveličarja** našiga kraj hladu, luči in miru v nebeškim raji. **Amen.**

Pa tudi na nas uboge grešnike se milostno ozri nebeški **Oče!** Prizanesi ljudstvu, ki je grešilo; odpusti mu vse hudobije; odverni od njega nadloge in britkosti; skaži mu milost, ker nismo odkupljeni z minljivim zlatam in srebrom, ampak z neprecenjeno kervjo brezmadežniga **Jagnjeta.** Po tem revnim življenji pa nam daj delež z **Marijo,** blaženo **Devico** in **Bogoródnico,** z angeli in vsimi svetniki v nebeški slavi in časti, po **Kristusu Gospodu** našim. **Amen.**

Jagnje božje.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; daj nam mir!

O Jezus, nedolžno Jagnje božje! ti si nam prinesel pravi mir in zunaj tebe ga ni miru ne na tem svetu, ne na unem; o daj nam ta srečni mir — mir vesti — kateriga nam svet ne more dati. Daj tudi mir svoji sveti cerkvi; daj mir našimu cesarstvu; daj mir vsimu svetu, da bodo naše serca tvojim zapovedim vdane tebe brez vsiga strahu molile in hvalile. Amen.

Zavživanje.

Zdaj se pripravi s serčno žalostjo nad grehi, živo vero, terdnim zaupanjem, gorečo ljubeznijo in žarečim hrepenenjem Jezusa prejeti, vsaj za duhovno obhajilo. Kdor tako pripravljen Jezusa pri sveti

maši, ali tudi čez dan, prejéma, temu bo Kristus gotovo neskončne milosti delil, in mu posebno množil ljubezen do Boga.

Presrečna je duša, která se zamore v ženitvanskim oblačilu gnade božje skleniti z nebeškim Ženinam! O blagor ji! Jezus ji govori v sercu in jo napaja s potoki sladkost in radost; v Jagnjetu ona počiva, od ljubezni do njega gorí in medli.

O Gospod! jaz pa nisem vreden, da greš pod mojo streho; grešil sim — oh grozno sim grešil in žalil tebe naj večí dobroto in lepoto! Gospod, ne tepi me v svoji jezi in ne strahuj me v svojim serdu! Gospod, spoznam svojo hudobijo; ne zaverzi me spred svojiga obličja, ampak skaži mi milost zavolj britke smerti svojiga Sina. O Jezus! v tvoje kervave rane se zatečem; pokropi me z eno samo kapljico sv. rešnje Kervi in bom beleji ko sneg, čisteji ko solnce. Upam to od tebe, vterdi še bolj moje upanje! Verujem o Jezus! da si tukaj na altariji pričujoč,

Bog in človek, Kristus Sin živiga Boga, ki si prišel zveličat grešnike, izmed katerih sim jaz naj večí. Verujem, o Jezus! za to vero živim in umerjem. O Jezus, ogenj čiste ljubezni! želim te ljubiti, kakor te ljubi prečista Devica Marija, angeli in svetniki; oh vžgi tudi moje merzlo serce, da bo samo zate gorelo, zate živeló, zate umerlo. Moja duša hrepení nebeške mane; moja duša medli po angelskim kruhu. Ti, o Jezus! vse veš, ti tudi veš, da te serčno ljubim. Zatoraj spolni moje goreče želje; pridi v moje serce; napolni in omami me z obilnostjo svojih sladkost, da pozabim posvetnih reči, in samo tebi služim vekomaj. Amen.

Daj mi, o Jezus! djavno ljubezen do Boga in bližnjiga, gorečnost v molitvi, čistost, ponižnost, poterpežljivost; pripelji krivoverce in neverce v naročje sv. katoliške cerkve; daj nam vsim resnično spokorjenje in srečno smert, dušam v vicañ pa rešenje. Amen.

Zadnje molitve.

Vsigamogočni, večni Bog! serčno se ti zahvalim za vse dobrote svojiga življenja, posebno pa za neskončno milost, da si nam dal svojiga Sina Jezusa Kristusa v spravni dar in njegovo sv. Telo in Kri v hrano našim dušam za večno zveličanje. Prosim te ponižno, dodeli mi moč, da brezmažno Jagnje ob vsakim sv. obhajilu vredno prejemam in se vedno bolj vnéma ljubezen moja do njéga, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Naj ti dopade, presv. Trojica ta prečisti dar, ki smo ga prinesli tvojimu veličastvu, in naj bo po tvojim usmiljenji meni in vsim, za ktere sim dolžan moliti, v časno in večno srečo, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

K. blagoslovu.

Blagoslovi nas presveta Trojica : Bog † Oče, Bog † Sin in Bog † sv. Duh ; tvoj blagoslov ostani vedno pri nas in nas spremljaj pri vsih delih, da

jih bomo opravljali tebi v čast in hvalo in sebi v odpušenje grehov. Amen.

Po sv. maši.

O milostivi Bog! ki si mi ubogimu grešniku dodelil neskončno dobroto pred toliko in toliko ljudi, da sim zamogel biti pri daritvi sv. maše, ktero angeli gledati želé; prosim te ponižno in skesano, odpusti in prizanesi mi vse pomankljivosti, ktere sim storil med tim veličastnim opravilam vedno ali nevedno, v razmišljenosti ali nemarnosti, in vodi me z očetovsko skerbjo po vsih potih, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

O Marija, angel varh, kerstni moj pomočnik in angelski mladeneč sveti Alojzi! vam se izročim, vi prosite v nebesih za svojiga rejenčka. Vesel grem zdaj k svojim opravkam; naj bo vse v povečanje časti božje v imenu Boga † Očeta in † Sina in † svetiga Duha. Amen.

Zakrament sv. pokore.

Kdor nima kerstne nedolžnosti, se mora pokoriti za grehe, ali pa bo terpel v peklu *strašne* in *večne bolečine*. Ko bo že zaverženim toliko let preteklo, kolikor je zvezd na nebu in prahu na zemlji; kolikor je bilo od stvarjenja sveta in bo do konca sveta trave in kapljic dežja in rose — se jim bo pekel z vsimi groznimi bolečinami kakor z nova začel, in bo terpel *večno*, *oh večno brez konca in kraja!* — In temu peklu uideš — clo večno plačilo pri Bogu v nebesih za-slужиš — s pravo pokoro. O pokori se prav goreče!

M o l i t v a

pred sprašanjem vesti.

O sv. Duh! razsveti me, da spoznam, kako gerda pošast sim svetim tvojim očém; razsveti me, da spoznam,

kakor o smertni uri, kaj, kako, in kolikrat sim grešil zoper božje in cerkvene zapovedi, zoper vikši in nižji od mene, zoper sebi enake, zoper sebe samiga v mislih, željah, besedah, djanji, opušanji dobriga in v tujih grehah. Otajaj ti, o nebeški Ogenj! merzlo moje serce, da vse grehe sovražim, obžalujem in z britkimi solzami povem božjemu namestniku, da obrodim sad pokore in večno življenje zadobim po Kristusu Gospodu našim. Amen.

M o l i t v a

po sprašani vesti.

Moj Stvarnik, moj Rešenik, moj Gospod in moj Bog! oh, glej me prederzniga grešnika; glej me terdoserčniga hudodelca! Oh, zaderžuj še nekaj časa pravični pa strašni svoj serd; dovoli mi še toliko časa, da se spovém svojih hudobij!

Spoznam nevrednost svojo, o Gospod! — Stokrat sim že zaslužil, da

bi me bil ubil in trešil v večni ogenj. Jaz nehvaležnik, jaz krivičnik, jaz hudodelec se prederznem žaliti naj boljšiga svojiga Očeta; — se prederznem grozovito na križ pribiti svojiga Rešenika in zaničevati presveto rešnjo Kri njegovo; — se prederznem zavreči in taptati vse gnade sv. Duha!

Strah me prepada, groza me obletava zavolj moje neumnosti, zavolj mojih hudobij, s katerimi sim žalil, dražil in zapustil presv. Trojico, samo popolnost, zgolj dobroto, in sim šel v službo k njenimu in svojimu naj hujšimu sovražniku hudiču. — Grešil sim, o Gospod! pa spoznam svojo krivico; žal mi je, da sim te žalil, oh ne sodi krivičniga hlapca po ostri svoji pravici! Če boš odgovor terjal od naših grehov, o Gospod! kdo bo obstal? Ti, o Bog! si sam rekel: „Nočem smerti grešnika, temuč da se spokori in večno živi,“ o ne zapusti me tadaj! o podaj mi svojo roko, da se vzdignem iz mlake in revšine greha, in kar nikdar

te ne bom več radovoljno žalil. **O Jezus!** nesi me zgubljeno ovčico nazaj k zvesti svoji čedi; reši zgubljeniga sina strašne sužnosti hudičeve.

O neskončno sveti in pravični **Bog!** nisim vreden povzdigniti svojih oči proti nebesam; nisim vreden te svojiga očeta imenovati. **Ko** pa si vendar v resnici moj oče, se ozri o **Bog!** z milostnim očesam náme uboziga červiča, kér milostni tvoj pogled obuja mertve, in obrača grešnike k pokori. **O** usmiljeni **Oče!** še enkrat mi odpusti hudobije zavolj Jezusoviga zasluženja, in zavolj britkiga terpljenja in grenke smerti Sina svojiga se me usmili.

Glej, kako potí kervavi pot na oljski gori — záme grešnika! Glej, kako ga zvežejo, zapljuvajo, bičajo in s ternjem kronajo, da ima vso glavo prebodeno in je ves v eni rani, — záme nehvaležnika! Glej, kako grozovito ga raztezajo na križu, da žile in kite pokajo in sklepi in udi hrušé — záme krivičnika! Glej, **Oče** nebeški! kako mu prebijajo

z robotimi žebliji kosti in žile in kite na rokah in nogah; kako se curkama usipa sveta njegova kri — oh záme hudobneža! Glej kako medli in terpi ves stert na križu povzdignjen, o naj hujši žeji z žolčem napajan, preklinjan in hudodelcam prištet; kako moli za križavce svoje — za vse grešnike: „Oče odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo!“ kako z nagnjeno glavo umerje — za grešni svet — záme terdoserčniga grešnika! Milost, o Bog, milost mi dodeli! Zbriši mi grehe, sprejmi me za svojiga otroka; — nič več te ne bom žalil! O Gospod! pripravljén sim vse terpeti, rajši tudi smert prestati, kakor bi te še kterikrat védno in radovoljno žalil. Tukaj, o Bog! žgi, tukaj tepi, tukaj me strahuj noč in dan, samo tam v večnosti mi bodi milostiv; tam me ne zaverzi spred svojiga obličja. Ti, o Jezus! ki si razpel nedolžne svoje roke na križu, da objemaš z milostjo vse grešnike, in jih ljubeznjivo pritiskaš na prebodeno

svoje serce, ti, o moj Zveličar! ki si glavo nagnil, da deliš grešnikom poljubek (kušlje) miru, ti moj Rešenik poterdi moj sklep, in pomagaj mi, da ga bom vselej in do smerti skerbno spolnoval. Amen.

O Marija, prečista Devica! sprosi mi serčno žalost nad vsimi grehi in resnično poboljšanje. Moj angel varh, moj kerstni patron in ti sv. Alojzi, zgled prave spokornosti, in vsi svetniki! pristopite mi v pomoč zdaj, ko stopim pred sodbo namestnika božjiga, da se bom spovedal odkritoserčno in skesano vsih hudobij, da se resnično spokorim in do smerti stanoviten ostanem, po Kristusu Gospodu in Rešeniku našim. Amen.

Po zadobljeni odvezi.

Povikšuj moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto ime! Povikšuj moja duša Gospoda in ne pozabi čuda njegove milosti!

Odpustil ti je vse hudobije; začelil je vse tvoje rane. Večno je njegovo usmiljenje! Odrešil te je večne smerti; z dobrotami te je obsul, in kronal te je s svojo gnado. Gospod je milostiv in usmiljen; on ni ravnal z manoj po mojih grehah in ni povračeval po mojih hudobijah. Kakor je nebo visoko nad zemljo, tako kraljuje njegovo usmiljenje nad tistimi, kateri se ga bojé; on vé, da smo slabe stvari, da smo reven prah. Povišujte Gospoda, ker je on dober; prepevajte njegovimu imenu, ker je sladko. Hvalite Gospoda na nebu; hvalite ga na višavah; hvalite ga vsi angeli, hvalite ga vse nebeške moči! Vse stvari hvalite in povišujte v mojim imenu Gospoda za veliko dobroto, katero mi je skazal. Pogreznil je breme mojih hudobij v nezumno morje svojiga usmiljenja; spet se smem njegoviga sina imenovati. **O Bog** kako se ti bom zahvalil za toliko milost, za toliko dobroto! Glej o **Gospod!** tukaj pred tvojim obličjem,

pred sedežem tvojiga ljubljeniga Sina in mojiga Zveličarja, glej tukaj ti obljubim, prihodnjič se vsih grehov, posebno pa tega..., in vsake grehove priložnosti, posebno pa té... skerbno varvati. Obljubim ti, s tvojo gnado čisto in pošteno do smerti živeti; dobriga storiti kolikor bo v moji moči, bližnjiga ljubiti in mu z besedo in djanjem v vsih potrebah pomagati. Pomagaj mi, o Bog, pomagaj mi!

Jezus moj Rešenik! tebi darujem in zročim svojo dušo in svoje telo. Ti izruj iz mojiga serca vse pregrešne nagnjenja in dodeli mi, da se mi bodo iz vsiga serca grehi in hudobije gnjusile, posebno pa naj navadniši....

O Marija, dobra mati! sprosi mi gnado stanovitosti do zadnjiga zdihljeja; pod tvojo pomoč in v tvoje zavetje pribežim zdaj in vselej. Amen.

Moj angel varh, moj kerstni pomočnik, ti sv. Alojzi, goreči spokornik

brez greha in vsi izvoljeni božji! hvallite Gospoda z manoj za neskončno dobroto. Amen.

Sv. obhajilo.

„Presrečni, kateri so povabljeni k žetitvanju Jagnjeta!“ Res srečni so, ki prejmo vredno Jezusa v presv. Zakramentu, ali strašna nesreča — večna poguba — čaka vse, ki ga nevredno prejmo. Zatoraj hodi k mizi božji z živo vero sv. Petra, s terdnim upanjem sv. Pavla, z goréčo ljubeznijo sv. Janeza Ev. s serčno žalostjo sv. Magdalene in z neskončno ponižnostjo stotnika. Pripravljaj se skerbno za to važno in imenitno opravilo z obujanjem vere, upanja, ljubezni, z obžalovanjem grehov, s premišljanjem svoje nevrednosti in terpljenja in ljubezni Jezusove do grešnikov, da vedno pri nas ostane in nas hrani s svo-

jim mesam in napaja s svojo kervjo. O ljubezen nad vso ljubezen!

M o l i t v a

pred sv. obhajilam.

O presladki Jezus! kdo mi da gnado, v podobi kruha tvoje svitlo obličje gledati, katero želé angeli gledati? Kdo mi dá, da se mi odpró peteri studenci tvojih kervavih ran, ktere z očmi vere na tvojim telesu vidim? Kdo mi da piti iz tega studenca žive vode, da se omije grešna moja duša? Verujem z nepremaknjeno vero, da si ti, moj Bog! pričujoč v naj svetejšim Zakramentu z dušo in telesam, s kervjo in z mesam, po božji in človeški natóri. Verujem, da v tem presvetim Zakramentu je resnično pričujoče tvoje prečastito Telo, svitlejši od solnca, z ravno tisto čistóstjo, lepoto, slavo in častitljivostjo, kakor se gledati daš angelam in vsim izvoljenim svojim v nebesih. Verujem, da je v

tem svetim Zakramentu sveta tvoja rešnja Kri, katero si za moje zveličanje prelil. Verujem, da je tukaj tvoja presveta duša, tvoje človeštvo in božanstvo. Za to vero hočem živeti in umreti. Amen.

O predobrotni Jezus! v tebe zapam, ker ti si moje zveličanje, moja moč in moje pribežališe, ti si vir vsih dobrot. Oh nikoli bi se ne prederznil jaz grešnik tebe samo svetost v tem Zakramentu vsih skrivnost prejéti, ako bi me ti prijazno ne vabil, ako bi mi ti ne žugal večne smerti, če te prejel ne bom.

Ti me vabiš, o Jezus! ki si zame kri prelil; zato stopim k tebi kakor ubožna ovčica k dobriemu pastirju, kakor bolnik k zdravniku, kakor slepec k luči večne svetlobe, kakor obsojeni jetnik k zagovórniku, kakor berač k Kralju nebes in zemlje. Usmili se me, o Jezus! in reši me, ker ti nikogar ne zapustiš, kateri v te zaupa. Amen.

O preljubeznjivi Jezus! kako mo-

čno ljubezen je žarilo tvoje serce, da si nam pred odhodom v smert na križu večerjo pripravil, ktera vsq sladkost v sebi ima. Velika in prečudna je bila tvoja ljubezen, ko si se ponižal našo natoro nase vzeti; veči in prečudniši je bila tvoja ljubezen, ko si za naše hudobije britko terpljenje, clo grenko smert na križu prestal; ali še veliko čudniši je ta, da si nam svoje telo in svojo kri v hrano našim dušam zapustil in se nam samiga sebe do konca sveta dal. Zato o mili Jezus! te ljubim iz vsiga serca, ti edino tolažilo v stiskah, edino upanje uboge moje duše, edina najvikši dobrota! Ljubim te z vso močjo svoje duše, o da bi te premogel vsak trenutek življenja vedno gorečniši ljubiti! To je moja žareča želja, po tem moje serce koperni. Ti, usmiljeni Zveličar me k sebi vabiš, ti vse moči mojiga telesa nase vlečeš, ti hočeš mojo lačno in žejno dušo nasititi in napojiti. Oh kako merzel, kako nehvaležen bi mogel biti, da bi te ne

Ljubil! O goréči ogenj ljubezni v sercu mojiga Jezusa! oh vnêmi moje serce, da bo gorélo v živi ljubezni. Ljubim te, o Jezus, nebeška mana! le tebe bom ljubil, ljubil vekomaj. Amen.

Ponižanje in obžalovanje.

O neskončno sveti, nezapopadljivi Bog! kdo si ti, in kdo sim jaz, da se ponižaš k meni priti? Kdo sim jaz, da se ponižaš s svojim telesam me nasititi in v borni hišici moje duše stanovati? Nisim vreden proti tebi pogledati, in ti hočeš v moje serce priti! ti Kralj vsih kraljev, Gospod nebes in zemlje, Bog vojsknih trum, ki svet le pogledaš in se strese in strepeta; ti sama svetost, pred katero angelska čistost zgine; ti solnce večne svetlobe, ki prebivaš v nedoseženi luči: jaz pa uboga stvar, nečist, nevreden, prederzen červiček, poln grešniga poželenja, hudiga nagnjenja in prazne nečimurnosti, gnjusoba in stud grešni-

kov, posoda osramotenja, otrok jeze in slepote. **O** usmiljeni Jezus, nisim vreden; strašan hudobnež sim; pa pred taboj se ponižam; pozabim samiga sebe in v globočini svoje nevrednosti se ves tebi podveržem. Prah in pepel sim, vender se prederzнем s taboj govoriti, ker skesaniga in potertiga serca ne zaničuješ. Oh ozri se name; ne serdi se večno nad manoj; bodi mi usmiljen! Spoznam svojo hudobijo in jo iz serca obžalujem; spoznam pa tudi, da brez tebe nič ne premorem, da brez tebe ni zveličanja, ni življenja! **O** da bi mogel v serčni britkosti solze točiti in ž njimi enako Magdaleni tvoje noge močiti! Oh moj Jezus! sklenem te nikoli več ne žaliti, te ljubiti in bližnjimu pomagati; usmili se me še zdaj; reci eno samo besedo in ozdravljena bo moja ranjena duša; sméla bo prejeti tebe, skrivnost vsih skrivnost, dobroto vsih dobrot. **O** Marija, prosi zame! **O** Jezus ljubim te — usmili se me!

Hrepenenje po Jezusu.

Kdaj bom, o Gospod in Bog! s taboj popolno sklenjen? Moja duša koperni po nebeški mani, ktera sama zamore njé gorečo željo utolažiti. Moja duša medli po angelskim kruhu, kateri sam jo bo nasitil; moja duša hrepeni praviga živiga Boga, ki je v svetim Zakramentu pričujoč našim dušam v močno hrano. Kakor jelen zaželi merzle vode, tako omaguje moja duša po tebi o Jezus!

Moja duša plamtí od goreče želje, tebe, Jagnje božje kmalo prejeti. Pridi tadaj, moj ljubi Zveličar! napolni mojo dušo z nebeško sladkostjo; pridi, o Jezus! in pripravi vredno prebivališe božji ljubezni v mojim praznim in merzlim sercu. Ti sam zamoreš njegove želje spolniti; oh vleci me k sebi, da ne počivam, dokler te ne najdem. O usmiljeni in ljubeznjivi Jezus, naše upanje in naše zveličanje! pridi, razveseli me, razsvetli mojo slepoto, vžgi v

mojim sercu ogenj svoje ljubezni, da tebi samimu živi in vekomaj gori. Spreoberni mi vse posvetne veselice v grenkost, vse težave in zopernosti v sladkost in poterpežljivost; ti sam mi bodi edino veselje odzdaj na vse veke. Amen.

K sv. Alojzju.

O sv. Alojzi, ti goreči seraf od ljubezni do Jezusa v presv. Zakramentu! ti me pelji, te ponižno prosim, k angelski večerji brezmadežniga Jagnjeta in sprosi mi tako pripravljeno serce, zlasti tako žalost nad grehi, tako ponižnost in tako žarečo ljubezen do njega, kakoršno si ti imel o vsakim zavžitji té skriynostne jedi. Uči me, kako zamorem Ženina svoje duše z vso častjo sprejeti, moliti in veličiti, da se vedno bolj v ljubezni ž njim sklepam in popolno sklenem za vse veké. Amen.

K Materi božji.

O Marija, moja mati! podaj mi dans Jezusa, kakor si ga podala pastircam in sv. trem kraljem. Povej mu, da sim tvoj služabnik, in gotovo me bo prijazniši sprejel, ljubeznjivši objel in obilniši milost delil. Amen.

Ravno pred zavžitjem.

Gospod, nisim vreden, da greš pod streho grešne moje duše; pa reci le besedo, in ozdravljena bo! — Gospod, ti vse veš, veš tudi, da te hrepenim serčno ljubiti! —

O moja duša! čas je tù; veseli se in radosti trepetaj; glej, živi Bog te obiše in se hoče s taboj skleniti!

O hiti, teči mu nasprot; pozdravi ga z vso mogočno častjo; topi se v plamteči ljubezni do svojiga ženina, zdihuj in reci: „O nebeška mana; o hladivna rosa; pridi in spolni goreče hrepenenje moje! Pridi moj ljubi, ker ljubezni medlim! Pridi v moje serce, ker brez tebe omagam in umerjem!“

O sladki Jezus! že stojiš pri durih mojiga serca; že slišim prijetni mi tvoj glas; že čutim nebeško tvojo pričujočnost; — odprem ti, o mili moj Zveličar! stopi v revno staniše moje duše; napasi me s svojim mesam, napoj me s svojo kervjo, odpri mi zaklade svojiga usmiljenja! — Telo našiga Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje! Amen.

Po sv. obhajilu.

Po zavžitji moli in slavi Jezusa, ki počiva v tvojim sercu. Dragi so ti trenutki, zato ga zaupno prosi sebi naj potrebnih čednost; prosi ga pomoči zoper naj navadniši greh; prosi ga vsih dušnih in telesnih potreb zase in za starše, dobrotnike, prijatle in neprijatle, sorodnike i. t. d.; prosi ga za sveto cerkvo, za krivoverce, neverce, za duše v vicah.

Duša Kristusova posveti me; — telo Kristusovo zveličaj me; — kri Kristusova napoj me; — voda strani

Kristusove operi me. — **O** dobrotni Jezus! usliši me; ne pripusti, da bi zapustil te; hudobnemu sovražniku ubrani me; ob smertni uri pokličiči me in deni zravno sebe me, da z angeli tvojimi bom hvalil te na vse veke. Amen.

M. o l i t v a.

O naj milejši Jezus! ti se ponižaš k meni ubogimu siromaku — ti živi Bog, čigar sedež so nebesa in zemlja podnožje njegovo! Beži od mene, o Gospod! beži od mene, grešnik sim velik in tebe prejeti popolno nevreden. Pa brez tebe, o moj Zveličar! sim prah in pepel, brez tebe ne premoram nič; sam ti, nebeški zdravnik! zamoreš zaceliti in napojiti ranjeno in žejno mojo dušo s svojo kervjo; sam ti zamoreš okrepčati oslabeledo mojo dušo s svojim mesam. Zatoraj bodi stokrat češen in pozdravljen v revnim stanišu mojiga serca. Našel sim te, kteriga ljubi moja duša; molim te, častim te, poveličujem te, hvalim te;

svet, svet, svet si, o Gospod in Bog!
 Zdaj o Jezus, o ženin moje duše!
 zdaj si v meni in z mano; zdaj si
 vlast mojiga serca. O dobri pastir, ki
 si dal življenje za svoje ovce, oh
 vzemi me najdeno ovčico na svoje
 rame, nesi me na dobro pašo, na
 ktero si me pri sv. kerstu postavil;
 varuj me, brani me vsih sovražnikov
 mojiga zveličanja, da se nikdar več ne
 zgubim; vodi me, da se pripasem do
 nebeških planin večniga veselja, kjer
 te bom gledal in vžival vekomaj. Amen.

O Jezus! tebi živim; o Jezus!
 tebi umerjem; o Jezus! tvoj sim živ
 in mertev. O Jezus, živi kruh, hrana
 močnih, veselje angelov! obderži me v
 živi veri; ohrani me v terdnim upanju
 in pomnoži ogenj moje ljubezni. Daj
 mi, o Jezus! da opustim vse grehe,
 posebno.....; se ogibam vsih grešnih
 priložnost, posebno.....; naj zgine vsa
 posvetnost od mene, ter naj zgori v
 ognju žareče ljubezni do tebe. Ti, o
 Jezus! bodi pri meni in jaz bom pri

tebi; bodi moj učitelj, bodi moj voditelj po ternjevi poti v obljubljeni deželo.

O Kralj nebes in zemlje! ki si neskončno usmiljen in dobrotljiv svojim stvarém, oh ozri se milostno name ubožniga siromaka. Ti veš in znaš vse moje nadloge, težave in potrebe dušne in telesne; o spolni in dodeli mi, kar mi je potrebno za zveličanje moje, posebno pa to milost.... Tebi se darim vsiga; očisti in posveti mi serce, da ne bo nikdar nič nespodobniga mislilo in želelo; posveti moje usta, da ne bodo nikdar grešne besede spregovorile, klele, opravljale, zmerjale, zapeljevale; posveti moje oči, da ne bodo nikdar nič nečistiga in nesramniga gledale; očisti in posveti moje roke, vse ude in počutke života, da se zavárvam in zabranim vsiga grešniga djanja. Posvetim, o Jezus! tebi vsako kapljico kervi, vse dušne in telesne sile in zmožnosti, vse življenje; pridi ogenj božje ljubezni in sožgi vse, kar je nečistiga v meni in zoperniga

svetim tvojim očém, da ti bom prijeten dar tebi v čast in slavo. Amen.

Usmili se, o Jezus! vernih duš v vicah.....; olajšaj jim strašne muke, pelji jih v sveti raj. Usmili se tudi vsih za ktere sim dolžan moliti in prositi — posebno pa..... Poplaščaj jim stotéro vse storjene dobrote, spolni jim dušne in telesne potrebe. Spomni se, o Bog! tudi vsih mojih neprijatlov, ki so me žalili ali kaj hudiga storili; spomni se tudi tistih, ktere sim jaz kterikrat žalil, zapeljal, pohujšal, ali jim hudo storil. Razširi in poveličaj sveto vero nad vse sovražnike, spreoberni neverce, zedini z nami odcepljene brate; dodeli vsim grešnikom spoznanje, žalost in resnično spokornost. Tega te prosim, o nebeški Oče! po neskončnim zasluženji Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki s taboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog na vse veke. Amen.

Zahvala po sv. obhajilu.

Hvalite vse stvari Gospodove Gospoda;
 Hvalite in povišujte ga na vekomaj.
 Hvalite Gospodovi angeli Gospoda;
 Hvalite nebesa Gospoda.
 Hvalite vse vodé nad nebam Gospoda;
 Hvalite vse moči Gospodove Gospoda.
 Hvalite solnce in luna Gospoda;
 Hvalite zvezde na nebu Gospoda.
 Hvalita ves dež in rosa Gospoda;
 Hvalite vsi božji duhovi Gospoda.
 Hvalita ogenj in toplota Gospoda;
 Hvalita mraz in vročina Gospoda.
 Hvalite rosé in rija Gospoda;
 Hvalite zmerzlina in ivje Gospoda.
 Hvalita led in sneg Gospoda;
 Hvalite noči in dnevi Gospoda.
 Hvalite luč in tma Gospoda;
 Hvalite bliski in oblaki Gospoda,
 Hvali naj zemlja Gospoda,
 Hvali in povišuje naj ga na vekomaj.
 Hvalite hribi in griči Gospoda;
 Hvali, vse kar zelení na zemlji Gospoda.
 Hvalite studenci Gospoda;

Hvalite morja in reke Gospoda.

Hvalite morski sômi, in vse, kar se giblje
po vodi Gospoda;

Hvalite vse tice pod nebam Gospoda.

Hvalite vse zvéri in živine Gospoda;

Hvalite človeški otroci Gospoda.

Hvali Izrael Gospoda;

Hvali in povišuj ga na vekomaj.

Hvalite mašniki Gospodovi Gospoda;

Hvalite hlapci Gospodovi Gospoda.

Hvalite duhovi in duše pravičnih Gospoda,

Hvalite svéti, in iz serca ponižni Gospoda.

Hvalimo Očeta in Sina s svetim Duham
vred;

Hvalimo in povišujmo ga na vekomaj.

Hvaljen bodi Gospod na nebeških višavah;

Hvaljen, češen in čez vse poviševan na
vekomaj.

Prošnja,

da bi Jezus ostal pri nas.

Ostani, o Gospod Jezus Kristus! vekomaj pri meni kakor kralj v svojem kraljestvu.

O sladka Ljubezen, o preserčni Ženin moje duše! stanuj v meni ko mojster in učenik in me uči spolnovati voljo svojo v vsih delih. O milostni Zveličar moj! napajaj mojo dušo kakor prijeten studenec na vertu, da se od goreče tvoje ljubezni omehčan popolno vtopim v milih solzah serčne žalosti nad vsimi svojimi grehi. O Jezus! bodi mi v duši ko žlahno vino v hramu in me omami z ljubeznijo svojo, da me ne bo družiga veselilo, kakor samo ti ljubezen vse ljubezni. O Jezus! bodi moji duši mana, da mi boš nad vse stvari prijeten in sladak. Prebivaj v moji duši, o Jezus! ko tečno zdravilo, ker ti sam zamoreš zaceliti vse moje rane; ostani v meni ko mično

brenkanje strun, da samo tebe vživati, iméti in slušati hrepenim.

O Jezus moj, o sladčica vsih sladčic! ostani in prebivaj v meni, da bom samo od sladkosti in prijetnosti tvoje ljubezni vekomaj puhtel.

Daj mi, o brezmadežno Jagnje božje! kakor lilijam v poljanah, čistost na duši in telesu; daj mi ko dušečim violicam globoko ponižnost; stori me ko biserna rosa rodovitiga in plodniga na vsih čednostih in darovih sv. Duha. Skleni me saboj, da se nikoli ne ločim od tebe, temuč te ljubim in zate gorim vekomaj. Amen.

Obiskanje

sv. rešnjiga Telesa.

Pervo obiskanje.

Priprava.

O naj slajši Jezus Kristus! iz ljubezni do nas revnih grešnikov tukaj v ozki ječi v podobi kruha prebivaš. Ti ljubeznjivo kličeš, željno pričakuješ in z milostnim sercam vse sprejemaš, kateri te v tem presv. Zakramentu obišejo. Terdno verujem, da si tukaj pričujoč, častitljivši od solnca v taki slavi kakor v nebesih, živi Bog in človek od trume angelov moljen in češen. V duhu ponižnosti in v pepelu svoje nevrednosti spoznam neštete dobre in milosti, katere si mi podelil od perviga dihljeja dozday. Iz vsiga serca

se ti zahvalim zanje, posebno pa za to neskončno milost, da si se nam sam v ti prečudni skrivnosti daroval; da si nam svojo mater Marijo besednico in pomočnico o vsih potrebah zapustil in poklical mene ubogo stvar k sveti katoliški veri. Hočem dans presveto tvoje serce počastiti po slabi svoji zmožnosti, da se ti spodobno zahvalim za neprecenjeni dar prečastitiga rešnjiga Telesa; da ti vse razžaljenja, ki jih od nevernikov, krivovercov, mlačnih in hudobnih katoličanov preterpiš, nekoliko poravnam, in da bi te z današnjim obiskanjem po vsih krajih zemlje vredno in serčno molil, kjer koli ti, o naj ljubeznjivši Zveličar! naj manj spoštovanja in počešenja najdeš, in kjer koli si v tem presv. Zakramentu ljubezni od ljudi popolno zapušen. O naj slajši moj Jezus! iz vsiga serca in čez vse te ljubim; žal mi je, oh kesam se, da sim dozdej tvoji dobroti toliko bolečin delal. Glej moj milostni Zveličar! s tvojo pomočjo sklenem te

prihodnjič nikoli več ne razžaliti; vterdi moj sklep in daj mi stanovitnost! Spoznam svojo revšino in nevrednost; vender se ti vsiga darujem; tvoji službi se posvetim, svoji volji se popolno odpovem. Brez prideržka ti izročim misli, želje, besede in djanje, vse kar imam. Po sveti svoji volji ravnaj z mano; samo tebi čem dopasti, tebi po vsi moči streči. — Priporočim ti tudi duše v vicah, posebno za katere sim dolžan moliti in ktere so goréče častile ta sv. Zakrament in blaženo Devico Marijo. Priporočim ti tudi vse grešnike, da jih spokoriš; vse nevernike in krivoverce, da jih pripelješ v sveto katoliško cerkvo. Sklenem slednjič vse svoje želje in zdihljeje z žarečim tvojim sercam, o milostni Odrešenik! ter jih tako zedinjene darujem nebeškemu Očetu, in zdihujem k njemu v tvojim imenu, naj ne zaverže iz ljubezni do tebe pohlevnih mojih prošenj.

Hvaljen in češen bodi brez nehajna naj svetejši Zakrament! Amen.

Premišljevanje.

Vrabice nahaja stanovanje v vsaki hiši; gerlica nareja gnjezdo, v katerim zabrani in ovarva mladiče hudiga vremena in roparske živali. Zakaj pa jaz grešnik v težavah in nadlogah življenja, v tolikih dušnih nevarnostih ne išem zavetja in ubežališa v prijaznih tvojih šotorih? — Oh Gospod! odpusti mi, hočem te prihodnjič v vsih revah in potrebah pomoči in tolažbe prositi tukaj pred altarjem, na katerim imaš sedež milost, sedež vsih dobrot. **O** moj Bog! kolika je tvoja ljubezen do nas ubogih grešnikov! Ti iz gole ljubezni do nas zapustiš nebeški raj, kolikorkrat te duhoven na altar pokliče; vse svoje časti in slave, vsiga bliša se znebiš, clo človeško podobo prikriješ in kruh in vino postaneš; se pustiš tudi prestavljati in prenašati v borne bajtice, kakor v svitle palače kraljev. Oh kolikor je duhovnov, toliko ljudém si pokoren; kolikor duš te želi, tolikim

se daš povžiti! O ljubezen čez vse ljubezni; o prečudna, o neslišana ljubezen! Oh previdil si, sladki moj Jezus! vse krivice in razžalenja, ktere se ti bodo prigodile v presv. rešnjim Telesu. Vedil si, kako boš sam zapuščen, zaničevan in — groza me obhaja — clo preklinjan v cerkvah prebival. Vedil si, kako te bodo mučili in terpinčili hudobneži v tih posvečenih hostjah, ker te mnogotero z ognjem, z vodo nespodobno končajo. Previdil si dobro, da te bodo lastne ovčice po nevrednih obhajilih znova bičale in grozovito križale.

Vedil si, o preserčni moj Jezus! da te ne bodo ljudje clo z naj potrebnjšimi preskerbeli, ker so tvoje staniša večkrat nesnažne, nič ozalšane, in clo večna luč po lenobi človeški ugasne. In kako more boleti tvoje očetovsko od ljubezni do nas ranjeno serce, kadar se pred tvojim obličjem clo hudobni ljudje prederznejo na vsako vižo grešiti in te žaliti, posebno z gerdim

vedenjem pri službi božji. **O** naj milejši Jezus! vso to nečast si dobro previdil, ali iz ljubezni do nas sirot, do nas nehvaležnikov se ne prestrašiš; iz gole ljubezni se tvoje serce še bolj vname in vžge.

O moj Zveličar! da bi jaz môgel z gorkimi solzami ali clo s svojo kervjo vse nesrečne kraje sprati, kjer koli se tebi nečast in krivica godite, kjer koli tvoje presveto Serce prederzno terpinčijo. V svoji nezmožnosti vsaj želim in terdno sklenem, da te bom v tem stanišu ljubezni, kolikorkrat mi bo moč, obiskal, te v duhu ponižnosti in s potertim sercam molil in častil, za namestenje vse nečasti in krivice, ki se ti godite po širokim svetu v tem presv. Zakramentu. **O** da bi môgel vse ljudi na svetu pregovoriti in zbuditi, naj bi tebe samo ljubezen v tem skrivnostnim kruhu ljubili in spodobno častili!

O vsigamogočni Jezus! daj se vsim narodam spoznati; daj da te

vsoljni svet slavi in časti; daj da bo ves svet enak cerkvi, v kateri se ti bo večna hvala prepevala.

O Bog ljubezni! o ljubitelj moje duše! usliši serčne moje zdihljeje. Želim te, o neskončna dobrota! z vso močjo ljubiti; pokoren ti bom in vse bom storil, kar mi zapoveš, brez sebičnosti in brez zanašanja na plačilo. Želim ti služiti iz čiste otročje ljubezni, samo zato, da bi povikšal tvojo čast, si prislužil tvoje dopadenje in pomnožil veselje tvojiga žarečiga serca. Večna ljubezen tvoja mi bodi edino plačilo za nevredno službo.

O Jezus, ljubljeni Sin nebeškiga Očeta! ti bodi moj Gospodar; ti ogospodari mojo voljo, moje serce in vse kar imam, in za to mi ne daj družiga, kakor samiga sebe, ker tebe ljubim, tebe išem, po tebi zdihujem, tebe želim; tebe moja duša hrepeni; od goréčih želj do tebe ona medli in omaguje; nič razun tebe neče iméti, oh Jezus! daj se ji v last!

Opravi še duhovno obhajilo, kakor je pri maši rečeno; tudi so dobre molitve pred in po sv. obhajilu; slednjič še opravi kako molitvo k Bogorodnici Marii.

Drugo obiskanje.

Priprava, kakor pri prvem.

Premišljevanje.

„*Vstani in hiti moja prijateljica, moja prezala nevesta in pridi.*“ S temi prijaznimi besedami nagovarja Zveličar vsako dušo, ktera ga obiše v presv. rešnjim Telesu.

„*Preserčna duša,*“ ji govori Jezus, „*moja prijateljica, ki me tukaj obišeš, vstani, vzdigni se iz siromašniga svojiga stanu; glej me tukaj iz čiste ljubezni do tebe pričujočiga, da te obogatim z gnado, ktere ti primanjkuje. Hiti in teci k meni; ne boj, ne ustraši se mojiga veličastva, mojiga bliša; glej iz ljubezni do tebe sim se vse slave, vsiga veličastva in bliša znebil;*

ponižal sim se in skor pokončal, da ti odvzamem strah in bojazen, in pridobim zaupanje tvoje. Moja prijateljica si; nič več nisi sovražnica, ker jaz tebe in ti mene ljubiš. Prezala si moja nevesta; glej to lepoto ti je moja lepota podelila; pred si bila gerda in studna, in zdaj si angelam podobna, o pridi berž; odpri mi moja sestra, moja prijateljica, moja golobica; odpri mi svoje serce, ker moji lasje so polni dušeče rose.“ To je sladki glas, to je prijetni glas Jezusov, kteriga vsaka duša sliši pri obiskanji presv. Zakramenta. Vso noč pregrešniga življenja, kterimu se je bila duša vdala, je mili Zveličar zanašal in poterpežljivo čakal in zdaj pride sam, pa ne s kervavim bičem svojiga serda, oh on pride v skrivnostnim kruhu z nešteti milostmi orosen, da bi v nji ugasil nečisto ljubezen do sveta, in vžgal ogenj čiste ljubezni do sebe.

O naj milejši Jezus! kdo more veselje popisati, kdo radost misliti

ktero bi imela moja duša občutiti, kadar te v presv. rešnjim Telesu obiše? Kdo si ti in kdo sim jaz? Ti si živi Bog, neskončno veličastvo, Kralj vsih kraljev, Gospod nebes in zemlje, ki prebivaš v nedoseženi luči v nebeškim raji; in jaz uboga stvar, nepokorna, nehvaležna, nevredna stvar, z madeži greha vsa osuta! In pri vsi dušni in telesni nevrednosti mi še dovoliš pred sveto svoje obličje stopiti, me vabiš k sebi v goreči svoji ljubezni, ter se v neskončni dobroti in neslišani ponižnosti clo z manoj naj slajši pogovarjaš.

O vse duše, ki Boga ljubite, bodite si v nebesih ali na zemlji; o ne nehajte ga ljubiti; o ljubite ga, ker Gospod je prijeten, Gospod je sladak; o ljubite ga še zame!

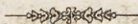
O Marija moja mati! sprosi mi milost od svojiga Sina, de bi ga mogel prav resnično iz vsiga serca, iz vse duše, iz vsih moči ljubiti in uživati.

O moj Jezus! moje vse! tukaj pred altarjem tvoje dobrote se tebi v

v prijeten dar sožgem. Vse kar imam, tvoje naj bo; vse svoje veselje, vso svojo voljo tebi posvetim. Ti zgolj ljubezen, ti nezapopadljivi Bog ljubezni! ti me vladaj, ti kraljuj nad mano, ti pripni nase z vezmi ljubezni moje serce; pokončaj v meni vse, kar tebi ni všeč, in žareči meč tvoje ljubezni naj preseka vse nagnjenja, vse želje in djanja, ktere nasprotvajo tvoji svetosti. Ne pusti v meni clo naj manjši ljubezni do sveta. Oh ljubim te moj Bog! ljubim te čez vse in samo tebe čem ljubiti na vse veke. Oh nedolžno Jagnje božje, kdaj bom tebi kaj podoben? Kdaj bom čist, kakor lilija, kdaj bom belejši od snega? Kdaj bom od ljubezni do tebe vnet, kakor goré kerubi in serafi, kakor ti sam do mene žariš? Bežite od mene vse stvari, kaj čem od vas, ker mi ljubezni mojiga Ženina ne prinesete; idite in prilizvajte se tistim, kateri vas išejo; jaz išem in želim samo Jezusove ljubezni. O Jezus! stori to čudo, vžgi moje serce;

samo zate naj gori in popolno zgori.
O Jezus, moj **Zveličar**, daj mi ljubezen, daj mi še večji ljubezen!

Duhovno obhajilo kakor pri prvimi obiskanji.

Tri božje čednosti.

V e r a.

Vérujem v tebe, pravi trojedini **Bog**, **Oče**, **Sin** in **sveti Duh**! kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vižaš, kateri dobro poplačaš in hudo štrafaš. Vérujem, da se je **Sin** božji včlovečil, da nas je s svojo smertjo na križu odrešil, in da nas **sveti Duh** s svojo gnado posvečuje. Vérujem in terdim vse, kar si ti, o **Bog**! razodel, kar je **Jezus Kristus** učil, kar so apostoli pridgvali, in kar nam sveta rimska katoliška cerkva zapoveduje vérovati. Vse to vérujem, ker si ti, o **Bog**! večna in neskončna resnica in modrost,

ki ne moreš ne goljfati, ne goljfan biti. **O Bog!** stori močnejši mojo vero.

Upanje.

Upam in se zanesem na neskončno tvojo dobroto in milost, o **Bog!** da mi boš po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil, tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj Bog! ljubim te iz vsiga svojiga serca čes vse, ker si narveči dobrota, neskončno popolen in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari ne-

skončno dobrotljiv. Želim si iz celiga serca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te nar zvestejši tvoji služabniki ljubili, in te še ljubijo. Z njih ljubeznijo sklenem nepopolno svojo ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tadaj resnično in iz serca ljubiti želim, in si to terdno prizadevam; mi je iz serca žal, da sim tebe, neskončno svojo dobroto, katero čez vse ljubim, tebe svojiga Stvarnika, Rešenika in posvečevavca razserdil. Žal mi je, da sim grešil, da sim tebe, vsigamogočniga svojiga Gospoda, svojiga nar boljšiga Očeta, razžalil. Terdno sklenem, vse grehe in vse hude perložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne ravnati. Vzemi me spet za svojiga otroka, in dodeli mi gnado, ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnim zasluženji tvojiga božjiga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Litanije vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,	}	usmili se nas!
Sin, vsiga svetá réšnji Bog,		
Sveti Duh, resnični Bog,		
Sveta Trojica en sam Bog,		

S. Marija,

S. Mati božja,

S. devic Devica,

S. Mihael,

S. Gabriel,

S. Rafael,

}	za nas Boga
	prôsi!

Vsi sveti angeli in arhangeli, za nas
Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za
nas Boga prosite!

S. Janez kerstnik, za nas Boga prôsi!

S. Jožef, za nas Boga prôsi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas
Boga prosite!

S. Peter,
S. Pavl,
S. Andrej,
S. Jakob,
S. Janez,
S. Tomaž,
S. Jakob,
S. Filip,
S. Jernej,
S. Matevž,
S. Simon,
S. Tadej,
S. Matija,
S. Barnaba,
S. Lukež,
S. Marka,

za nas Boga prositi!

Vsi sveti apostoli in evangelisti, za
nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga
prositi!

S. Štefan, za nas Boga prositi!

S. Lorenc, za nas Boga prosi!

S. Vincenc, za nas Boga prosi!

S. Fabjan in Sebastjan,

S. Janez in Pavl,

S. Kozma in Damjan,

S. Gervazi in Protazi,

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

S. Silvester,

S. Gregor,

S. Ambrož,

S. Avguštin,

S. Hieronim,

S. Martin,

S. Miklavž,

Vsi sveti škofje in spoznavavci, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

S. Anton,

S. Benedikt,

S. Bernard,

S. Dominik,

S. Frančišk,

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

za nas Boga prosita!

za nas Boga prosi!

za nas Boga prosi!

Vsi sveti mnih in pušavniki, za nas
Boga prosite!

S. Marija Magdalena,

S. Agata,

S. Lucija,

S. Neža,

S. Cecilija,

S. Katarina,

S. Anastazija,

za nas Boga
prósi!

Vse svete device in vdove, za nas
Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice božje, za nas
Boga prosite!

Bodi nam milostiv, zanesi nam, o
Gospod!

Bodi nam milostiv, usliši nas, o
Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od šibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjáv hudičevih,

Od jeze, sovražtva in vse hude
volje,

reši nas, o Gospod!

Od duha nečistosti,
 Od treska in hudiga vremena,
 Od večne smerti,
 Skozi skrivnost svetiga svojiga včlo-
 večanja,
 Skozi svoj prihod,
 Skozi svoje rojstvo,
 Skozi svoj kerst in sveti post,
 Skozi svoj križ in terpljenje,
 Skozi svojo smert in svoj pokop,
 Skozi svoje sveto vstajenje,
 Skozi svoj čudni vnebohod,
 Skozi prihod tolažnika svetiga Duha,
 V dan sodbe,
 Mi grešniki,
 Da nam zanesesh,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori pripelješ,
 Da svojo sveto cerkvo vižáš in
 ohraniš,
 Da pastirja apostolskiga in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri
 ohraniš,
 Da sovražnike svete cerkve ponižáš,

resi nas, o Gospod!

te prosimo, sliši nas!

Da keršanskim kraljem in obla-
stnikom mir in pravo enovoljnost
daruješ,

Da vsimu keršanskimu ljudstvu mir
in edinost daš,

Da nas vse v svoji sveti službi po-
terdiš in obderžiš,

Da naše misli k nebeškim željam
povzdigneš,

Da vsim našim dobrotnikom večne
darí dodeliš,

Da duše naše in naših bratov, bli-
žnjih in dobrotnikov večniga po-
gubljenja rešiš,

Da sad zemlje daš in ohraniš,

Da vsim vérnim dušam večni pokoj
dodeliš,

Da nas uslišiš,

Sin božji,

Jagnje božje, ki odjemlješ gréhe
svetá; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ gréhe
svetá; usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ gréhe
svetá; usmili se nas, o Gospod!

te prosimo, sliši nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš.

Ÿ. In nas ne vpeljaj v skušnjavao.

Ř. Temuč reši nas zla. Amen.

M o l i t v e.

1. *K svetimu rešnjimu Telesu.*

(Kadar je izpostavljeno.)

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil.

Ř. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog, kteri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi takó častiti, da sad tvojiga rešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in

kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

2. Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi neskončne svoje milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je edinorojeni tvoj Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi drago svojo kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostivi Oče! zaslužene šibe, zdanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika našiga papeža I., in vodi ga po poti večniga življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernikov! glej milostivo na svojiga slu-

žabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli, da tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in djanjem k dobrimu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju I., tvojo moč, s ktero se sovražnik preмага, spoznati in častiti, da bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našimu zveličanju, k miru in sreči vsiga keršanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se

usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnje vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor pokorni tvoji otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati, in tamkej z vsimi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod nebeški

Oče! po Jezusu Kristusu svojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
R. Amen.

Oče naš ... Češena Marija ...
(petkrat.)

Lavretanske litanije.

(O praznikih Matere božje in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
Sin, vsiga svetá rešnji Bog,
Sveti Duh, resnični Bog,
Sveta Trojica, en sam Bog,
Sveta Marija, za nas Boga prosi!

usmili se
nas!

S. Mati božja,
 S. devic Devica,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti božje,
 Mati prečista,
 Mati brez madeža,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našiga Stvarnika,
 Mati našiga Rešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,

za nas Boga prosil!

Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirniga
 greha spočeta,

Jagnje božje, ki odjemplješ gréhe svetá; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemplješ gréhe svetá; usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemplješ gréhe svetá; usmili se nas, o Gospod!

za nas Boga prosí!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš. Češena Marija.

M o l i t v e.

1. *K presvetimu rešnjimu Telesu.*

(Kadär je izpostavljeno.)

Glej molitvo pri litanijah vsih svetnikov.

2. *K Materi božji.*

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Bogorodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica; naša gospa; naša srednica; naša besednica; naša pomočnica. S svojim Sinam nas spravi; svojimu Sinu nas priporoči; svojimu Sinu nas izroči.

Ÿ. Prosi za nas, sveta Bogorodnica!

℞. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo Gospod! v naše serca vlij, da, ki smo po angelovim oznanjenji včlovečenje Kristusa, tvojiga Sina, spoznali, po njegovim terpljenji in križu častiljivo vstajenje dosežemo po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

3. K svetimu Jožefu.

Ÿ. Prosi za nas, sveti Jožef!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Naj nam, prosimo Gospod! za sluzenje ženina presvete tvoje matere Marije pomaga, da kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Češena bodi, Kraljica!

Češena bodi Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh obrni tadaj, naša pomočnica! svoje milostive

oči v nas: in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad svojiga telesa; o milostiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta Bogorodnica!

Ř. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i m o.

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite devica matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojiga Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetiga Duha pripravil, daj, da bomo ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostivih prošnjah prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

4. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube Device Marije in vsih svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle

hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem in obvari to faro z vsimi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostivo vsim vernim keršenikom, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvari našiga papeža I., našiga škofa I., našiga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi iz nebes dol na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s taboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

Oče naš. Češena Marija! (petkrat.)

SVETI KRIŽEV POT.

Sveti križev pot nam živo pred oči postavlja težave, terpljenje in britkosti Jezusove od obsojenja do groba. Zatoraj se mora obiskanje sv. križeviga pota s takim duham opravljati, kakor bi res za Kristusam s težkim križem obloženi hodili, ga milovali in svoje grehe, vzrok vsiga terpljenja in britke smerti Zveličarjeve obžalovali. Molitvice se morajo zbrano, serčno in skesano opravljati. Kdor želi odpustke pridobiti mora vsaj grehe obžalovati in serčno kesanje čez nje občutiti.

M o l i t v a

pred sv. križevim potam.

Začni, prosimo te, o Gospod! s svojim duham vse naše djanje in spre-

mljaj ga s sveto svojo pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej s taboj začno in s taboj začete tudi v tebi končajo, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Darovanje

sv. križeviga pota.

O moj dobrotljivi Jezus! Ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz vsiga serca, da sim tebe, naj večí dobroto, kdaj razžalil. Darujem ti ta sv. križev pot v tvojo čast, v spomin tistiga težavniga pota, po katerim si zavolj mene uboziga grešnika hodil. Želim se vsih odpustkov vdeležiti, kateri so za sveti križev pot podeljeni, zatoraj želim tudi vse tako opraviti, kar in kakor je v zadobljenje odpustkov storiti potreba. Prosim te o Jezus! dodeli mi gnado in moč, da si zamorem s tim svetim križevim potam v tem življenji milost tvojo, v prihodnjim pa večno veselje prisluziti. Amen.

I. Postanek.

Jezus je v smert obsojen.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo; ker si svetim križem svojim svet rešil.

Premisli prečudno ponižnost nedolžniga svojiga Jezusa, s katero je brez vsiga izgovora poslušal in sprejel krivično sodbo. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudoba tvojiga jezika, s katero si se večkrat zoper svojiga Boga in bližnjiga pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžniga Jezusa v smert obsodil. Oberni se tadaj k njemu; jokaj in zdihuj bolj s sercam kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogimu grešniku! Tadaj ti za hudobno stvar ječo, vervi, ketine in tepenje terpiš? Ti nedolžnost si za krivičnika v tako grozovito smert obsojen? Oh to naj rani moje serce, da objokujem vse grehe, ktere sim z jezikam storil! Obžalujem jih preserčno

in kličem k tebi: **O** moj Jezus! usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas

II. Postanek.

Jezus vzame križ na rame.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Prémisli s kako veselim in radovoljnimi sercam dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo prenaša tepenje in suvanje neusmiljeniga ljudstva. Oh ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš na vso moč pred križem! Kaj ne veš, da brez križa se nebeško veselje ne zadobi? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojimu Gospodu, zdihuj in prosi ga:

Ne tebi, o Jezus! ne tebi, temuč meni se spodobi križ. **O** težki križ, kteriga so moji grehi tebi naložili! **O** ljubeznjivi Jezus! dodeli mi gnado in

moč vse križe objeti, ki sim jih zaslužil z grehi. Oh stori, da bom voljno objel svoj križ in se popolno od sveta ločil; daj mi o terpeči Jezus! tako ljubezen do križa, da bom s tvojo služabnico sv. Terezijo vselej vošil in želel: terpéti ali umréti, umréti ali terpéti.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Postanek.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavolj tolike prelite kervi ves oslavljen prvič na tla pade. O groza, kako je s pestmi bit, z nogami taptan in suvan! in vender ni slišati pritožbe, clo nevolje ne iz pohlevnih njegovih ust. Ti pa tožiš in češ obupati, če le majhen križ občutiš ali slišiš zoperno besedo. Oh sovraži svojo

nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimurnost in zdihuj k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! glej, jaz naj ne vredniši grešnik klečim pri tvojih nogah. Oh, kolikrat in v kakšne grehe sim zabredel! Oh kolikrat sim se v globočino hudobij pogreznil! **O** mili Jezus! podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči pri tebi išem, da vse žive dni nikdar nikoli v smerten greh ne padem in tako o zadnji uri svoje zveličanje upati zamorem.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. Postanek.

Jezus sreča žalostno svojo mater Marijo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

O kako neizrečeno žalost in bolečino je občutilo milo serce Jezusovo! Oh s kakšno grenkobo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijino serce, kadar sta se sre-

čala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj sin?“ Marija k tebi kliče. — „Kaj hudiga ti je storila moja mati? Oh zapusti vendar svoje grehe, zavolj katerih midva tako žalost in martro terpiva,“ ti Jezus govori. O grešnik! kaj praviš k temu? Se ne pretrese zadeto serce? Oh prosi in zdihuj skesanim sercam:

O božji Sin Marije! o presveta mati mojiga ljubiga Jezusa! ves stert in ponižan klečim pri vajnih nogah. Oh jaz sim tisti izdajavec; jaz sim z grehi meč brusil, kateri je ranil vajne serci. Oh iz serca mi je žal; odpustita mi, pohlevno prosim. Milost, o Jezus, milost, o Marija! Po svoji veliki milosti mi dodelita gnado, da kar nikdar več ne bom grešil, ampak da bom vajno grenko terpljenje in bitko žalost noč in dan premišljeval in serčno objokoval. Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. Postanek.

Simon Cirenejčan pomaga Jezusu križ nositi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, ki si ves podveržen nečimurnosti, mehkužnosti in sladnostim svojih počutkov; ki nosiš svoje križe nerad in le z veliko nevoljo, ko se jih ubraniti ne moreš. O trinog! zbudi enkrat svoje serce in usmili se tako obloženiga Zveličarja. Sprejmi radovoljno in objemi vse križe, reve in nadloge, ktere ti bo ljubeznjivi tvoj Oče poslal. Terdno skleni, ne samo vse zopernosti krotko in pohlevno poterpeti, temuč tudi svojimu Bogu zanje hvaležniga se skazati. O vsih težavah takole k njemu zdihuj:

O naj milejši Jezus! hvalim te za toliko priložnost, ktero mi daš, da bi zamogel zate terpeti in sebi kaj prislužiti. O moj Bog! daj mi milost in gnado, da bom vse, kar se mi bo v življenji težkiga prigodilo, z vdanim

sercam preterpel in se tako večniga veselja vdeležil. Stori, o mili Jezus! oh stori, da bom tukaj s taboj jokal in terpel, potlej pa tudi s taboj v nebesih se veselil in gospodoval.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. Postanek.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Poglej in premisli v tem pertu sveto obličje svojiga Zveličarja. O ljubi Jezusa, goréče ga ljubi in s to ljubeznijo vtisni njegovo obličje v svoje serce. Oh presrečni, kdor z Jezusovim obrazom v svojim sercu živi in se ž njim v večnost preselí! Zatoraj prosi te gnade in zaupno Kristusa na pomoč kliči rekoč:

O prežalostni moj Jezus! prosim te, vtisni v moje serce sveto obličje svoje, da bom brez nehanja nate mi-

slil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, ter gerdobo in ostudnost svojih grehov z gorkimi solzami spiral.

O mili Jezus! s kruham tvojiga terpljenja hočem svojo dušo našitvati in moje oči bodo točile potoke solz nad mojimi hudobijami.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Postanek.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na tléh leži, ves oslavljen od velikih muk in bolečin in od sovražnikov terpinčen in zaničevan. Premisli, da prevzetnost tvoja je Jezusa poterla, in ga na tla potlačila, ker je ne more prenašati. Oh zapusti svojo ošabnost; ne bodi več tako napuhnjen; oh spokori se in skleni ponižniši biti! Prosi tadaj skesanim sercam:

O prečastiti Jezus! ako ravno te vidim na ostrim kamnji pod bremenam križa ležati, te vender molim in častim ko svojiga mogočniga, večniga Boga. Prosim te, mili Jezus! poteri, oh poteri moj napuh, izderi iz mojiga serca vso ošabnost, da bom svojo nečimurnost spoznal, vse zasramovanje s tebi tako dopadljivo ponižnostjo sprejemal, da bom gnado zadobil tudi s taboj v nebeškim kraljestvu povikšan biti.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. Postanek.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Premisli in prevdari v svojim sercu, koliko uzroka imaš jokati in zdihovati prvič nad ljubeznjivim svojim Jezusam, ki zavolj tebe toliko terpi; drugič sam nad saboj, ko tako nehvaležen ostaneš in ne

nehaš njega žaliti. Oh kako moreš vender o preišljevanji grozovite njegove martre terdoserčen ostati? O kako da se ne staja ginjeno serce v grenke solze notranje žalosti zavolj toliko in takih hudobij, ki Kristusa neprenehama novič križajo? Glej, kako milostniga se Jezus revnim ženam skaže! Oh zdihuj poln zaupanja in skesanim sercam:

O preljubeznjivi moj Jezus! kako je vender mogoče, da se moje serce ne stopi od solz prevelike žalosti? Solzé, o mili Jezus! solzé prave pokore in serčniga usmiljenja mi daj, da se vdeležim z objokanimi očmi in s potertim sercam tiste tolažbe, ktero si tem revnim ženam skazal. Oh ne obrni, o Jezus! svojih milostnih oči od mene. Oh ozri se name uboziga grešnika, da bom tudi jaz poln nade in tolažbe o zadnji uri tebe viditi môgel. Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

IX. Postanek.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Oh, že tretjič pade Jezus z groznimi bolečinami pod križem. Premisli, kako je Kristus, nedolžna in krotka ovčica, od Judov in nevernikov, kakor od steklih volkov bit, tepen, suvan po robatih in ostrih kamnih simtertje vlačen in kako cerlja njegova presv. rešnja Kri iz prevlečeniga života. Oh nesrečni greh, o studni greh, ki clo Sina božjiga tako grozovito terpinčiš! O grešnik! kaj clo ene same solzice tvoj poterti in ranjeni Bog ni vreden? Oh zdihuj in prosi ves objokan:

Vsigamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim perstam deržiš, oh, kdo te je tako neusmiljeno na tla vergel? O žalost! noben drugi ne kakor moja silna pregreha, v katero sim se tolikrat povračal. Moja hudoba ni menjala grehov delati in zato se je množilo

tvoje terpljenje. Pa glej, o mili Jezus! glej me zdaj pri tvojih nogah klečati! Oh skesanim srcem terdno sklenem svojo hudobijo končati! Z objokanimi očmi ti tisuč (tavžent) in tisučkrat obljubim kar nikdar več ne grešiti. O moj Bog nikdar več, kar nikdar več ne! Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. Postanek.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus zunaj po životu ves ranjen in stepen tudi znotraj z grenkim žolčem mučen. Oh glej grešnik! kako on tvojo nesramnost, nespodobnost in nečimurnost v oblačilu z nagostjo svojo plačuje in z žolčem tvojo požrešnost. Ali moreš svojiga terpečiga Jezusa brez usmiljenja pogledati? Ali se ne uderó solze pomilovanja po tvojih licih?

Oh verzi se k nogam naziga Jezusa, zdihtuj in reci:

O Jezus! žalostni Zveličar moj! kako velik razloček je med taboj in manoj! Ves ranjen si ti, poln grenkosti in ves s kervjo oblit; jaz pa poln nečimurnosti, sladkosti in veselja, ali vsaj tak želim biti. O gorjé mi, nisim na pravim potu! Oh mili Jezus! ti me pelji na pravo cesto; ti mi skaži usmiljenje in ogreni mi vse sladnosti tega sveta, da bom namesti njih hrepenel britkost tvojiga terpljenja občutiti in tako vreden postanem s taboj večno veselje vživati.

Oče naš... Češena... Čast Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. Postanek.

Jezusa na križ pribijajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Premisli neizrečene bolečine, ktere je Jezus občutil, kadar so mu Judje meso,

kite, žile in kosti s čavljí (robotimi žebli) prebili, da je vse hrušalo. Oh kako je to, da se tvoje serce od žalosti ne razpoči, ko vidiš, da tvoji grehi tako grozovito tvojiga Zveličarja mučijo? O vsaj zdaj toči gorke solze, zdaj ko Jezus na križ pribit neskončne bolečine občuti in terpi. Svoje grehe obžaluj in reci:

O dobrotljivi, zavolj mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen do sebe. In ker so moji grehi tisti žebli, ki so tebe na križ pribili, stori da bodo vse moje hude želje in občutki s taboj na križ nabiti in umorjeni, da bom v življenji in smerti s taboj križan tudi s taboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. Postanek.

Jezus umerje na križu.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Odpri svoje oči in preišljuj svojiga z žebli na križ pribitiga Jezusa. Oh poglej vse blede obličje božje; poslušaj kako milo prosi odpušenja tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo; svojo mater izroči Janezu; svojo dušo sporoči nebeškemu Očetu in slednjič z nagnjeno glavo umre.

Tako je tadaj moj Jezus umerl? Oh umerl je na križu in zavolj mene je umerl. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh ne hodi od njega, kakor s ponižnim in skesanim sercam. Okleni križ in zdihuj k Jezusu:

O preljubeznjivi Zveličar moj! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so tebe tako neusmiljeno in grozovito umorili. Oh nobene milosti nisim vreden, ker sim tebe križal! Pa kakšno veselje in upanje občuti moja duša, kadar te sliši tudi za tiste prositi, ki so te križali. Kaj hočem tadaj zate storiti, ker si ti toliko zame storil? Glej! o Jezus! pripravljen sim in voljan vsim odpustiti, kateri so

me kdaj razžalili. O moj Bog! zavolj tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamem in želim jim vse dobrote skazati, in zato tudi upam o smertni uri vesele tvoje besede slišati: „Še dans boš z manoj v nebeškim kraljestvu.“

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. Postanek.

Jezus s križa snet je Marii v naročje položen.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Premisli kako oster je bil meč, ki je prebodel serce žalostne matere Marije, kadar je vzela mertviga svojiga Sina v naročje. Vidila ga je vsiga ranjeniga in kervaviga; oh káko žalost in bolečino je ona v maternim svojim sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je njeno serce prebodel? Oh, greh je bil, ki je Jezusu življenje vzal! oh, greh je

bil, ki je Marijno serce tako močno ranil! Objokuj tadaj ta grozoviti greh; skleni svoje solze s solzami svoje žalostne matere in zdihuj:

O Kraljica vsih marternikov! o kdaj bom vreden tvojo žalost in martro prav razuméti? **O** kdaj bom milost zadobil, tvojo bitko žalost v svojim sercu nositi in s taboj terpéti? **O** mogočna Gospa! sprosi mi to milost, da noč in dan svoje grehe obžalujem in objokujem; da bom ves skesan in spokorjen v zaupanji in ljubezni záte umerl in po smerti s taboj večno živel.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. Postanek.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si svetim križem svojim svet rešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in družih pobožnih duš, ko jim je bil Jezus odvzet

in v grob položen. Zlasti si k sercu ženi težavo in grenko žalost Marije, njegove matere, kadar je ljubeznjiviga svojiga Sina iz naročja zgubila. V premišljevanji leté njene žalosti in njeniga terpljenja se moraš res sramovati, da si pri obiskanji tega križeviga pota tako malo usmiljenja občutil. Oh zbudi svoje serce vsaj zdaj pri zadnjim postanku; poljubi s častjo kamen sv. groba; položi vanj v duhu svoje serce in reci mertvimu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si to kervavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečiga te častim in molim. Želim in vošim tebe v svojem sercu zapertiga iméti, da bi s taboj sklenjen po tem sv. križevim potu k novimu življenju vstal in se zamogel v tvoji gnadi s tega sveta ločiti. Po zasluženji tvojiga terpljenja, kteriga sim premišljeval, mi dodeli milost, da bo zadnjo uro tvoje sv. rešnje Telo moja popotnica; da bodo moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! in da svoje slednje zdihljeje sklenem s tistimi

zdihljeji, s katerimi si ti na sv. križu svojo dušo zdihnil. Daj mi z živo vero, terdnim zaupanjem in gorečo ljubeznijo s taboj in zavolj tebe umreti, in potlej s taboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš . . . Češena . . . Čast Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

M o l i t v a.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si poslal svojiga Sina Jezusa Kristusa zavolj mene na svet, in s katero je on po britki svoji martri in grenki smerti mene rešil; ti darujem ta sv. križev pot, ki sim ga s tvojo milostjo ravno obiskal. Sprejmi to pobožno opravilo v povikšanje svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene milosti, za odpušenje grehov vsiga sveta, za pomoč vernim dušam v vicah, zlastí pa za tiste, za ktere sim skonca prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa Sina svojiga; oh usliši glas njegove svete

kervi in prizanesi meni ubogimu grešniku. Amen.

Zdaj se moli 6 Očenašev, 6 češenih Marij in 6 čast Bogu, zadnje po namenu sv. očeta papeža.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus in njegova žalostna mati Marija. Amen.

Počeseenje terpečiga Jezusa.

Češen mi bodi, o Jezus, Zveličar sveta, ki si zame terpel na lesu sv. križa grozne bolečine in prestal naj britkejši smert!

Češena mi bodi presveta glava Gospoda in Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki je bila za nas s ternjem prebodena in s terstam neusmiljeno bita!

Češeno mi bodi premilo obličje Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki je bilo za nas zapljuvano in zausnicami bito.

Češene mi bodite preljubeznjive oči Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas z gorkimi solzami zalite!

Češene mi bodite medotočne usta Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas z grenkim žolčem napajane!

Češene mi bodite svete ušesa Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas zaničevanjem in preklinjevanjem terpinčene!

Češene mi bodite dobrotljive roke in noge Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas grozovito na križ razpete in s čavli (robatimi žebli) pribite!

Češeno mi bodi naj ljubeznjivši serce Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki si za nas neskončno žalost in terpljenje prestalo in še po smerti neusmiljeno s sulico prebodeno bilo!

Češene mi bodite ponižne kolena Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki ste za nas tolikrat pokleknile o molitvah in usmiljenja od Boga prosile!

Češen mi bodi ves život Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki si bil za nas kervavo bičan, ranjen, na križ pribit, umorjen in pokopan!

Češena mi bodi predraga kri Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki si bila za nas po vsim životu prelita!

Češena mi bodi presveta duša Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki si bila za nas na križu nebeškemu Očetu izročena!

Zavolj tega izročnja ti tudi jaz, o Bog! dans in vsak dan izročim svojo dušo, svoje življenje, serce in telo, vse občutke in djanje svoje, vse dobrotnike, sorodnike, prijatle in znance; izročim ti duše svojih staršev, séster, bratov i. t. d., in vse duše v vicah. Dodeli, o Gospod! vsim potrebni blagoslov na duši in telesu; posebno nas varuj in reši vsih skušnjav hudičevih, greha in večne smerti. Vtisni pa nam globoko v serce grozne bolečine terpljenja svojiga, da se spominjamo v grenkosti in žalosti greha, in vekomaj tebe več ne žalimo. Amen.

Sv. Alojzi. I.

1.

Začudite se nebesa
 Prahu umerjočimu,
 V glorji čistiga telesa
 Angelu nebeškimu!
 On v besedi, misli, deli
 Je podoba čistosti;
 Čisteji bi ne živeli
 V prahu trupla angeli.

3.

Kaj pomenijo te rane,
 Kaj rudeča rožna kri?
 Oh ljubezni lej neznane!
 Dete mlado pokori
 Se za grehe, ki storilo
 Jih še nikdar ni bilo;
 Truplo deva v sužno silo
 Tepe z lastno ga rokó.

2.

Limbar beli solnca vneti
 Kralj cvetličja je vsiga;
 Vender mir v obličji sveti
 Lepši je Alojzija!
 Čiste misli in živetje,
 Dviška tud bojazljivost
 So zemlje naj lepši cvetje
 So nebeščanam sladkost.

4.

Šale prazne popustite,
 Ki vam lišp je mar sveta
 Nad Alojzjem se čudite,
 Oh gorí le za Boga!
 Lej pogumno verže krone
 In škerlat kraljevi v prah;
 Mu obeta bolji trone
 V družbi svetih božjih to,

Sv. Alojzi. II.

1.

Serce v nebesa povzdignimo!
 Svetnika dans naj lepšiga,
 Alojzija vsi počastimo,
 Hvalimo ž njim Zveličarja!

Alojzi! k tebi pribežmò
 In svoje serca ti damo;
 Alojzi naš, Alojzi naš!
 Ko zvezda v raj se lesketaš.

2.

Sam Bog si tebe je prihranil,
 Bil njemu ves si posvečen;
 Gnjus greha te nikol ni ranil,
 Bil s čistostjo si zaročen
 Alojzi! k tebi pribežmò i. t. d.

3.

Moliti te je veselilo,
 Le v Bogu si vse misli imel.
 To serčno blo ti je hladilo,
 Po njem si vedno kopernel.
 Alojzi i. t. d.

4.

Zveličarja premišljevat
 In križ objemat noč in dan,
 Mu dušo in telo darvat
 Si bil goreč in neugnan
 Alojzi i. t. d.

5.

Marijo si prečisto Dvico
 Zavolj čistosti slavil
 Jo prosil, klical pomočnico
 Marije čist služabnik bil
 Alojzi i. t. d.

6.

In vender angel ti pobožni
 Se postiš, šibaš in mertviš;
 V solzah in kervi preotožni
 Telo nedolžno pokoriš.
 Alojzi i. t. d..

7.

In mi, k' smo toljko že grešili,
 Pokoro še odkladamo;
 O spros' nam, da b' se spokorili,
 Da vender k Bogu pridemo!
 Alojzi! k tebi pribež'mò
 In svoje serca ti damò;
 Alojzi naš, Alojzi naš!
 O zvezda v raju, pros za nas!

Življenje

sv. Stanislava Kostka.

Svetimu Alojzju je v življenji skor popolno enak sv. Stanislav Kostka. Oba svetnika sta leskečo zvezdo kerstne nedolžnosti med zapeljivim svetam ohranila o polni svitlobi; oba sta ovarvala belo lilijo deviške čistosti neoskrunjeno od grešne slane; oba sta že o krasni zarji perve mladosti spletla dušič venec nevenljivih čednost, ki nas imajo osramotiti v naši mlačnosti in spodbadati k pobožnemu življenju, k veči gorečnosti; oba sta bila žareča častitelja presv. rešnjiga Telesa in blažene D. Marije; oba sta bila plemenitiga rodu in sta mnogo terpela, da sta prišla v jezuitovski stan; oba sta bila en dan svetnikam prišteta. Castimo tadaj oba skup!

Sv. Stanislav, naj mlajši sin Janeza Kostka iz staroslavne, plemenite rodovine, in Margarete Kriske, sestre vojvoda Mazovskiga, je bil rojen na Poljskim

28. oktobra l. 1550 v tergu Kostkovim. Ze dete je bil vnet za Boga, in Bogu se je posvetil, kakor hitro je prišel k zavésti. Stanislavek je bil krotak in priljuden, in nekaka rajska lepota mu je obsévala milo obličje, da ga je vsak ljubil in spoštoval, ter hrepenel njemu enak postati, kdor ga je le pogledal. Cvetico čistosti je varoval tako skerbno in zvesto, da je clo omedleval, kadar je slišal kako nesramno besedo; zato so mogli starši vedno paziti, da ni zinil kak obiskavec kaj nespodobniga, ali so pa take kar prosili, naj se jim vender smili nedolžni Stanislavek.

V 14. letu ga pošljejo starši z bratam Pavlam na Dunaj v gojilnico (semenišče) jezuitovsko. Tukaj med množico mladenčev kmalo zasvita plamen goréče pobožnosti Stanislavove, in čez malo časa je bil že vsim lep zgled bogoslužnosti. Vsak ga je hotel viditi o molitvi, ker je bil vedno tako zbran in vtopljen v Boga, kakor bi bil popolno zamaknjen že v nebesih pred tronam božjim, gledal, vžival in molil presv. Trojico. Časi so mu porosile o molitvi angelsko obličje solze plamteče ljubezni in dušnih sladkost. — O takih priložnostih je bil tako navdan božjiga duha, da ga je vdihal vsakimu,

kdor je kaj govoril ž njim. Poménkval se je rad od Boga, Marije in svetih reči; posvetnost je zaničeval popolno. Pa kmalo mu zginé raj sreče in pokoja, začnó se mu britkosti in terpljenje. V gojilnici je bil Stanislav popolno srečen in hvalil je Boga, ki ga je pripeljal v varno zavetje zoper zapeljivost sveta; ali zdaj zapró gojilnico in rejenčki se morajo ločiti. Da bi končala šole, ostaneta Pavl in Stanislav še na Dunaji. Pavl, ki je bil dve leti starji in je hotel Stanislava gospodariti, si sam zbere stanovanje v hiši nekiga lutrana. Pobožni Stanislav mu razodene svoje misli zavolj vere; — pa vse je govoril gluhim ušesam; Pavl se ne da odverniti od té hiše, ker je stala na lepim kraji mesta. Sv. Stanislav je tudi tukaj prav pobožno živel. Vstajal je, ko je brat spal, ter je klečé molil in s serčnimi zdihljeji razlival obtežano svoje serce pred očmi Boga vsevedniga. Ni ga veselila blišavna obleka, ne šumeče veselice, ne mične igre; pred šolo in po šoli je častil presv. rešnje Telo; vsak dan je skušal pri več svetih mašah biti, in v nedeljo ni nikoli opušal popoldanje službe božje; prejemal je vsako nedeljo sv. obhajilo, za katero se je skerbno pripravljajl posebno s postam in drugimi spokornostmi. Prečisto Devico Marijo je

po otročje častil in jo imenoval svojo mater. Nji v čast je molil vsak dan sveti rožnikranc, in kar je kdo lepiga in veličastniga od nje pisal ali povedal, vse si je nabral v bukvice, ter je potem pre-mišljaj in slavil, mogočno svojo pomočnico v nebesih. Častil je tudi sv. Barbaro in jo prosil varstva in pomoči o smertni uri, da bi ne umerl brez prejeme sv. rešnjiga Telesa.

Paul je bolj posvetno živel in Stanislav bi ga bil rad spreobernil; pa vse prizadevanje je bilo zastonj. Življenje bratovo je Pavla jezilo, ker mu je vest marsikaj očitala. Zato je skušal Stanislava pregovoriti, da bi tako živel kakor on, in se vedel bolj po gosposko po šegah blagorodnih plemenitnikov. Stanislav pa mu odgovori, da je za kaj imenitnišiga stvarjen ko za svet, in hoče živeti, kakor Bogu dopade. Zdaj ga začne Paul o vsaki priložnosti dražiti in zasmehovati; clo preklinja in pretepa pobožniga brata, ki pa vse voljno poterpi zavolj Boga. Čeravno je ta grozovitnost skor tri leta terpela, vender poterpežljiva ovčica ni zinila nikoli nobene pritožbe proti nobenimu človeku. Miren in pokojen je Pavlu stregel in si poskušal njegovo ljubezen pridobiti z vsako rečjo, da le ni naspro-

tvala vesti njegovi. Kolikor bolj prilinjeno pa so ga vabili brat in znanci v posvetno življenje, toliko skerbniši in natančniši je primerjal njih naméne in izréke sv. Evangeliju, in zato je ostal vedno nepremakljiv v svojim življenji.

Tepeženje bratovo in morda tudi preostra spokornost, nakopljete Stanislavu smertno bolezen. Rad bi se bil ločil, ali groza ga sprehaja, kako bo prejel Jezusa, ker lutran mu ga ne bo lahko dopustil v hišo prinesiti. Tudi bratu je razodel to misel; pa ta mu pravi, da bolezen še ni nevarna. Zapušen clo od brata se oberne k Marii, tolažnici žalostnih; priporoči svojo potrebo sv. Barbari, ktere god je bil drugi dan, in jo prosi naj bi mu ona od Boga zadobila to milost, da bi se zamogel še enkrat pred smertjo skleniti z Jezusam, Zveličarjem in ženinam svoje duše, in glej čudo: Ponoči se mu prikaže v rajski svitlobi sv. Barbara, in dva angela spolnita hrepenečo njegovo željo, ker sta mu prinesla presv. rešnje Telo. Kmalo potem se mu prikaže še D. Marija z milim Jezusam, ter mu je dala z neznano radostjo serca tudi telesno zdravje, čeravno so se bile po sv. obhajilu bolečine tako povikšale, da je bil bolnik že v zadnjih pojemljejih. O ti prikazni mu je

tudi veléla Marija, naj stopi v red jezuitovski.

Ze več ko eno leto poprej je čutil nagnjenje k temu redu; pa ni si ga upal razodeti, ker se je bal staršev in rodovine; prepustil je bil dozdej to božji previdnosti. Po ti prikazni pa vse pové spovedniku, in šel je pomoči prosit tiste osebe, ktere bi mu kaj zamogle pripomoči do zvoljeniga stanu, ker rodovina mu je napravljala vedne zapreke in neskončne napotja. Pa zastonj so bile vse prošnje; dokler ni imel očetoviga dovoljenja, ga na Dunaji ne sprejmó v samostan. Kaj mu je zdaj početi? Še enkrat se izroči Bogu in ga prosi, naj mu naznani pomočke, kako bi zamogel spolniti sveto njegovo voljo. Po goreči molitvi in serčnih zdihljelijh se čuti nenavadno vnetiga; nekaj ga žene z Dunaja deleč v tuje kraje, kjer želi stopiti v samostan jezuitovski. Premišljal je strašne težave popotvanja; vedel je, da ga Pavl lahko doteče, ker sam ni imel ne voza, ne dnarja; da ga na Nemškim nikjer ne bodo sprejeli v samostan in bo mogel iti clo v Rim vsaj tri sto milj deleč. Pa ne upade mu serce; še bolj mu raste želja in več ne more ostati na Dunaji. Dobil je priporočilo do slavniga očeta Kanizja v Dilingen-u na

Bavarskim; zato jo udari neko jutro mesca avgusta 1567 po sv. obhajilu kar na ravnost proti Dilingen-u. Iz Dunaja pridši zamení svojo sukno s platnéno; se prepaše s pasam, na katerim je visel rožnikranc; si dobi palico in urno maha svojo pot. Zvečer zapazi Pavl, da brata predolgo ni domu; vest ga speče, ker bi bil utegnil zavolj vedniga tepeženja ubegniti. Dá ga po vsim Dunaji poiskati, pa nikjer ni bilo Stanislava. Zjutra hitro dirja za njim, ker se mu je dozdevalo, da si je šel samostana iskat. Ze ga je bil skor dotekel, pa glej čudo! konji se upró, ne ganejo se dalje; zavijó in obernejo se, ter urno nazaj na Dunaj vihrajo in Stanislav je bil rešen zalezvanja. Z milimi darovi se preživí na težavnim potu, in ko je bil med mestama Avgsburg in Dilingen gre v pricestno cerkvico, kjer je mislil zevajočo svojo dušo z nebeškim kruham oživiti. Pa goljfal se je; bilo je to poslopje lutranska molitnica. Serce ga zaboli, da ne more spolniti kopernéče svoje želje, pa glej zopet čudo! angeli mu prinesó drugič sveto hostjo in ga obhajajo. V Dilingenu ga predstojnik Jezuitov, oče Kanizi, prav prijazno sprejme, in tudi spozna božji njegov poklic po pismu in po toliki stanovitnosti, pogumnosti in gore-

čnosti njegovi za ta stan. Vender ga še tri tedne poskuša zlasti v ponižnosti in pokoršini; mogel je namreč na mizo streči in druge zaničljive dela opravljati. Te opravila so bile plemenitimu mladenču neznane, ker so od prve zavésti vedno drugi njemu stregli: vender je zvesto in ročno spolnoval vse svoje dolžnosti, in skerbno je prikrival svoj stan. Slednjič pa ga je razodel oče Kanizi vsim udam, da bi se učili pokoršine in ponižnosti nad tako blagorodnim mladenčem. Odzdaj so ga vsi občudovali zavolj lepih in prečudnih lastnost, posebno zavolj ostre spokornosti, ker je bil v mehkužnosti zrejen, pa se je pokoril tako stanovitno in neutrudeno; vikši so že clo previdili, da bo velik svetnik, svitla luč sv. cerkve.

O. Kanizi ga pošlje do Rima, da bi ga ondi general Jezuitov sam sprejel v samostan. Stanislav se nič ne ustraši težav skor dve sto milj dolge poti, ampak ves gori, da bi bil že kmalo v Rimu. Tukaj se verže brez odlašanja pred generala sv. Frančiška Borgia, in serčno prosi, naj bi ga dobrotno sprejel pod svoje varstvo v red jezuitovski. Ta ga je že poznal po pismih in je prav rad zagotovil in spolnil njegovo prošnjo. Da so ga pred preoblekli, ni hotel kar ene ure zamuditi z

ogledanjem slavnoznanih imenitnost Rimskiga mesta. Ko nastopi svoj stan, mu serce rajskiga veselja zaigra in trepeta od pred nikoli še občutenih sladkost, ker spolnjena mu je bila hrepeneča želja; našel je mir in pokoj svoji duši, za katero se je toliko bojeval in trudil. Vedno je pravil novincam, da imajo angelsko življenje in naj hvalijo Boga za milost, ker si jih je zvolil v posebno svojo službo.

Tako pobožno in sveto je že perve dni v noviciatu živel, da so ga vikši vsim v zgled postavljali. Dušniga veselja in serčniga miru mu tudi ni móglo skaliti serdito pismo očetovo, v katerim mu je žugal in protil namest zlate verižice (ketnice), katero bi bil nosil pri njem, težke železne okove in večno ječo v gosti tami, ako se ne poverne zopet nazaj. Stanislav pismo prebravši se je serer milo zjokal, pa le nad slepoto očetovo, da ne spozna zemeljske nečimurnosti in nebeških zakladov; sklenil je, rajši vse tudi smert preterpeti, kakor pa iti iz samostana, zemeljskiga svojiga raja. Stanislav je opravljal vsakdanje svoje dolžnosti prav skerbnno v duhu pokore, ker ravno to Bog od nas terja, ne pa posebnih reči. Ni še svetnik, kdor veliko stori, ampak kdor vse svoje dela opravlja z dobrim namenam. Kar dobriga

in lepiga je vidil nad brati svojimi, vse je posnemal, in tako je imel sam na sebi vse dobre lastnosti vsiga samostana. Kako skerbno je spolnoval zapovedi tudi bratov svojih, nam kaže ta dogodba. En dan veli kuhar Stanislavu in še enimu novincu derv v kuhinjo prinesti. Da bi se kaj ne poškodvala, jima pové, koliko ima vsak prinesti. Novinec je iz gorečnosti preveč naložil, in zato poprosi Stanislava, naj mu pomaga težko breme vzdigniti. Stanislav pa mu smehljaje reče, naj le oddene, kar si je čez povelje naložil, potem mu če rad pomagati. To je novincea jako spodbodlo k natančni pokoršini. Tudi s postam in drugimi ojstrostmi je zatiral poželivost mesa, pa vselej je slušal glas spovednikov, in kadar so mu vikši količkaj zabranili, je verno njih voljo spolnoval. Krotak, priljuden in ponižen je bil neskončno; nikoli ni mogel slišati kake hvale ali od plemenitiga rodu svojiga. O takih okolnostih je vselej začel govoriti od splošnje človeške slabosti in grešnosti, ali od minljivosti in ničnosti vsih zemeljskih prednost in časti; govoril je od prave vrednosti in cene v božjih očéh. Kadar pa se je pomenkval od Boga in matere svoje Marije, takrat je ves gorel, in zarja

mu je obsevala s svojimi žarki plamteče obličje.

V slavnoznanim redu sv. Ignacija je lepa navada, da dobiva v spodbudo veči gorečnosti in pobožnosti slednji ud samostana vsak mesec posebniga svetnika za patrona. Sv. Stanislav dobí o začetku avgusta za posebniga patrona sv. Lorenca. Njemu se je močno priporočal, ker se mu je že dozdévalo, da bo še ta mesec umerl. Ravno o začetku avgusta je slišal pridgo, kako kratko je naše življenje na svetu, in kako pripravljeni moramo biti vsak dan stopiti pred božjo sodbo. Domu gredé je rekel bratom: „Mene zadéva ta pridga, mene. Vam je koristno pripravljenje za smert, meni pa potrebno, ker bom že ta mesec umerl.“ Nekaj dni potem je rekel pomenkvaje se od vnebovzetja D. Marije nekimu očetu: „O kako vesel dan je mogel biti angelam in svetnikom dan vstopa blažene Device v svitle nebesa! Gotovo obhajajo vsako leto ta spomin, kakor mi na zemlji, s posebno slavnostjo in častjo, in tudi jaz upam, da bom pričujoč o prvim tim prazniku, ki ga bodo zdaj obhajali.“ Po takih besedah še vender noben ni verjel, da bi imela tako mlada, čversta in nadepolna cvetica, kakor je bil Stanislav, tako hitro usahniti, in prijetni duh

lepih čednost in svétiga zgleda odvzeti slabotnim ljudém na zemlji. Pa nebeški Zenin čistih duš presaja rad in kmalo nježne lilice svoje z merzliga in burniga sveta v rajske gredice, kjer vživajo in se razcvitajo v vsi slavi v žarkih božje ljubezni, v večni luči svojiga hrepenenja. Tako se je tudi prigodilo sv. Stanislavu.

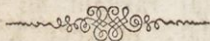
Dan sv. Lorenca je še posebno praznoval; prostovoljno je tudi ta dan pomagál v kuhnji, kjer je premišljal ogenj ogledovaje strašne muke pogubljenih v peklu, in terpinčenje sv. Lorenca na žarjavici. To nam kaže, kako lahko človek premišlja in moli o vsaki priložnosti, ker nas vsaka stvarica kaj posebniga opominja. Na večer tega dne ga strese merzlica in mogel se je uléči. Ko stopi k ležišu, ga prekriža in tudi sebe, ter reče te besede: „Odtod ne bom več vstal, če Gospodu tako dopadè.“ Potem je djal vikšimu, da upa po prošnjah sv. mučenika Lorenca in blažene D. Marije še pred vel. Gospodnico umréti, in pričujoč biti pri tim slavnim praznovanji v nebesih. Do 14. avgusta se bolezen nič ne hujša; in ko reče nekimu bratu, ta noč bo moja zadnja na svetu, ga smehljaje on zaverne, da brez čuda še umréti ne more za tako majhno boleznijo. Zdaj pa se mu že

začne merzel pot izrivati in kmalo omedli, da so ga težko k zavesti spravili. Nekdo ga je opominjal k večji zaupnosti, pa on mu je odgovoril: „Kaj mi pomaga vse prizadevanje, ker bom gotovo umerl.“ Druga omedlevica vendar prepriča pričujoče, da je res smert blizo. Presv. rešnje Telo in sv. mazilenje je sprejel na tleh z neznano pobožnostjo in gorečnostjo, da so vse gledavce solze oblile. Po sv. obhajilu je ponavljal besede: „Pripravljeno je moje serce, o Gospod! pripravljeno je moje serce.“ Zdaj v Boga popolno zamaknjen nekaj časa miren ostane, potem pa poljublja križaniga Jezusa in D. Marijo, in okoli roke si je ovil rožnikranc.

Nekdo ga vpraša, čimu mu je ta rožnikranc ko ga ne more moliti. „Res ga ne morem moliti, pa spominja me ljube moje Matere v nebesih,“ mu je odgovoril Stanislav. In pri tih besedah je zbral vse moči in je stegal in povzdigoval roke proti nebesam z naj večim veseljem. Po polnoči reče priti še nekterim novincam, da se od njih poslovi; potem se zahvali vsim skup za skazano očetovsko skerb, jih prosi odpušenja, če je kateriga kaj razžalil ali mu katerikrat slab zgled dal, in reče k predstojniku obrnjen besede sv. Pavla: „Čas je že

kratek.“ Zdaj začno vsi pričujoči moliti in on obuja sv. križ v rokah derže, serčno žalost in žarčo ljubezen. Med tim se zamakne in vidi si naprot priti blaženo D. Marijo z nešteto množico svetih devic. Toliko pride k zavésti, da naznani svoje videnje, potem pa izgovorivši svete imena: Jezus, Marija, Jožef! je šel ob treh zjutraj v nebeški družbi Marijno nebovzetje praznovat pred tron nedolžniga in brezmadežniga Jagnjeta, kjer naj za nas s sv. Alojzjem vred moli in Boga prosi.

Bil je še le 10 mescov jezuitovski novinec in ne popolno 18 let star. Obličje je enako bilo prejšnjimu, samo bolj veličastno je postalo; pogreb je bil slaven posebno zavolj neštete množice pogrebcev. Ves Rim je vrel k njemu, vsak mu je hotel roke in noge poljubiti, vsak je iskal kak ostanek (kako svetinjo) od nje ga dobiti, in clo cvetice, ki so na njem ležale, so zbirali in skerbno hranili. Kmalo je Bog tudi poveličal svojiga ljubljenca z mnogimi čudi. Poljsko si ga je deželni patrona zvolilo.

Kazalo.

	Stran.
Uvod	III
Nauk o šestnedeljni pobožnosti sv. Alojzja	1
Sporočila sv. Alojzja do častiteljev svojih	3
Red, po katerim naj kristjani živé	9

Življenje sv. Alojzja.

I. Alojzi otrok	19
II. Alojzi v Fiorenci	25
III. Alojzi prejme prvič sv. zakramente	30
IV. Alojzi v Montferatu	36
V. Alojzi na kraljevem dvoru	41
VI. Alojzi o volitvi stanu	49
VII. Alojzi se odpové vladarstvu	63
VIII. Alojzi v noviciatu	70
IX. Alojzi v viših šolah	79
X. Alojzi pomiri sovražnike	88
XI. Alojzi zgled ljubezni do bližnjiga	96
XII. Alojzi v bolezni in smerti	101
Čuda storjene po prošnji sv. Alojzja	109

Premišljevanje čednost sv. Alojzja.

a) Za vsako nedeljo pobožnosti.

1. Sv. Alojzi zgled ljubezni božje	116
2. Sv. Alojzi zgled ljubezni do bližnjiga	122
3. Sv. Alojzi zgled spokornosti	129
4. Sv. Alojzi zgled zatajanja	134
5. Sv. Alojzi zgled dušne lepote	140
6. Sv. Alojzi zgled deviške čistosti	145

b) Za vsak dan v tednu.

Ponedeljek : Sv. Alojzi zgled pobožnosti in molitve	151
Torek : Sv. Alojzi zgled pokoršine	155
Sreda : Sv. Alojzi zgled češenja D. Marije	158

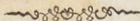
	Stran.
Četertek: S. Alojzi zgled zvestobe svojimu poklicu	160
Petek: Sv. Alojzi zgled svete smerti	164
Sabota: Slava sv. Alojzja v nebesih	167

Molitve v čast sv. Alojzja.

Jutranja molitva o šestnedeljni pobožnosti	171
Večerna molitva o šestnedeljni pobožnosti	174
Izročilo in prošnja do sv. Alojzja	175
Vsakdanja molitva k sv. Alojzju	177
Za dar čistosti	178
Zoper nečiste skušnjave	178
Za posnemanje zgleda sv. Alojzja	179
Za stanovitnost v dobrim	179
Za spokornost	180
Za ločenje od sveta	181
Za pobožnost do križaniga Jezusa	182
Litanije sv. Alojzja	183

Molitvenik.

Jutranja molitva	187
Večerna molitva	190
Molitva, ko stopiš v cerkvo	193
Sv. maša	195
Sv. pokora	213
Sv. obhajilo	221
Obiskanje sv. rešnjiga Telesa I.	239
Obiskanje sv. rešnjiga Telesa II.	246
Tri božje čednosti	250
Litanije vsih svetnikov	253
Litanije lavretanske	263
Križev pot	270
Počeseenje terpečiga Jezusa	291
Sv. Alojzi (Pesem I. II.)	294
Življenje sv. Stanislava Kostka	297

6
t
7

1
4
5
7
8
8
9
9
0
1
2
3

37
90
93
95
13
21
39
46
50
53
63
70
91
94
97

